

Åbent Referat

til

Ældrerådet

Mødedato: Onsdag den 26. marts 2014

Mødetidspunkt: 14:00 - 16:00

Mødested: Borgercenter Varde, Mødelokale 10

Deltagere: Edna Jessen, Anne-Marie Søndergaard, Rigmor Jensen, Anette Mandahl-Barth, Ketty Bundgaard, Elin Østergaard Bertelsen, Aage Meldgaard, Per Bonde Nielsen, Merry Brydsø, Inger Pedersen, Tom Øhlenschlæger, Ove Kristensen, Jutta Bruun Kristiansen

Fraværende: Ingen

Referent: Else Thorlund

Indholdsfortegnelse

	Side
8. Godkendelse af dagsorden.....	17
9. Gensidig orientering	18
10. Orientering om Ældrerådets vedtægter.....	19
11. Høring om udbud på hjælpemidler omfattet af frit valg	20
12. Drøftelse af fremtidig benævnelse af ældre-/seniorråd	22
13. Ældrerådets årsberetning for 2013	23
14. Tildeling af midler vedr. finanslovens ældrepakke og igangsættelse af tiltagene	25
15. Godkendelse af pilotprojekt vedr. vaske- og skylletoiletter	27
16. Orientering om kostorganisationen på ældreområdet	29
17. Orientering om mulighed for udbud på ældreområdet.....	32
Bilagsliste	34
Underskriftsblad.....	35

8. Godkendelse af dagsorden

Dok.nr.: 4834

Sagsid.: 14/1670

Initialer: elth

Åben sag

Beslutning Ældrerådet den 26-03-2014

Fraværende: Ingen

Godkendt.

9. Gensidig orientering

Dok.nr.: 4835

Sagsid.: 14/1670

Initialer: elth

Åben sag

Sagsfremstilling

Orientering v/formanden

Orientering fra styregruppemøde -Politik for seniorliv.

- Kommissorium for arbejdsgruppen for Politik for Seniorliv udsendes med referatet. Borgermøde i forbindelse med høring om politikken forberedes til FN's internationale Ældredag den 1. oktober, hvor temaet i 2014 er – Et samfund for alle – ingen skal være udenfor. Ældrerådet har punkt på næste dagsorden om arrangement den 1. oktober.

Orientering fra DANSKE ÆLDRE RÅD.

- Hver region har 1 repræsentant fra ældreråd i sundhedsbrugerrådet.
- Samkørsel til repræsentantskabsmøde og konference i Nyborg den 28. og 29. april 2014 blev aftalt. Rådets kontaktoplysninger udsendes med referatet.

Orientering v/sekretariatet

- Portrætfoto af rådets medlemmer til Varde Kommunes hjemmeside. Fotograf Manfred Dümke kommer kl. 15.30.
- Orientering om, at Berendsen har indgået samarbejde med Post Danmark om afhentning af vasketøj fra den 1. april hos de 36 borgere, der er med i projekt vasketøj. Berendsen har sendt information til borgerne.

Gensidig orientering

- Rådet ønsker information om mulighed for fritagelse for digital post pr. 1. november 2014. Vejledning udsendes med referatet

Beslutning Ældrerådet den 26-03-2014

Fraværende: Ingen

Taget til efterretning.

10. Orientering om Ældrerådets vedtægter

Dok.nr.: 4833

Sagsid.: 13/3527

Initialer: elth

Åben sag

Sagsfremstilling

Orientering om Ældrerådets vedtægter.

Chefkonsulent John Iversen vil på mødet orientere om tavshedspligt jf. § 2 stk. 1 i vedtægterne.

Forvaltningens vurdering

-

Sundhedskonsekvensvurdering

-

Retsgrundlag

-

Økonomi

-

Høring

-

Bilag:

1 Åben Vedtægter underskrevet af formand og borgmester

90545/13

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Ældrerådet den 26-03-2014

Fraværende: Ingen

Orienteringen blev taget til efterretning.

11. Høring om udbud på hjælpemidler omfattet af frit valg

Dok.nr.: 4895

Sagsid.: 14/3770

Initialer: elth

Åben sag

Sagsfremstilling

Høring – Parykker og Touper

Varde Kommune har igangsat et udbud på parykker og touper. Udbuddet gennemføres sammen med Billund, Vejen og Tønder Kommune.

Parykker og touper er omfattet af servicelovens § 112 om frit valg for borgerne. Det betyder, at en aftale mellem de nævnte kommuner og en leverandør ikke kan opfattes som en obligatorisk aftale. Den indgåede aftale og den fastsatte pris på de forskellige parykker og touper vil derfor alene danne baggrund for en fastsættelse af det tilskud borgerne tildeles.

Materiale er sendt i høring ved Danske Handicaporganisationer og hos leverandørerne.

Oplæg til udbudsmateriale vedlægges.

Øvrige frit valgsområder

Uagtet, at der er frit valg på en lang række hjælpemiddelområder, så er eks. parykker, diabetes, stomi m.m. omfattet af udbudsdirektivets bestemmelser og er derfor udbudspligtig.

Der skal derfor løbende gennemføres udbud på de forskellige områder og Indkøbskontoret ønsker derfor en drøftelse med rådet om, hvordan høringsfasen fremadrettet skal varetages for herigennem af sikre den bedst mulige høringsproces.

Indkøbskonsulent Jane Svanborg Pedersen deltager under sagens behandling.

Forvaltningens vurdering

-

Sundhedskonsekvensvurdering

-

Retsgrundlag

Serviceovens § 112

Høring

Ældreråd og Handicapråd

Bilag:

1 Åben Høring - Udbudsmateriale SK version 2 - udbud på parykker og toupeer.docx

40369/14

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,
at der afgives høringssvar om parykker og touper,
at fremtidig høringsproces drøftes.

Beslutning Ældrerådet den 26-03-2014

Fraværende: Ingen

Rådet støtter kvalitetssikring af området og et uændret serviceniveau.
Rådet anmoder om, at 1 repræsentant fra bevillingsmyndigheden deltager i de fremtidige høringer af rådet.

12. Drøftelse af fremtidig benævnelse af ældre-/seniorråd

Dok.nr.: 4858

Sagsid.: 14/571

Initialer: elth

Åben sag**Sagsfremstilling**

DANSKE ÆLDRE RÅD skal på repræsentantskabsmøde den 28. april 2014 drøfte et forslag om, at den fremtidige betegnelse skal være enten ældreråd eller seniorråd.

Formanden ønsker forslaget drøftet på mødet.

Forvaltningens vurdering

-

Sundhedskonsekvensvurdering

-

Retsgrundlag

-

Økonomi

-

Høring

-

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,

at forslaget drøftes.**Beslutning Ældrerådet den 26-03-2014**

Fraværende: Ingen

Rådet anbefaler, at betegnelsen fortsat skal være ældreråd.

13. Ældrerådets årsberetning for 2013

Dok.nr.: 4769

Sagsid.: 14/835

Initialer: elth

Åben sag

Sagsfremstilling

Ældrerådet skal ifølge § 2 stk. 8 i rådets vedtægter udarbejde en beretning om sin virksomhed i det foregående år. Beretningen skal ifølge vedtægterne offentliggøres.

Ældrerådets formand har i samarbejde med sekretariatet for Social, Sundhed og Beskæftigelse udarbejdet forslag til årsberetning for 2013.

Årsberetningen er opdelt i følgende hovedpunkter:

- Ældrerådets lovgrundlag
- Ældrerådets repræsentation i råd og grupper
- Møder
- Valg til ældrerådet
- Dialogmøder m.v.
- Høringssager
- Orienteringssager
- Efterretningssager
- Temadage, kurser, konference m.v.
- Repræsentation
- Information om Ældrerådet

Forvaltningens vurdering

Ingen

Retsgrundlag

Ældrerådets vedtægter

Økonomi

-

Høring

Ingen

Bilag:

1 Åben Ældrerådet - årsberetning 2013

19584/14

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,

at rådet godkender årsberetningen og fremsender den til orientering i Udvalget for Social og Sundhed, og

at årsberetningen offentliggøres.

Varde Kommune	
Ældrerådet	26-03-2014

Beslutning Ældrerådet den 26-03-2014

Fraværende: Ingen

Anbefalingen blev godkendt.

14. Tildeling af midler vedr. finanslovens ældrepakke og igangsættelse af tiltagene

Dok.nr.: 4839
Sagsid.: 13/16411
Initialer: anfi

Åben sag

Sagsfremstilling

Ansøgning om støtte til løft af ældreområdet er imødekommet. Tilskuddet udgør i 2014 i alt 9,9 mio. kr.

Arbejdet med at implementere de i ansøgningen beskrevne indsatser er gået i gang. Der er udarbejdet en oversigt over indsatserne, se bilag.

Der er blevet nedsat arbejdsgrupper på alle indsatserne, hvoraf flere er gået i gang mens andre har planlagt de første møder.

Der udarbejdes projektplaner på alle indsatsområder, se oversigten for dokument numre på alle projektplanerne i bilag.

Økonomi arbejder med at oprette kontoplaner for alle indsatserne.

Hvis indsatserne skal fortsætte uændret i 2015 vil udgifterne blive højere, idet budgettet for 2014 er udregnet på 39 uger, mens budgettet for 2015 udregnes på 52 uger. Det er dog endnu for tidligt at sige, hvor meget større udgifterne vil blive, eftersom budgettet på flere af indsatserne er beregnet ud fra en forventet efterspørgsel eller et estimeret beløb. Samtidigt er flere af udgifterne i 2014 fordelt på forskellige puljer, til eks. indkøb af træningsredskaber, efterspørgslen på disse puljer i 2015 vil måske ikke være så stort, eftersom at behovet kan blive dækket i 2014. I august vil forvaltningen udarbejde en midtvejsevaluering med en budgetgennemgang. Herefter vil det være muligt at give et mere reelt billede af budgettet for 2015.

Forvaltningens vurdering

Det er forvaltningen vurdering, at lederne på sundheds- og ældreområdet har taget godt imod indholdet i den endelige ansøgning, og at arbejdet med at implementere indsatserne er kommet godt fra start.

Sundhedskonsekvensvurdering

Det vurderes at implementeringen af ældrepuljen vil få betydning på flere områder.

Den ekstra hverdagsrehabiliterende indsats forventes at få positiv betydning for målgruppens funktionsevne og dermed for deres grad af selvhjulpethed. Graden af selvhjulpethed kan have betydning for 1) målgruppens selvvaluerede livskvalitet, som forventes at blive større, det er kendt viden at livskvalitet og sundhed hænger sammen og 2) målgruppens behov for personlig og praktisk hjælp, som forventes at blive mindre.

Den ekstra indsats for mere liv på plejecentrene forventes at få en positiv betydning for 1) de ældres livskvalitet og 2) antallet af ofte demente borgere, som skaber uro om eftermiddagen og i weekenderne, fordi der ikke er aktiviteter til dem.

Den ekstra indsats på demens og psykiatri området forventes at få en positiv effekt på 1) de pårørendes sociale liv og livskvalitet og derigennem deres sundhed generelt og 2) de

dementes livskvalitet, idet flere daghjemsplasser og aflastning i eget hjem kan være med til at holde borgeren i eget hjem i længere tid og derved skabe ro omkring borgeren.

Retsgrundlag

Finansloven

Økonomi

Det forventes, at der tilgår 9.900.000 kr.

Høring

-

Bilag:

1	Åben	Oversigt over indsatser	27402/14
2	Åben	Tilskudsbrev vedr. udmøntning af puljen "Løft af Ældreområdet"	34470/14

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,

at udvalget tager orienteringen om implementeringsprocessen til efterretning, og

at der foretages evaluering af indsatserne og økonomien vedr. 2015 i august/september 2014.

Beslutning Udvalget for Social og Sundhed den 11-03-2014

Fraværende: Ingen

Anbefalingen blev godkendt.

Beslutning Ældrerådet den 26-03-2014

Fraværende: Ingen

Taget til efterretning.

15. Godkendelse af pilotprojekt vedr. vaske- og skylletoiletter

Dok.nr.: 4838

Sagsid.: 14/1780

Initialer: 48163

Åben sag

Sagsfremstilling

Forvaltningen ansøger Udvalget for Social og Sundhed om frigivelse af midler til pilotprojekt på velfærdsteknologiområdet vedr. vaske- og skylletoiletter.

Baggrunden for ansøgningen er, at der er indgået en aftale mellem regeringen og KL om, at kommunerne i løbet af 2014-2017 skal udbrede anvendelsen af vaske- og skylletoiletter i relevant omfang.

Forvaltningen foreslår derfor, at der gennemføres et pilotprojekt, hvor der etableres 30 vaske- og skylle-toiletter fordelt således:

- 10 toiletter i borgerens eget hjem
- 17-18 toiletter i boliger på plejecentre, fordelt på 2-3 team
- 2-3 toiletter på personalettoiletter (fordelt på de samme team)

Da teknologien og implementeringen heraf er velafprøvet og veludviklet, er projektets hovedformål:

- at optimere den organisatoriske implementering, herunder få erfaringer med fysisk installation,
- at give feedback på visitationens stillingtagen til, hvordan visitationskriterierne skal udformes i fremtiden, samt ikke mindst
- at skabe en positiv holdning hertil hos borgerne og medarbejderne.

Resultatet af pilotdriften præsenteres for udvalget inden yderligere investeringer planlægges.

Thorkild Sloth Pedersen og Ole Aasmoe fra Social- og Sundhedsafdelingen deltager under sagens behandling.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen bemærker, at teknologien er velafprøvet og dokumenteret i forhold til effekter og økonomi.

Forvaltningen vurderer, at tiltaget har positiv effekt både for borgerne i forhold til forbedret livskvalitet for borgerne og i forhold til at være arbejdstidsbesparende for personalet, der dermed frigøres til andre formål.

Forvaltningen vurderer, at det er væsentligt at få afdækket de organisatoriske konsekvenser af tiltaget i et pilotprojekt, inden der udarbejdes endelig plan for indførelse af vaske- og skylletoiletter.

Sundhedskonsekvensvurdering

For borgere med behov for hjælp til toiletbesøg kan et vasketoilet være et vigtigt redskab til selvhjulpethed og værdighed.

Varde Kommune

Ældrerådet

26-03-2014

Retsgrundlag

Ingen

Økonomi

Overslag over økonomi i pilotfasen:

Formål	Beløb (kr.)
Anskaffelse af ekstraudstyr til 30 eksisterende toiletter (å kr. 7.000)	210.000
Udgifter til installation mv. (å kr. 4.000)	120.000
Sum	330.000

Pilotprojektet forslås finansieret af velfærdsteknologipuljen, som for 2014 udgør 2.054.700 kr. Endvidere forventes 831.000 kr. overført fra 2013.

Staben Økonomi har ingen bemærkninger.

Høring

Ældrerådet til orientering

Bilag:

1 Åben Ansøgning til Velfærdsteknologipuljen - Vasketoiletter

23427/14

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,

at pilotprojekt godkendes,

at der frigives 330.000 kr. fra velfærdsteknologipuljen til finansiering af projektet, og

at projektets resultater forelægges udvalget, inden yderligere investeringer planlægges.

Beslutning Udvalget for Social og Sundhed den 11-03-2014

Fraværende: Ingen

Anbefalingen blev godkendt.

Beslutning Ældrerådet den 26-03-2014

Fraværende: Ingen

Rådet støtter projektet.

16. Orientering om kostorganisationen på ældreområdet

Dok.nr.: 4840

Sagsid.: 14/2783

Initialer: elth

Åben sag

Sagsfremstilling

Byrådet besluttede den 28. august 2007 i forbindelse med vedtagelse af kostpolitikken, at der skulle være én kostorganisation i Varde Kommune. Endvidere besluttede Byrådet, at der skulle arbejdes videre med eksempelvis organisering i selskabsform.

Processen førte frem til, at Byrådet

- Den 1. april 2008 besluttede, at der skulle arbejdes på at danne et aktieselskab sammen med Det Danske Madhus og
- Den 2. september 2008 blev grundlaget for et aktieselskab med en privat partner, Det Danske Madhus og Varde Kommune som aktionærer vedtaget. Selskabets aktiekapital fordeles med 40% til Varde Kommune og 60% til Det Danske Madhus.

Processen med udbud af produktion og levering af kost til plejecentre gik derefter i gang.

Det Danske Madhus vandt den 1. juni 2009 udbuddet til de daværende 15 plejecentre. Kontrakten er gældende for perioden 1. juni 2009 til 31. maj 2014.

Blaabjerg Pleje- og Aktivitetscenter har egen madproduktion.

Det Danske Madhus godkendes endvidere som leverandør af madservice til borgere i eget hjem efter reglerne om frit valg.

Efter samme regler er Hotel Outrup godkendt til alene at levere mad til borgere, hvis kost ikke kræver særlige og individuelle hensyn i tilberedningen.

Kommunen har til enhver tid forsyningsforpligtelsen overfor borgerne.

Udbud på ombygning af Carolineparkens køkken igangsættes, så Det Danske Madhus fremover kan producere mad efter køle-vakuum-metoden til plejecentrene og til hjemmeboende borgere.

Den 1. juni 2010 startede det nye produktionskøkken op på Carolineparken.

Modtagerkøkkenerne på plejecentrene bemannes af medarbejdere fra Det Danske Madhus i det omfang, der er fastlagt i kontrakten.

Udvalget for Social og Sundhed godkendte den 17. december 2013 forvaltningens anbefaling om, at kontrakten med Det Danske Madhus forlænges. Hvor lang tid kontrakten skal forlænges, vurderes sammen med økonomiafdelingen. Der er mulighed for at forlænge kontrakten med et år.

Endvidere er det godkendt, at udbudsforretningen kun omfatter levering af hovedmåltidet til plejecentrene.

Varde Kommune vil således fremover selv bemane modtagerkøkkenerne og stå for indkøb og tilberedning af mad til alle andre måltider end hovedmåltidet. Begrundelsen for

denne ændring er, at det hermed bliver lettere at skabe sammenhæng i indsatsen omkring måltider på plejecentrene.

Thorkild Sloth Pedersen deltager under sagens behandling.

Forvaltningens vurdering

Med nuværende kostorganisation har man kunnet opnå en høj grad af økonomisk effektivitet og et højt fagligt niveau for madproduktion til kommunens plejecentre. Det er forvaltningens vurdering, at Varde Kommune ved at overtage bemanningen af modtagekøkkenerne kan skabe større sammenhæng i indsatsen om måltider i plejecentrene. Dette vurderes, at have positive konsekvenser for beboerne, da måltiderne er en væsentlig samlende faktor i plejecentrene.

Retsgrundlag

Lov om social service § 83

Økonomi

Opgørelse Kostorganisation

Frit valg			
	udgifter	Borgerbetaling	Nettoudg.
DDM incl. udbringning	7.407.976		
Outrup incl. udbringning	5.546.167		
I alt frit valg	12.954.143	8.879.703	4.074.440
Plejecentre			
DDM incl. udbringning	20.753.522	14.185.968	
Blåbjerg Pleje og Aktivitetscenter	1.879.501	1.586.891	
I alt plejecentre	22.633.023	15.772.859	6.860.164
Husleje DDM	-418.219		-418.219
I alt kostorganisation	35.168.947	24.652.562	10.516.385

Høring

Ingen

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,

at orienteringen tages til efterretning, og

at der igangsættes forsøg med bemanning af modtagekøkkener.

Beslutning Udvalget for Social og Sundhed den 11-03-2014

Fraværende: Ingvard Ladefoged

Anbefalingen blev godkendt.

Beslutning Ældrerådet den 26-03-2014

Fraværende: Ingen

Taget til efterretning.

17. Orientering om mulighed for udbud på ældreområdet

Dok.nr.: 4841

Sagsid.: 12/15003

Initialer: sopo

Åben sag

Sagsfremstilling

Den 1. april 2013 trådte nye regler for udbud og frit valg af hjemmepleje i kraft. Hensigten med de nye regler er, at kommunerne i langt højere grad end tidligere får mulighed for at bruge udbud som et redskab i effektiviseringen af hjemmeplejen. Udbudsportalen i KL har for Varde Kommune foretaget en afdækning af det økonomiske potentiale i gennemførelse af udbud. Analysen peger på, at der er et ganske stort potentiale. Der kan dog rejses en række spørgsmål ved den gennemførte analyse. En udbudsforretning gennemført i en anden sydjysk kommune tyder dog på, at der for Varde Kommune kan være et ikke ubetydeligt økonomisk potentiale ved at udbyde hjemmeplejen helt eller delvist.

De nye regler indebærer, at kommunen kun kan fortsætte med en godkendelsesmodel, hvis borgernes frie valg herved sikres. Med andre ord: Borgere i hele kommunen skal kunne vælge mellem mindst to leverandører af såvel praktisk bistand som personlig pleje. I hele kommunen er det muligt at vælge mellem flere leverandører af praktisk bistand. Men på nuværende tidspunkt er det alene borgere i Område NordØst, der kan vælge mellem flere leverandører af personlig pleje. Danske Diakonhjem har imidlertid meddelt, at man fra 1. januar 2014 ønsker at blive godkendt som leverandør af personlig pleje i hele kommunen. Varde Kommune kan derfor fortsætte med at bruge godkendelsesmodellen, hvis man ønsker dette.

I godkendelsesmodellen fastsættes afregningen til private leverandører på baggrund af de kommunale leverandørers udgifter ved at levere hjemmehjælp. I denne model er der således ingen konkurrence på prisen. Ønsker kommunen konkurrence på prisen, skal man gennemføre udbud. Vælger kommunen at benytte sig af udbud, så kan man sætte begrænsninger på, hvor mange leverandører man vil godkende. Med de nye regler om udbud kan kommunen vælge at udbyde andre dele af den kommunale ældrepleje sammen med hjemmeplejen. Det kan f.eks. være plejecentre, sygepleje og træning. Dette kan være et middel til at opnå bedre priser som følge af, at opgaven, der bydes på, får et større volumen.

På mødet gennemgås de overordnede retningslinjer for fritvalgsområdet samt organiseringen heraf.

Forvaltningens vurdering

Det er forvaltningens vurdering, at der kan være en økonomisk gevinst forbundet med at udbyde hjemmeplejen helt eller delvist. Det er dog uvist i hvilket omfang, der kan skabes en konkurrencesituation på markedet for hjemmehjælp i Varde Kommune.

Konkurrencesituationen vil have betydning for hvilket prisniveau, der kan opnås ved gennemførelse af udbud. For at øge interessen hos tilbudsgivere kan det overvejes at udbyde driften af et eller eventuelt flere plejecentre sammen med et udbud af (dele af) hjemmeplejen.

I eventuelle overvejelser om hvor stor en del af hjemmeplejen, der skal udbydes, bør det forhold, at kommunen har en forsyningsforpligtelse, indgå. Forsyningsforpligtelsen indebærer, at kommunen er pligtig til at levere hjemmehjælp til borgerne, også i den situation, hvor et privat firma ser sig nødsaget til at stoppe leverancerne. Det kan tale for, at ikke al hjemmepleje udbydes.

Retsgrundlag

Lov om social service

Økonomi

Der kan være en besparelse forbundet med at gennemføre udbud

Høring

Hvis der skal gennemføres udbud, skal sagen høres i Ældrerådet og i MED-systemet. Direktionen har drøftet sagen den 12/12-2013 og besluttet at fremsende den til behandling i Udvalget for Social og Sundhed

Bilag:

1	Åben Bemærkninger til notat fra Udbudsportalen om potentialeafklaring	169902/13
2	Åben endelig udgave Potentialeafklaring for Varde Kommune (2).pdf	132844/13

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,

at orienteringen tages til efterretning.

at der arbejdes videre med modeller for organisering af området herunder udbud.

Beslutning Udvalget for Social og Sundhed den 04-02-2014

Fraværende: Ingen

Anbefalingen blev godkendt.

Beslutning Ældrerådet den 26-03-2014

Fraværende: Ingen

Taget til efterretning.

Bilagsliste

10. Orientering om Ældrerådets vedtægter
  1. Vedtægter underskrevet af formand og borgmester (90545/13)

11. Høring om udbud på hjælpemidler omfattet af frit valg
  1. Høring - Udbudsmateriale SK version 2 - udbud på parykker og toupeer.docx (40369/14)

13. Ældrerådets årsberetning for 2013
  1. Ældrerådet - årsberetning 2013 (19584/14)

14. Tildeling af midler vedr. finanslovens ældrepakke og igangsættelse af tiltagene
  1. Oversigt over indsatser (27402/14)
  2. Tilskudsbrev vedr. udmøntning af puljen "Løft af Ældreområdet" (34470/14)

15. Godkendelse af pilotprojekt vedr. vaske- og skylletoiletter
  1. Ansøgning til Velfærdsteknologipuljen - Vasketoiletter (23427/14)

17. Orientering om mulighed for udbud på ældreområdet
  1. Bemærkninger til notat fra Udbudsportalen om potentialeafklaring (169902/13)
  2. endelig udgave Potentialeafklaring for Varde Kommune (2).pdf (132844/13)

Underskriftsblad

Edna Jessen

Anne-Marie Søndergaard

Rigmor Jensen

Anette Mandahl-Barth

Ketty Bundgaard

Elin Østergaard Bertelsen

Aage Meldgaard

Per Bonde Nielsen

Merry Brydsø

Inger Pedersen

Tom Øhlenschlæger

Ove Kristensen

Jutta Bruun Kristiansen

Bilag: 10.1. Vedtægter underskrevet af formand og borgmester

Udvalg: Ældrerådet

Mødedato: 26. marts 2014 - Kl. 14:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 90545/13

Vedtægter
for
Ældrerådet

Vedtægter for Ældrerådet

§ 1 Formål

Stk. 1

Ældrerådet er etableret efter reglerne i Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, §§ 30-33.

Stk. 2

Ældrerådet rådgiver byrådet i ældrepolitiske spørgsmål og formidler synspunkter mellem borgerne og byrådet om lokalpolitiske spørgsmål, der vedrører ældre.

Stk. 3

Ældrerådet høres om alle forslag, der vedrører ældre.

§ 2 Virksomhed

Stk. 1

Ældrerådet er en selvstændig forvaltningsenhed, der er omfattet af Forvaltningsloven og Offentlighedsloven. Ældrerådets medlemmer har tavshedspligt i det omfang det følger af lovgivning.

Stk. 2

Ældrerådet kan af egen drift udtale sig og stille forslag inden for alle forvaltningsgrene om emner, som har betydning for ældre i kommunen.

Stk. 3

Ældrerådet kan behandle generelle spørgsmål men må ikke behandle personsager. Ældrerådet kan imidlertid tage generelle spørgsmål op, som udspringer af en personsag.

Stk. 4

Ældrerådet udøver sin virksomhed i lukkede møder. Dagsordener og referater er offentligt tilgængelige på kommunens hjemmeside.

Stk. 5

Ældrerådet skal holde sig orienteret om ældres levevilkår i kommunen og om deres ønsker og behov.

Stk. 6

Ældrerådet udarbejder i første kvartal en beretning om sin virksomhed i det foregående år. Beretningen sendes til Udvalget for Social og Sundhed og offentliggøres.

§ 3 Ældrerådet

Stk. 1

Til ældrerådet vælges 13 medlemmer.

Stk. 2

Endvidere vælges 5 stedfortrædere. En stedfortræder bliver medlem af rådet, når et medlem udtræder eller er forhindret i at varetage sit hverv i mindst tre måneder.

Stk. 3

Stedfortrædere deltager ikke i ældrerådets møder.

Stk. 4

Medlemskab af ældrerådet er ikke et borgerligt ombud.

§ 4 Valg

Stk. 1

Byrådet sørger for, at der afholdes valg til ældrerådet hvert fjerde år.

Stk. 2

Valgperioden følger byrådets.

Stk. 3

Senest 6 måneder før valget fastsætter byrådet i samråd med ældrerådet, regler for, hvordan valget skal holdes.

Stk. 4

Opstilling af kandidater sker, efter at ældrerådet har afholdt borgermøder, hvor der orienteres om ældrerådets arbejde og opgaver samt om valgreglerne.

Stk. 5

Det nyvalgte ældreråd tiltræder den 1. januar efter valgets afholdelse.

§ 5 Konstituering

Stk. 1

Ældrerådet konstituerer sig snarest efter valget med formand og næstformand.

Stk. 2

Det konstituerende møde ledes – indtil valg af formand har fundet sted – af det medlem, der længst har været medlem af ældrerådet. Hvis alle er nyvalgte eller flere har samme anciennitet, ledes mødet af den ældste af disse.

Stk. 3

Ældrerådet kan beslutte at nedsætte ad hoc arbejdsgrupper.

Stk. 4

Ældrerådet fastsætter selv sin forretningsorden.

§ 6 Økonomi m.m.

Stk. 1

Varde Kommune afholder udgifterne ved ældrerådets virksomhed og stiller sekretariatsbistand til rådighed, hvis ældrerådet ønsker dette.

Stk. 2

Medlemmer af ældreråd modtager diæter og udgiftsgodtgørelse mv. efter reglerne i § 16a i lov om kommunernes styrelse. Efter lov om retssikkerhed § 31 stk. 4 er medlem af rådet ikke forpligtet til at modtage diæter eller udgiftsgodtgørelse.

§ 7 Samarbejde

Stk. 1

Byrådet og ældrerådet lægger vægt på at have et konstruktivt og positivt samarbejde til gavn for ældre i Varde kommune.

Stk. 2

Ældrerådet kan mødes efter behov med byrådet, direktionen, de stående udvalg og forvaltningens medarbejdere til drøftelse af ældrepolitiske emner.

Stk. 3

Den lovbestemte høring af ældrerådet gælder, hvad enten beslutning træffes i byrådet, et fagudvalg eller en forvaltning.

Stk. 4

Høringen skal ske i god tid, inden der træffes beslutning. Høringsperioden er mindst tre uger. I hastesager aftales særlig høringsprocedure mellem ældrerådets formand og borgmester/udvalgsformand. Ældrerådets hørings svar skal følge med sagsfremstillingen og indstillingen som påtegning eller særskilt bilag.

Stk. 5

Høringer med bilag sendes til alle medlemmer af ældrerådet, enten som elektronisk eller almindelig post.

§ 8 Ikrafttræden

Stk. 1

Vedtægten træder i kraft efter vedtagelse i Byrådet og Ældrerådet, og tages op til revision, hvis lovgivning eller andre forhold nødvendiggør det.

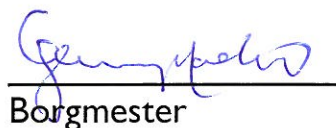
Stk. 2

Vedtægtsændringer skal, for at være gyldige, godkendes af både Byråd og Ældreråd

Godkendt af Ældrerådet, den 27. februar 2013

Formand

Godkendt af Byrådet, den 2. april 2013

Borgmester

Bilag: 11.1. Høring - Udbudsmateriale SK version 2 - udbud på parykker og toupeer.docx

Udvalg: Ældrerådet

Mødedato: 26. marts 2014 - Kl. 14:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 40369/14

**Offentligt udbud
Vareindkøb**

På levering af
Parykker og toupeer
til Sydjysk Kommuneindkøb samt
Tønder Kommune

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	4
1.1 Generel beskrivelse af udbuddet	4
1.2 Udbudsansvarlig	4
1.3 Udbyders fremtidige rammeaftaler	4
1.4 Opgavens omfang	4
1.5 Afgivelse af tilbud	5
2. Udbudsproceduren	7
2.1 Udbudsform	7
2.2 Udvælgelseskriterier	7
2.2 Formkrav	7
2.3 Sprog	7
2.4 Ejendomsret	7
2.5 Spørgsmål til udbudsmaterialet	8
2.6 Tilbudsfrist	8
2.7 Åbning af de indkomne tilbud	8
2.8 Vedståelsesfrist for tilbud	8
2.9 Aftalegrundlag	8
2.10 Alternative bud	8
2.11 Konsortier	8
2.12 Kommunernes forbehold	9
2.13 Tilbudsgivers forbehold	9
2.14 Udvælgelseskriterier	9
2.15 Tildelingskriterium	10
3. Rammekontrakt	12
§ 1 Parterne	12
§ 2 Kontraktgrundlag	12
§ 3 Rammekontraktens omfang	12
§ 4 Kontraktperiode	13
§ 5 Krav til leverandøren	13
§ 6 Krav til produkterne	14
§ 7 Procedure i forbindelse med bevilling:	15
§ 8 Bestilling af varer	15
§ 9 Levering og leveringsbetingelser	15
§ 10 Erstatningsprodukter og nye produkter	16
§ 11 Defekte vare og fejlliverancer	16
§ 12 Returvarer	17
§ 13 Priser	17
§ 14 Prisregulering	17
§ 15 Fakturering	18
§ 16 Betaling	18
§ 17 Dokumentation	18
§ 18 Personfølsomme oplysninger	18
§ 19 Bonus, gebyrer mv	19
§ 20 Offentlige påbud	19
§ 21 Miljø	19
§ 22 Etik og socialt ansvar	19
§ 23 Kontakt mellem parterne	19
§ 24 Statistik	20
§ 25 Garanti og reklamation	20
§ 26 Underleverandører	20
§ 27 Erstatning og forsikring	20

§ 28 Opfyldeshindringer, herunder force majeure.....	20
§ 29 Misligholdelse	21
§ 30 Misligholdelsesbeføjelser.....	21
§ 31 Opsigelse af kontrakt.....	21
§ 33 Lovvalg og afgørelse af tvister.....	22
§ 34 Tavshedspligt og offentliggørelse af kontrakten	22
§ 35 Overdragelse af rettigheder, forpligtelser og fordringer	22
§ 36 Kontraktændringer	23
§ 37 Underskrift	23

Bilag

Bilag 1 - Tilbudsliste	24
Bilag 2 – Erklæring om udbudsdirektivets art. 45 og lovbekendtg. nr. 336 af 13. maj 1997	25
Bilag 3 – Erklæring om tilbudsgivers økonomiske og finansielle formåen	27
Bilag 4 – Konsortieerklæring	28
Bilag 5 - Tidsplan	30

1. Indledning

1.1 Generel beskrivelse af udbuddet

Varde Kommune udbyder - på vegne af Sydjysk Kommuneindkøb og Tønder Kommune – prisaftale på parykker til borgere med bevilling i henhold til § 112 i Serviceloven.

Sydjysk Kommuneindkøb er et indkøbssamarbejde mellem Varde, Billund, Vejen og Ringkøbing-Skjern Kommuner.

Udbuddet omfatter nedenstående 5 kommuner:

• Billund Kommune	ca. 26.200 indbyggere
• Varde Kommune	ca. 49.500 indbyggere
• Vejen Kommune	ca. 42.600 indbyggere
• Tønder Kommune	ca. 38.700 indbyggere

Billund Kommune og Ringkøbing-Skjern Kommune indgår ikke i aftalen ved kontraktstart men har mulighed for at tiltræde aftalen i løbet af kontraktperioden.

De deltagende kommuner kaldes i nedenstående for "udbyder".

Valg af leverandør (leverandør) er ikke afsluttet, før rammekontrakt er underskrevet af begge parter.

1.2 Udbudsansvarlig

Jane Svanborg Pedersen, Varde Kommune er tovholder og kontaktperson i forbindelse med gennemførelsen af udbuddet, og varetager indtil kontraktskrivning al kommunikation vedrørende udbuddet.

Efter udbuddets afslutning handler de i udbuddet deltagende kommuner med **de(n)** valgte **leverandør(e)** som individuelle juridiske parter. Det betyder, at hver deltagende kommune er en selvstændig juridisk myndighed, hvilket medfører, at der skal indgås særskilt kontrakt med hver af de deltagende kommuner. Det betyder ligeledes, at hver kommune selv træffer afgørelse om man ønsker at gøre brug af eventuelle optioner.

1.3 Udbyders fremtidige rammeaftaler

Af hensyn til nærhedsprincippet er udbuddet opdelt i geografiske områder svarende til hver kommune.

Rammeaftalen forudsættes indgået med én leverandør på hvert geografisk område. Udbyder forbeholder sig dog retten til, at vælge én leverandør på samtlige geografiske områder såfremt dette måtte vise sig, at være den økonomisk mest fordelagtige løsning for udbyder.

1.4 Opgavens omfang

Området er i medfør af Serviceloven § 112, stk. 3 underlagt reglerne for frit valg. Det vil sige, at borgerne frit kan vælge en anden leverandør end den Ordregiver har indgået prisaftale med, forudsat at borgerne selv betaler evt. merudgift.

Kommunerne er i henhold til lovgivningen forpligtiget til, at udbetale et tilskud til køb af parykker. Til fastsættelse af tilskuddenes størrelse gives kommunerne mulighed for at indgå prisaftaler med leverandører. I prisaftalen forpligter en leverandør sig til at levere en bestemt produkt til en bestemt pris.

Nærværende prisaftale skal fastlægge tilskuddet til køb af parykker.

Betaling ud over det bevilgede tilskud er kommunerne uvedkommende.

Kommunen yder støtte ved varigt hårtab, når der er tale om følgende tilfælde:

- Kronisk pletsældethed
- Total ikke aldersbetinget skaldethed (kronisk Alopecia)
- Skæmmende ar efter brandskade eller lignende.

Udenfor området falder:

- Tilskud til paryk/toupe ved aldersbetinget skaldethed samt måne ved herrer.
- Tilskud til "Hår for Livet" jf. SM C-35-03.

Det anførte volumen er udtryk for udbetalt tilskud i 2012 – se derudover punkt 2.12.

Kommuner	Forbrug i kr.
Varde	241.000 kr.
Billund	71.000 kr.
Vejen	kr.
Tønder	180.000 kr.
I alt	ca. kr.

1.5 Afgivelse af tilbud

Vedlagte tilbudsliste (bilag 1) skal benyttes i forbindelse med tilbudsafgivningen i uændret form. Alle forhold i udbudsmaterialet skal være indregnet i tilbuddet.

Der kan afgives tilbud på hvert geografisk område svarende til hver kommune. Der er mulighed for, at afgive tilbud på en, flere eller alle kommuner.

Tilbudsgiver skal vedlægge en beskrivelse af geografisk beliggenhed i forhold til hver kommune der bydes ind på samt evt. filialer.

Tilbudsgiver skal beskrive fysiske forhold i de tilbudte lokaler, herunder adgangsforhold og mulighederne for adgang med kørestole.

Der ønskes tilbud på følgende paryktyper:

Standard dame, herre og børneparyk i alle størrelser og alle naturlige hårfarver

- Maskinfremstillet m. kunstfiberhår
- Maskinfremstillet m. kunstfiberhår m. monofilament
- 100 % håndlavet m. kunstfiberhår m. monofilament
- 100 % håndlavet m. ægte hår m. monofilament

Individuelt fremstillede dame, herre og børneparykker efter mål og evt. afstøbning i alle størrelser og alle naturlige hårfarver:

- Kunstfiberhår
- Ægte hår

Standard toupeer: herre, dame, børn - Skal også kunne anvendes som hårdel

- Kunstfiberhår
- Ægte hår

Individuelt fremstillet toupe: herre, dame, børn efter mål/evt. afstøbning - Skal også kunne anvendes som hårdel

- Kunstfiberhår
- Ægte hår

Tillæg til alle størrelser og i alle naturlige hårfarver:

- Langt hår – kunstfiber*
- Langt hår – ægte hår*
- Parykunderhue til bar hud i bambus eller tilsvarende materiale.
- Der skal derudover afgives en pris for vævning i eget hår.

* For hår længere end "skulderlangt".

Priserne skal være i danske kroner, eksklusiv moms men inklusiv afgifter, individuel tilpasning, eventuel klipning, eventuel sætning samt plastafstøbning ved individuelt fremstilling. Andre omkostninger herunder farvning, er for borgernes egen regning og skal afregnes direkte med den enkelte borger.

Hvis det er nødvendigt med plastafstøbning af hovedform skal dette være inkluderet i den individuelle tilpasning.

Al konsulentydelse (ekskl. kørsel ved besøg i eget hjem) skal være indregnet i de tilbudte priser.

Derudover skal det af tilbudsbilaget fremgå til hvilken kommune der afgives tilbud.

Tilbudsgiver skal i tilbudsbilaget angive holdbarhed for parykkerne - med det udgangspunkt at parykken bliver brugt dagligt.

Det er vigtigt, at tilbudsgiver i tilbudsmaterialet forholder sig til alle punkter i udbudsmaterialet, da vurderingen vil blive foretaget på grundlag af dette. Evt. manglende oplysninger vil ikke blive indhentet, medmindre der er tale om supplerende oplysninger.

Der er i kontraktoplægget – kapitel 3 beskrevet en række minimumskrav som skal være opfyldt. Såfremt disse ikke er opfyldt vil tilbuddet blive betragtet som værende ikke konditionsmæssigt og vil derfor blive afvist.

Ordregiver forbeholder sig ret til at indhente vareprøver fra tilbudsgiverne for kontrol af hvorvidt produkterne lever op til de stillede krav. Tilbudsgiver skal på anmodning udlevere vareprøver. Vareprøver vil ikke blive returneret.

Såfremt ordregiver efter tilbudsfristen udløb finder, at det er nødvendigt at kontrollere produkternes kvalitet, vil tilbudsgiver modtage skrivelse herom, med liste over produkter, som skal fremsendes inden for en fastsat frist. Denne frist for fremsendelse af produkter er på minimum 5 arbejdsdage.

Vareprøverne skal leveres uden beregning til kommunerne.

Vurderingen af om et produkt lever op til minimumskravene og kravspecifikationerne, sker ud fra et fagligt skøn af den nedsatte arbejdsgruppe. Kvalitetsvurderingen baseres dels på et fagligt skøn af parykkernes udseende, hvor naturtro de virker - foretaget af kommunernes sagsbehandlere på parykområdet - dels på den angivne holdbarhed.

2. Udbudsproceduren

2.1 Udbudsform

Udbuddet gennemføres som en tilbudsindhentning i henhold til de almindelige forvaltningsretslige principper og udbudsdirektivets betingelser om ligebehandling og gennemsigtighed.

Alle interesserede leverandører kan afgive tilbud. Vurderingen af de indkomne tilbud sker i to faser: Udvalgelsesfasen og tildelingsfasen.

I **udvælgelsesfasen** foretages en vurdering af den enkelte tilbudsgivers generelle egnethed til at varetage den udbudte opgave. Formålet hermed er at sikre, at konkurrencen om den udbudte opgave kommer til at foregå mellem tilbudsgivere, der er egnede til at varetage opgaven. Hvis den medsendte dokumentation sår berettiget tvivl om tilbudsgivers egnethed til at løfte opgaven, forbeholder Varde Kommune sig ret til at afvise tilbudsgiver. Egnethedsvurderingen vil ske på baggrund af de efterspurgte oplysninger under **pkt. 2.14**

I **tildelingsfasen** foretages en konkret vurdering og sammenligning af de indkomne tilbud og på baggrund heraf besluttet det, hvilken tilbudsgiver der skal have tildelt kontrakten. Tildelingen vil ske på baggrund af de angivne tildelingskriterier i **pkt. 2.15**

2.2 Udvalgelseskriterier

Udvælgelse af egnede tilbudsgivere vil ske på baggrund af en konkret vurdering af tilbudsgiverens personlige forhold samt tilbudsgiverens økonomiske, finansielle, faglige og tekniske forhold.

Manglende fremsendelse af nedenstående oplysninger og dokumentation kan medføre, at tilbuddet afvises som værende ikke-konditionsmæssigt.

2.2 Formkrav

Tilbudsmaterialet skal fremsendes skriftligt i 1 eksemplar.

Det samlede tilbudsmateriale skal desuden fremsendes i 1 eksemplar på USB-nøgle.

I tilfælde af uoverensstemmelse mellem det skriftlige og det elektroniske materiale gælder det skriftlige tilbud.

Alle tilbudsdele og bilag skal være kompatibelt med Microsoft Word/Excel. Tilbudsbilaget må IKKE fremsendes i et PDF format.

Tilbuddets udformning skal følge systematikken i udbudsmaterialet.

2.3 Sprog

Tilbud samt al kommunikation i udbuds- og kontraktperioden skal være på dansk. Dog kan bilagsmateriale af generel karakter tillige være på svensk, tysk, norsk eller engelsk. Såfremt Varde Kommune anmoder om det, skal tilbudsgiver sørge for oversættelse af bilagsmateriale til dansk. Oversættelsen skal i givet fald ske for tilbudsgiver regning.

2.4 Ejendomsret

Tilbudsmaterialet med tilhørende bilag betragtes som Varde Kommunes ejendom og vil ikke blive returneret eller udleveret.

Der ydes ikke godtgørelse for afgivelse af tilbud eller for udarbejdelse af tilbudsmateriale.

2.5 Spørgsmål til udbudsmaterialet

Alle henvendelser og spørgsmål vedrørende udbuddet skal være skriftlige og rettes til Jane Svanborg Pedersen, pr. e-mail: jasv@varde.dk, med emnet: "Spørgsmål – parykker og touper" **senest den x. x 2014 kl. 08.00.**

Spørgsmål modtaget inden ovenstående tidsfrist vil blive besvaret senest 6 dage inden udløbet af tilbudsfristen. Spørgsmål modtaget efter tidsfristens udløb, vil blive besvaret, såfremt spørgsmålets karakter ikke gør det uforholdsmæssigt byrdefyldt for Varde Kommune at besvare spørgsmålet 6 dage inden tilbudsfristens udløb.

Alle spørgsmål og besvarelser vil i anonymiseret form blive tilsendt alle, som har fået udleveret udbudsmaterialet samt lagt op på Varde Kommunes hjemmeside aktuelle udbud. Der skal gøres opmærksom på, at der **KUN** fremsendes svar til den e-mailadresse der opgives ved anmodning om materiale.

2.6 Tilbudsfrist

Tilbuddet skal være mærket: "Tilbud – parykker og touper" og "Må kun åbnes af Indkøb" Forsendelsen skal være lukket.

Tilbuddet skal være Varde Kommune i hænde **senest den x. x 2014 kl. 12.00** på følgende adresse:

Ved Postfremsendelse:

Varde Kommune
Indkøb
Bytoften 2
6800 Varde
Att.: Jane Svanborg Pedersen

Ved Personlig fremmøde:

Varde Kommune, Indkøb
Titan
Engdraget 20, 2. sal
6800 Varde
Att.: Jane Svanborg Pedersen

Tilbudsgiver bærer selv ansvaret for, at tilbuddet når rettidigt frem.

2.7 Åbning af de indkomne tilbud

Der vil ikke være adgang til at overvære åbningen af tilbuddene.

2.8 Vedståelsesfrist for tilbud

Tilbuddet skal være gældende indtil den 1. juni 2014. I tilfælde af klage til Klagenævnet for Udbud, forlænges vedståelsesfristen med længden af Klagenævnets afgørelse vedrørende opsættende virkning – max. 30 dage.

2.9 Aftalegrundlag

Aftale om levering af de af udbuddet omfattede produkter og ydelser indgås på grundlag af vedlagte kontrakt oplæg. Kontrakten fastlægger de forpligtelser og rettigheder, der vil være gældende mellem kontraktparterne i forbindelse med opfyldelse af rammeaftalen.

2.10 Alternative bud

Der kan ikke afgives alternative bud.

2.11 Konsortier

Ved sammenslutninger af tilbudsgivere (konsortium) skal oplysningerne under afsnittet vedr. udvælgelseskriterier gives for hver deltager i konsortiet. Det er konsortiets samlede egnethed, der vurderes.

Tilbudsgivere, der i fællesskab afgiver tilbud som et konsortium, hæfter solidarisk i forhold til ordregiver.

Det skal af tilbuddet fremgå, med hvilken tilbudsgiver ordregiver kan føre afklarende drøftelser med bindende virkning for konsortiets øvrige deltagere.

De deltagende virksomheder skriver i samme forbindelse under på en erklæring om solidarisk hæftelse.

Bilag 4 skal udfyldes og vedlægges tilbuddet.

2.12 Kommunernes forbehold

De anførte volumen og beløb er cirkatal, der har baggrund i statistiske oplysninger fra tidligere regnskabsperiode.

Området er i medfør af Serviceloven § 112, stk. 3 underlagt reglerne for frit valg. Det vil sige, at borgerne frit kan vælge en anden leverandør end den Ordregiver har indgået prisaftale med, forudsat at borgerne selv betaler evt. merudgift.

2.13 Tilbudsgivers forbehold

Eventuelle forbehold skal udtrykkeligt fremgå af tilbuddet.

Tilbudsgiver opfordres til at søge eventuelle uklarheder og usikkerheder i udbudsmaterialet afklaret ved at stille spørgsmål til udbudsmaterialet, jf. udbudsmaterialets punkt 2.5, således at forbehold i videst muligt omfang kan undgås.

Det præciseres, at forbehold for grundlæggende elementer i udbudsmaterialet, vil medføre, at kommunerne har pligt til at se bort fra tilbuddet. Ved forbehold, der vedrører ikke grundlæggende elementer i udbudsmaterialet, har kommunerne ret til at se bort fra tilbuddet eller alternativt søge forbeholdet prissat, i det omfang det skønnes muligt. Såfremt et forbehold af økonomisk værdi ikke kan prissættes, har kommunerne pligt til at se bort fra tilbuddet.

Tilbudsgiver bør derfor nøje overveje, om tilbuddet skal indeholde forbehold til udbudsmaterialet, idet ethvert forbehold indebærer en risiko for, at kommunerne er berettiget og/eller forpligtet til ikke at lade tilbuddet indgå i tilbudsvurderingen.

Faglige forbehold, såsom branche standardforbehold, vil blive behandlet som ethvert andet forbehold.

2.14 Udvælgelseskriterier

Den nedenfor angivne dokumentation **skal** vedlægges tilbuddet.

Økonomisk og finansiell kapacitet:

Udvælgelseskriterierne gælder for alle delområder. **Nedenstående bilag skal vedlægges tilbuddet og såfremt de ikke er vedlagt vil tilbuddet IKKE blive vurderet.**

Økonomisk og finansiell kapacitet:

- Udfyldt og underskrevet tro og love erklæring om, i hvilket omfang tilbudsgiver har ubetalt, forfalden gæld til det offentlige (jf. Finansministeriets lovbekendtgørelse nr. 336 af 13. maj 1997).

Tilbudsgivere, der befinder sig under omstændigheder som anført i Udbudsdirektivets art. 45, stk. 1 og stk. 2, litra a-d, er udelukket fra at deltage i udbuddet.

Tilbudsgiver skal ved udfyldelse af **bilag 2** dokumentere, at tilbudsgiver ikke er udelukket efter udbudsdirektivets art. 45 og lovbekendtgørelse nr. 336 af 13. maj 1997 om begrænsning af skyldneres muligheder for at deltage i offentlige udbudsforretninger mv. §§ 1-3.

Bilag 2 skal underskrives og vedlægges tilbuddet.

- Tilbudsgivers virksomhedsprofil herunder beskrivelse af organisation, produktudvikling og kvalitetssikring.
- I muligt omfang, dvs. afhængigt af hvornår tilbudsgiver blev etableret eller startede sin virksomhed, oplysning om tilbudsgivers samlede omsætning, herunder omsætning inden for det aktivitetsområde der er omfattet af udbuddet, i de seneste tre afsluttede regnskabsår, hvis tallene for denne omsætning foreligger.

Bilag 3 skal udfyldes og vedlægges tilbuddet.

Der skal vedlægges en ledelses- eller revisorerklæring om, at der ikke siden seneste regnskabsaflæggelse er sket væsentlige ændringer i ansøgers økonomiske situation. Såfremt der er sket væsentlige ændringer i tilbudsgivers økonomiske situation, skal der vedlægges en redegørelse om hvorfor og på hvilken måde der er sket ændringer.

Teknisk kapacitet:

- Referenceliste over mindst 5 sammenlignelige leveringer, der er udført i løbet af de sidste tre år, med beskrivelse af leverancerne og angivelse af kontaktpersoner. Der gøres opmærksom på, at kommunernes egne referencer vil indgå i vurderingen.
- Der skal vedlægges en beskrivelse af virksomheden herunder evt. underafdelinger/butikker, som skal omfatte en beskrivelse af virksomhedens kvalitetsstyring og procedure for udvælgelse og indkøb af standardsortiment, samt hvorledes individuelt fremstillede parykker og touper produceres.
- Der skal vedlægges en beskrivelse af den relevante faglige bredde i virksomheden herunder evt. underafdelinger/butikker og skal derudover indeholde en beskrivelse af hvilken relevant uddannelse og erfaring den enkelte medarbejder har. Det skal af beskrivelsen fremgå hvor mange medarbejdere der kan stilles til rådighed for ordregiver. Tilbudsgiver skal dokumentere at mindst 1 i tilbudsgivers personale er frisøruddannet.
- Såfremt tilbudsgiver baserer sig på andre enheders kapacitet (eks. underleverandører eller andre virksomheder i samme koncern som tilbudsgiver), skal tilbudsgiver godtgøre at tilbudsgiver kan råde over de ressourcer der er nødvendige for kontraktens udførelse. Dette kan eks. ske ved at vedlægge dokumentation for disse enheders tilsagn om at stille de nødvendige ressourcer til rådighed. Såfremt tilbudsgiver baserer sig på andre enheders kapacitet skal ansøgningen tilsvarende indeholde en beskrivelse af de pågældende enheders økonomiske og finansielle kapacitet. Udbyder vil anse det for godtgjort, at tilbudsgiver kan råde over en anden enheds tekniske kapacitet, hvis tilbudsgiver klart og tydeligt har identificeret den/de virksomheder hvis kapacitet der kan rådes over.

2.15 Tildelingskriterium

Kontrakten vil blive tildelt de(n) tilbudsgiver(e), der afgiver det økonomisk og kvalitetsmæssige mest fordelagtige tilbud på samtlige delområder, idet følgende delkriterier, med angivelse af vægtning, lægges til grund for tilbudsvurderingen:

Der er i kontraktoplægget – kapitel 3 beskrevet en række minimumskrav som skal være opfyldt. Såfremt disse ikke er opfyldt vil tilbuddet blive betragtet som værende ikke konditionsmæssigt og vil derfor blive afvist.

Underkriterium	Vægtning i procent
Økonomi	50 %
Kvalitet	50 %

Underkriterium økonomi:

I forhold til vurdering af priserne vil der blive lagt vægt på:

Pris pr. paryk i danske kroner, eksklusiv moms men inklusiv afgifter, individuel tilpasning, eventuel klipning, eventuel sætning, al konsulentydelse (ekskl. kørsel ved besøg i eget hjem) samt plastafstøbning ved individuelt fremstilling.

Underkriterium kvalitet.

I forhold til vurdering af kvalitet vil der blive lagt vægt på kvaliteten af de tilbudte parykker og touper samt holdbarhed.

Vurderingen af om et produkt lever op til minimumskravene og kravspecifikationerne, sker ud fra et fagligt skøn af den nedsatte arbejdsgruppe. Kvalitetsvurderingen baseres på et fagligt skøn af parykkernes udseende og hvor naturtro de virker samt de af tilbudsgiverne angivne holdbarheder.

3. Rammekontrakt

Nærværende rammekontrakt er en integreret del af det samlede udbudsmateriale.

Rammekontrakten skal ikke udfyldes af tilbudsgiver. Rammekontrakten udfyldes af udbyder i tilfælde af en aftaleindgåelse.

Rammekontrakt vedr. Indsæt udbuddets navn

§ 1 Parterne

Nærværende rammeaftale er indgået mellem

<p>Ordregiver Ordregivers navn Evt. afdeling Adresse Postnr. og By</p> <p>Kontraktansvarlig:</p> <p>Direkte tlf. nr. Mobil nr.: Mail:</p>	<p>Leverandør Firmanavn Adresse Postnr. og By CVR reg. nr.</p> <p>Kontraktansvarlig:</p> <p>Direkte tlf.nr. Mobil nr.: Mail:</p>
I det følgende kaldet ordregiver	I det følgende kaldet leverandør

§ 2 Kontraktgrundlag

Nærværende kontrakt er indgået efter afholdt udbud i henhold til de almindelige forvaltningsretslige principper og udbudsdirektivets betingelser om ligebehandling og gennemsigtighed.

Kontrakten beskriver ordregivers og leverandørs forpligtigelser og rettigheder. Kontraktgrundlaget består i prioriteret rækkefølge af:

- A. Rammekontrakt mellem leverandør og ordregiver
- B. Udbudsmateriale med bilag fra ordregiver af **dd.mm.åååå**
- C. Eventuelle spørgsmål og svar samt udsendte rettelsesblade.
- D. Eventuelt uddybende materiale, som er nærmere aftalt mellem parterne – herunder eventuelle forståelsesmæssige præciseringer anført i referat fra afholdt afklarende møde
- E. Leverandørs tilbud af **dd.mm.åååå**.

Leverandøren forpligter sig ved nærværende kontrakt til at levere de i kontrakten nævnte produkter på de beskrevne vilkår og til de anførte priser

§ 3 Rammekontraktens omfang

Kontrakten omfatter parykker som er bevilget i henhold til servicelovens § 112. Kommunerne er i henhold til lovgivningen forpligtiget til, at udbetale et tilskud til køb af parykker.

Borgeren, der modtager tilskud, kan benytte sig af den garanterede pris ved leverandøren til prisaftalen eller handle ved anden leverandør. Der er frit valg for borgeren til at benytte tilskuddet ved den udbyder de ønsker.

Betaling ud over det bevilgede tilskud er kommunerne uvedkommende.

§ 4 Kontraktperiode

Kontrakten er gældende fra den 1. september 2014 og er uopsigelig for begge parter indtil den 30. august 2017, jf. dog § x - Misligholdelse.

Ordregiver kan forlænge kontrakten i op til 12 måneder. Udnyttelse af option sker i givet fald på uændrede kontraktvilkår. Meddelelse herom skal gives til leverandør senest 8 måneder før kontraktens udløb, i modsat fald ophører kontrakten uden særskilt opsigelse.

Ved udløbet af den oprindelige kontraktperiode eller eventuelle optionsperioder ophører kontrakten uden yderligere varsel.

De enkelte deltagende kommuner kan forlænge kontrakten individuelt, uden at dette påvirker kontraktvilkårene.

§ 5 Krav til leverandøren.

Kapacitet og krav til personale:

- Den maksimale ventetid fra borgeren foretager tidsbestilling til tid for konsultation må maksimalt udgøre 2 uger.
- Der må maksimalt opstå ventetid på 30 minutter ved bestilt konsultation.
- Leverandøren skal både i forbindelse med vejledning af borgeren samt fremstillingen af parykker og touper, anvende faguddannet personale (parykmager eller frisør) der som minimum har gennemført den 4-årige frisøruddannelse.
- Leverandøren skal tilbyde løbende kontrol som aftales individuelt med den enkelte borger.
- Forretningslokalerne (egne eller lejede) skal være infrastrukturelt centralt placeret, så borgerne kan nå frem med offentlige transportmidler.
- Leverandøren er kun forpligtet til at holde åbent, såfremt borgerne reserverer tid hos leverandøren inden for ovennævnte tidsrum.
- Det skal være muligt at komme i telefonisk kontakt med leverandøren på hverdage indenfor normal forretningsåbningstid for at foretage tidsbestilling.
- Det skal være muligt at foretage online tidsbestilling.
- Adgangsforholdene i leverandørens evt. eget/egne eller lejede forretningslokale(r), skal være på niveau med de krav, som gælder for offentlige myndigheder, således at fx også kørestolsbrugere let kan besøge butikken.
- Forretningslokalerne (egne eller lejede) skal indeholde et lukket prøverum, som kan tilbydes brugerne til ugenert afprøvning.

Service/betjening:

- Der skal ydes en professionel, omsorgsfuldt, venligt og etisk korrekt optræden overfor borgerne ved alle henvendelser til leverandøren. Der kan være situationer hvor borgeren kan være i en krisesituation hvilket leverandørens personale skal kunne håndtere.
- Leverandørens personale skal kunne tale og forstå dansk.
- Leverandøren er forpligtet til at yde instruktion i brugen og vedligeholdelse af paryk og toupe uden merpris for borger eller udbyder.
- Udgangspunktet er at leverandøren møder borgeren i forretningslokalet, men i særlige tilfælde - efter anmodning fra kommunen - skal det påregnes at møde brugeren på

dennes hjemadresse. I disse tilfælde betaler kommunen for kørslen. Kørsel til besøg i eget hjem afregnes i henhold til det afgivne pristilbud jf. bilag x.

Vælger leverandøren selv at køre ud til borgeren, er det for leverandørens egen regning.

- Ved besøg i borgerens eget hjem skal personalet bære skilt eller anden identifikation, der på tydelig og genkendelig måde sikrer, at borgeren ved, hvem personalet repræsenterer.
- Parykken eller toupe skal, medmindre andet er aftalt, udleveres personligt af leverandøren, således at det straks kan konstateres, om produktet passer og fungerer og der foretages individuel tilretning, evt. klipping.
- I forbindelse med udlevering af parykken eller toupe afsætter leverandøren tid til evt. tilretning og klipping.
- Tilretningen og klipping sker efter borgerens ønske (frisuren).
- Såfremt paryk eller toupe sendes med posten ifølge aftale med borgeren, afholder leverandør alle udgifter forbundet hermed.

§ 6 Krav til produkterne.

Sortiment:

- Borgeren skal have mulighed for at se/afprøve et bredt og tidssvarende udvalg inden endelig beslutning om valg af paryk eller toupe. Dette gælder i alle afprøvningssammenhænge – også ved besøg i eget hjem.
- Leverandøren er til stadighed forpligtet til at kunne tilbyde et repræsentativt udvalg af moderne parykker og touper, der så vidt muligt også vil afspejle den øvrige hårmode.
- Leverandørens sortiment skal dække paletten af almindelige naturlige hårfarver.
- Leverandøren er forpligtet til at lagerføre et udvalg af vedligeholdelsespræparater til vedligehold af parykker og touper.
- Produkterne skal ved levering vedlægges dansksproget produktbeskrivelse og brugervejledning, som skal være letforståelig og indeholde vaske-, rengørings- og vedligeholdelsesvejledninger.
- Leverandøren er forpligtet til at vejlede borgeren vedrørende sortiment og kvalitet på en måde, så det sikres at borgeren altid får den mest optimale og billigste løsning i forbindelse med bevillingen af hjælpemidlet.

Kvalitet:

- Alt materiale, der anvendes til fremstilling af paryk og toupe, skal være af en sådan kvalitet at levetid/holdbarhed ved almindelig daglig brug er 12 måneder, da dette som udgangspunkt er bevillingsintervallet.
- Til dameparykker kan der være behov for pasning og sætning, hvorfor der normalt vil være behov for skifteparyk ved førstegangsbevilling. Herretoupeer kan vaskes og ibrugtages straks, hvorfor der sjældent vil være behov for reservetoupe.
- Til personer, der er overfølsomme overfor syntetiske stoffer, fores indersiden af toupeen eller parykken med bomuldsmateriale. Overfølsomhed skal dokumenteres af speciallæge i dermatologi.
- Produkterne skal kunne tåle den anbefalede rengøring.
- Ingen af de tilbudte produkter og tilbehør må indeholde stoffer, der er allergifremkaldende eller på anden måde kan være sundhedsskadelige for den pågældende bruger.
- Hvis en paryk eller toupe fremkalder allergi m.v. hos den enkelte borger, skal leverandøren gøre borgeren opmærksom på evt. anvendelige alternative parykker eller touper.
- Parykkerne og touper må ikke have generende syninger.
- Parykkerne og touper skal være hudvenlige, lette at fastgøre og tage af.

- Parykkerne og touper må ikke kunne falde af eller skride ved almindelig dagligdags brug.
- Parykker og touper skal opfylde de til enhver tid gældende love, direktiver, standarder, branchenormer m.v.
- Standard parykker og touper skal have en god pasform i henhold til de hyppigst forekommende hovedmål.
- Alle parykker skal være udført med transparent front og bund (monodel) hvilket giver så let og naturligt udseende som muligt.
- Eventuel klæbemateriale skal være hudvenligt

Emballage:

- Produkterne skal leveres i neutral og diskret emballage.
- Emballagen skal være let at åbne for personer med nedsat håndfunktion.
- Emballage skal være uden indhold af PVC-plast. Engangsemballage skal kunne destrueres som almindelig husholdningsaffald uden at skade miljøet.

Andet.

- Samtlige produkter skal opfylde de til enhver tid gældende love, direktiver, standarder, branchenormer m.v.
- Alle sikkerhedsforskrifter, emballage, udpakningsanvisninger mv. samt brugsvejledninger, såvel til brugere som til personale, skal være skrevet på dansk. Eventuelle symboler skal være synlige og let forståelige.

§ 7 Procedure i forbindelse med bevilling:

Leverandøren skal kunne håndtere samarbejde med kommunen vedr. bevilling. Det vil sige Leverandøren skal kunne efterleve kommunens krav til procedure, blanketter, fakturering osv.

Leverandøren skal altid kunne forsyne udbyder med materiale vedr. de udstedte bevillinger og deraf følgende køb. F.eks. personnavne, cpr-numre, bevilgede produktfabrikater, antal mv. Det gælder også efter endt aftaleperiode, da der efter en ny udbudsrunde kan blive skiftet leverandør. Aftryk, mål, tegninger, prøver mv. er borgeres og kommuners ejendom og skal på forlangende udleveres til rette vedkommende.

Borgerne skal søge bevilling og sagsbehandlingen skal være afsluttet ved kommunen inden købet foretages. Støtte ydes første gang på baggrund af lægelige oplysninger. Kommunen sender resultatet ansøgningen på bevillingen til borgeren og leverandøren.

§ 8 Bestilling af varer

Parykker og touper bevilliges i henhold til servicelovens § 112 og borgeren er dermed omfattet af frit leverandørvalg.

Bestilling sker ved borgerens evt. henvendelse til leverandøren på grundlag af en kommunal udstedt bevilling. Det er alene kommunerne der i samråd med brugerne afgør tidspunktet for anskaffelse eller fornyelse af paryk eller toupe.

Leverandøren må ikke selv tage initiativ til fornyelse af en paryk eller toupe. Sker dette vil det blive betragtet som en misligholdelse af kontrakten.

Hvis det bestilte ikke kan leveres inden for den aftalte leveringstid, skal leverandøren give både borgeren og kommunen besked om at produktet er i restordre, samt om hvornår det forventes at kunne leveres.

Bevilling sker i alle tilfælde elektronisk hvorfor leverandøren skal kunne modtage bevilling som elektronisk post via sikker e-mail.

§ 9 Levering og leveringsbetingelser

En paryk eller toupe må IKKE udleveres før bevilling er udstedt. Såfremt det konstateres, at dette ikke overholdes vil omkostningen blive pålagt leverandøren.

- Leverandøren skal garantere fri levering ved forsendelse til borgeren.
- Leveringstid for færdig standardparyk og toupe – maskinfremstillet, max 10 hverdage.
- Leveringstid for færdig standardparyk og toupe – håndfremstillet, max 10 hverdage.
- Leveringstid for færdig individuelt fremstillet paryk, max 10 uger

- Leverandøren skal sikre, at der SENEST 14 dage efter udlevering/levering foretages i forhold til tilfredshed med paryk eller toupe.
- Fejllleverancer skal ombyttes uden beregning straks.

Leverandøren skal ved fremsendelse til kommunen af fakturaen inde for at paryk eller toupe er leveret. Levering anses først for sket når borger har modtaget paryk eller toupe.

Ændringer til eksisterende bevilling skal i alle tilfælde være skriftlig og kan ske via mail. I særlige tilfælde kan/må udvalgt personale foretage ændringer pr. telefon til sagsbehandleren på sagen. En ændring/tilføjelse pr. telefon skal altid følges op skriftligt.

§ 10 Erstatningsprodukter og nye produkter

Produkter, der af producenter / leverandør får tildelt et nyt varenummer, kan ikke alene af den grund betragtes som et nyt produkt.

Leverandøren kan ikke af egen drift konvertere eksisterede produkter til nye produkter hos en bevillingshaver.

Hvis en vare på tilbudslisten udgår og der skal foretages en produktkonvertering, eller leverandør foretager ændringer i produkternes sammensætning, er leverandør pligtig til omgående at underrette ordregiver herom. Ordregiver skal omgående tilbydes et erstatningsprodukt med samme kvalitet og tilbudt nettoppris som de oprindeligt tilbudte varer på tilbudslisten. Leverandør er straks forpligtet til at ændre på produktet, hvor det følger af lovgivningen og/eller myndighedskrav.

Hvis leverandør ved produktudvikling eller på anden måde udvider sit sortiment med nye produkter, som kvalitetsmæssigt svarer til produkterne i kontraktens nettosortiment, skal leverandør efter aftale med ordregiver tilbyde disse produkter.

Ordregiver medvirker gerne ved afprøvning af nye produkter, i det omfang disse i alle led lever op til kontraktens minimumsbetingelser.

§ 11 Defekte vare og fejllleverancer

Registreres der fejl, mangler eller andet ved et leveret produkt, som betyder at borgerne ikke kan anvende produktet efter hensigten, skal disse produkter ombyttes, nyfremstilles, tilrettes eller på anden måde optimeres uden omkostninger for udbyder eller borger.

Fejlretning SKAL ske senest 5 dage efter borgeren har rettet henvendelse til leverandøren. Ombytning og/eller nyfremstilling skal følge leveringsbetingelserne beskrevet i § x.

Kan tilretning, korrektion eller evt. nyfremstilling af produktet fra leverandørens side ikke finde sted, kan borgeren udnytte sin ret til frit leverandørvalg og bede en anden leverandør fremstille

et nyt produkt eller afhjælpe det fejlbehæftede produkt. Ligeledes vil udbyder/borger ikke skulle betale for leverandørens første borgerleverede fejlbehæftede produkt. Undtagelsen kan være at der er sket væsentlige forandringer af operativ/kropsmæssig art hos borgeren under fremstillingsprocessen.

Defekte produkter og fejlliverancer fra tilbudsgiveres ordreekspedition skal returneres af bevillingshavere/kommuner uden udgift for bevillingshavere eller kommuner. Til brug for returnering skal tilbudsgiver fremsende en frankeret forsendelseskuvert eller kasse.

Ved forsinkelse kontaktes bevillingshaveren omgående.

Ved returnering af produkter skal de krediterede produkter fremgå af fakturaen og indeholde oplysninger om bevillingshaver navn og cpr.nr., samt ordre- og fakturanr.

Hvis leverandøren kræver en kontrol af et påstået defekt produkt, sker det ligeledes for leverandørens regning

§ 12 Returvarer

Ved fejlbestillinger har borgeren 30 dages retur-/ombytningsret. Returnering/ombytning sker for ordregivers regning og forudsætter, at produkterne og emballagen er intakt.

Ved returnering af en paryk eller toupe skal leverandør hurtigst muligt sende en kreditnota på det fakturerede beløb til kommunen.

§ 13 Priser

For bestillinger foretaget i henhold til kontrakten gælder de i leverandørs tilbud af **dd.mm.åååå** angivne enhedspriser på nettosortimentet. Tilpasning og eventuel klipning og sætning af parykken er inkluderet i prisen.

Prisoversigt vedlagt som bilag x
Pris pr. km

Priserne kan reguleres i henhold til § 14.

Prisfald, herunder reduktioner i eventuelle lovgivningsmæssigt fastsatte afgifter knyttet til de af kontrakten omfattede produkter, skal uden ophold komme ordregiver til gode.

§ 14 Prisregulering

Priserne skal være faste de første 12 måneder regnet fra kontraktens start. Herefter kan der ske dokumenterede prisreguleringer **årligt**. Første prisregulering kan ske med virkning fra den **dd.mm.åååå**, og prisreguleringen kan maksimalt svare til udviklingen i nettoprisindekset på baggrund af indeksets fremskrivning **indsæt mm. til mm.**

Tilsvarende reguleringsformel gælder for evt. følgende prisreguleringer.

Leverandør kan dog til enhver tid kræve, at lovgivningsmæssigt fastsatte afgifter og afgiftsstigninger, som bliver kendt efter, at kontrakten er indgået, og som bliver pålagt leverandør i forhold til de af kontrakten omfattede produkter, tillægges de aftalte priser.

Prisregulering sker på leverandørs foranledning ved meddelelse af indekstal og den procentvise regulering, der ønskes foretaget. Hvis prisreguleringen vedrører lovgivningsmæssigt fastsatte afgiftsændringer, skal dokumentation for afgiftsændringerne fremsendes. Prisreguleringer skal meddeles ordregiver senest 30 dage før ikrafttræden.

Varsel om prisreguleringer skal via mail sendes til Varde Kommune att. Jane Svanborg Pedersen.

Prisændringers ikrafttræden er betinget af, at en opdateret prislister fremsendes pr. e-mail til ovenstående inden ændringens ikrafttræden.

§ 15 Fakturering

Kommunerne afregner kun for kommunens andel jf. det afgivne pristilbud.

Alle fakturaer skal gebyrfrit fremsendes elektronisk, jf. LBK nr. 798 af 28. juni 2007 om offentlige betalinger mv.

Fakturaer fremsendes til den enkelte kommune på baggrund af det oplyste EAN-lokationsnummer.

Ordregiver ønsker elektronisk fakturaer dannet i leverandørens eget økonomi- og fakturasystem, via fakturaportal på internettet eller via NemHandel. Fakturablanket dannet via NemHandel www.virk.dk er gratis og fungerer fuldt elektronisk. Oplysninger om e-fakturering kan findes på www.oes.dk.

Elektroniske fakturaer skal udarbejdes i det fællesoffentlige format OIOUBL.

- EAN-lokationsnummer på den enhed hos ordregiver, som skal modtage fakturaen
- Ordregiverens ordre-/rekvisitionsnummer
- Rekvirent
- Varebetegnelse og kvantum
- Fakturabeløb
- Evt. cpr-nummer på modtager
- Leverandørs CVR-nummer.

Ordregiver er berettiget til at udskyde betalingen, hvis faktura ikke modtages elektronisk, eller hvis ovenstående oplysninger mangler.

§ 16 Betaling

Betalingsbetingelse 30 dage fra modtagelse af korrekt faktura.

§ 17 Dokumentation

Leverandøren skal – hvor det er relevant - på forlangende og indenfor 10 hverdage kunne levere:

- Dokumentation for allergitest og hudvenlighed
- Varedeklaration samt datablade
- Miljømærkning
- PH værdi angivet hvor det er relevant
- Afprøvningsrapporter eller evidensbaserede artikler/rapporter hvor disse forefindes. De accepteres på dansk, engelsk, norsk, svensk og tysk

§ 18 Personfølsomme oplysninger

Leverandør skal sikre, at de persondata der følge af aftalen og som deraf opbevares hos leverandør eller på hostet servere, opbevares i henhold til gældende forskrifter om datasikkerhed og opbevaring af personfølsomme oplysninger.

For yderligere information henvises til lov nr. 429 af 31. maj 2000 (med senere ændringer) "lov om behandling af personoplysninger". Lovteksten kan ses på nedenstående link <https://www.retsinformation.dk/Forms/r0710.aspx?id=828>

§ 19 Bonus, gebyrer mv.

Omsætningen som følge af denne kontrakt med ordregiver må ikke blive genstand for udbetaling af bonus, gebyr, rabatandel eller anden form for godtgørelse til tredjemand.

§ 20 Offentlige påbud

Leverandør er forpligtet til at overholde alle direktiver, love, bekendtgørelser, myndighedskrav og regler/påbud gældende for en tilbudt vare såvel på tidspunktet for indgåelse af kontrakten som i kontraktperioden.

Sker der i kontraktperioden ændringer i offentlige påbud, der på væsentlige områder ændrer den udbudte opgave, vil parterne kunne anvende reglerne i § x - Lovvalg og afgørelse af tvister til at løse eventuelle tvivlsspørgsmål.

Overtrædelser af offentlige påbud vil blive betragtet som væsentlig misligholdelse.

§ 21 Miljø

Leverandør garanterer, at alt hvad der bliver leveret under nærværende kontrakt opfylder de til en hver tid gældende miljøregler, -love, -bekendtgørelser, EU-direktiver mv.

På forlangende skal leverandør fremsende dokumentation for produkternes miljømæssige egenskaber, således at ordregiver kan foretage en miljøvurdering af produktet. Leverandørs udgifter i den forbindelse er ordregiver uvedkommende.

§ 22 Etik og socialt ansvar

Ordregiver forudsætter, at leverandør og dennes underleverandører overholder internationale konventioner tiltrådt af Danmark, herunder følgende grundlæggende ILO-konventioner:

- Tvangsarbejde (ILO-konvention nr. 29 og 105)
- Ingen diskrimination i ansættelsen (ILO-konvention nr. 100 og 111)
- Mindstealder for adgang til beskæftigelse samt forbud mod og omgående indsats til afskaffelse af de værste former for børnearbejde (ILO-konvention nr. 138 og 182)
- Sikkert og sundt arbejdsmiljø (ILO-konvention nr. 155) samt
- Organisationsfrihed og ret til kollektive forhandlinger (ILO-konvention nr. 87, 98 og 135), inden for rammerne af gældende lovgivning.

Det forudsættes endvidere, at leverandør og dennes underleverandører respekterer grundlæggende menneskerettigheder, herunder lever op til FN's Menneskerettighedserklæring og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Hvis ordregiver bliver bekendt med, at leverandør eller dennes underleverandører ikke lever op til foranstående bestemmelser, er leverandør forpligtet til at opfylde kontrakten med et tilsvarende produkt, som opfylder kontraktens krav til produktet. Leverandørs eventuelle omkostninger forbundet hermed er ordregiver uvedkommende.

Manglende overholdelse af bestemmelser i denne klausul betragtes som væsentlig misligholdelse af kontrakten.

§ 23 Kontakt mellem parterne

Der vil blive afholdt opstartsmøder med hver enkelt kommune omfattet af nærværende udbud. Indkaldelse sker på den enkelte kommunes foranledning.

Leverandøren skal tilbyde en direkte adgang til leverandøren i form af et telefonnummer som kun benyttes af kommunen indenfor normal arbejdstid. Alternativt skal der fastlægges en fast telefontid.

Parterne udpeger hver især de personer, der varetager den daglige kontakt i relation til kontrakten.

På hver af parternes initiativ foretages en fælles evaluering af samarbejdet mellem leverandør og ordregiver.

§ 24 Statistik

Leverandør skal efter anmodning udarbejde og fremsende statistik over omsætningen på aftalen. Medmindre andet er aftalt, skal statistikken indeholde detaljerede oplysninger om salget (i mængde og kr.) på varelinjeniveau, fordelt på varer, varegrupper, bevillingshaver incl. Cpr nummer..

Statistik skal fremsendes elektronisk i Microsoft Excel.

§ 25 Garanti og reklamation

Er andet ikke bestemt i kontrakten, gælder købelovens regler om forbrugerkøb både i forhold til kommunerne og borgere. Det betyder, at borgerne i alle tilfælde er omfattet af Købelovens bestemmelser.

Eventuelle mangellindsigelser og misligholdelsesbeføjelser kan gøres gældende af udbyder.

Hvor intet andet er anført, gælder købelovens reklamations- og ansvarsregler.

Leverandørs almindelige salgs- og leveringsbetingelser finder ikke anvendelse i forhold til leverancer foretaget i henhold til nærværende kontrakt.

§ 26 Underleverandører

Hvis leverandør anvender underleverandører til opfyldelsen af kontrakten, garanterer leverandør for opfyldelsen af kontrakten i samme omfang, som hvis leverandør selv havde udført leverancen.

§ 27 Erstatning og forsikring

Leverandør er - efter dansk rets almindelige erstatningsregler - ansvarlig for enhver person- og tingskade, herunder også erhvervs- og produktansvar samt hændelige skader, som måtte opstå i forbindelse med de af kontrakten omfattede produkter og sideprodukter.

Leverandørens forpligtiger sig til i kontraktperioden at have tegnet Erhvervs- og produktansvarsforsikring samt Professionel ansvarsforsikring, der for hver forsikringsbegivenhed mindst dækker op til 10.000.000 kr. for personskade og 5.000.000 kr. for tingskade.

Leverandørs eventuelle regreskrav overfor underleverandør er kommunerne uvedkommende.

Ordregiver er berettiget til på ethvert tidspunkt i kontraktens løbetid at forlange dokumentation for, at forsikringen er i kraft.

§ 28 Opfyldeshindringer, herunder force majeure

I tilfælde af force majeure, som defineret i Købeloven, herunder også strejke og lockout, som forhindrer kontraktens opfyldelse, bortfalder parternes forpligtelser i det omfang og så længe force majeure er til stede.

Den af parterne, der ønsker at påberåbe sig force majeure skal give den anden part skriftlig meddelelse herom, så snart force majeure kendes eller konstateres, medmindre force majeure i sig selv umuliggør meddelelsen.

Hvis force majeure er af en sådan karakter eller har en sådan varighed, at kontraktens endelige opfyldelse må anses for umulig, er begge parter berettiget til at hæve kontrakten, uden at der kan gøres krav gældende over for den anden part.

§ 29 Misligholdelse

Som misligholdelse betragtes enhver tilsidesættelse af leverandørs forpligtelser, dvs. en hvilken som helst mangel, forsinkelse, fejlliverance mv.

Foreligger der misligholdelse, skal leverandør uden ugrundet ophold meddele ordregiver dette samt underrette ordregiver om, hvad der vil blive gjort for at afhjælpe misligholdelsen og for at undgå tilsvarende misligholdelser i fremtiden.

Dersom leverandør gentagne gange gør sig skyldig i misligholdelse, jf. ovenstående, betragtes dette som væsentlig misligholdelse. Desuden betragtes følgende forhold altid som væsentlig misligholdelse:

- Manglende overholdelse af bestemmelserne om etik og socialt ansvar.
- Overtrædelse af offentlige påbud.
- Konkurs, betalingsvanskeligheder, insolvens, betalingsstandsning, likvidation, åbning og forhandling om akkord eller væsentligt forringede økonomiske forhold i øvrigt
- Overtrædelse af leverandørs loyalitetsforpligtelser, herunder sin tavshedsforpligtelse.

Hvis boet har ret til at indtræde i kontrakten i medfør af konkurslovens bestemmelser, skal boet efter forespørgsel inden 5 arbejdsdage give skriftlig meddelelse om, hvorvidt boet vil indtræde.

§ 30 Misligholdelsesbeføjelser

Ordregiver kan stille krav til den måde, hvorpå en konstateret misligholdelse skal bringes til ophør, og de skridt, der skal tages for at undgå tilsvarende misligholdelse fremover.

Væsentlig misligholdelse berettiger ordregiver til at ophæve kontrakten uden varsel.

I øvrigt er leverandør ansvarlig efter dansk rets almindelige regler om misligholdelse, herunder reglerne om forholdsmæssigt afslag, dækningskøb, erstatningsansvar mv. Det forudsættes, at reglerne herom kan bringes i anvendelse samtidig, således at betaling af erstatning, dækningskøb, forholdsmæssigt afslag mv. ikke udelukker hinanden.

Det bemærkes, at ovenstående misligholdelsesbeføjelser kan gøres individuelt gældende af en eller flere af de af kontrakten omfattede kommuner, hvis misligholdelsen er isoleret til denne/disse. En evt. individuel kontraktophævelse/-opsigelse er uden betydning for de øvrige kommuners kontraktforhold.

§ 31 Opsigelse af kontrakt

Ordregiver tager forbehold for kendelser, afgørelser eller domme afsagt af en administrativ myndighed, herunder navnlig Klagenævnet for Udbud, Konkurrencestyrelsen og Europa-Kommissionen eller en dansk eller europæisk retsinstant, hvis disse pålægger ordregiver at annullere en tildelt kontrakt, som følge af ordregivers manglende overholdelse af gældende lovgivning. Ordregiver forbeholder sig ved disse tilfælde ret til at opsig kontrakten med 2 måneders varsel.

I så fald skal ordregiver godtgøre leverandør de direkte og dokumenterbare udgifter, som leverandør har afholdt eller skal afholde i forbindelse med udførelsen af kontrakten og som leverandør ikke med rimelige bestræbelser har kunnet eller kan undgå.

§ 32 Ekstraordinær opsigelse

Såfremt en dansk eller europæisk retsinstant eller administrativ myndighed herunder Klagenævnet for udbud, Konkurrence – og Forbrugerstyrelsen eller Europa-Kommissionen træffer afgørelse/dom om, at udbudsreglerne eller anden lovgivning er overtrådt i forbindelse med udbudsforretningen med den konsekvens, at prisaftalen helt eller delvis erklæres for ”uden virkning”, er ordregiver berettiget til med 2 måneders varsel til den 1. i en måned at opsig prisaftalen for fremtiden.

§ 33 Lovvalg og afgørelse af tvister

Nærværende kontrakt er undergivet dansk ret.

Alle tvister – herunder ethvert spørgsmål om forståelse og fortolkningen af rammekontrakten, dens indhold, omfang, ophør eller opfyldelse – skal så vidt muligt løses mellem parterne i mindelighed. Kan parterne ikke blive enige, skal der inddrages en uvildig mægler til løsning af tvisten. Udgiften til mægleren afholdes af parterne i fællesskab, medmindre mægleren fastslår, at årsagen til konflikten hovedsageligt kan tillægges den ene part.

Hvis tvisten ikke kan løses gennem parternes forhandling eller ved mægling, kan hver part kræve tvisten indbragt for domstolene til pådømmelse efter dansk lov. Værnetinget er Ordregivers retskreds.

§ 34 Tavshedspligt og offentliggørelse af kontrakten

Nærværende kontrakt er fortrolig, og kan hverken helt eller delvist offentliggøres uden, at parterne på forhånd og skriftligt har aftalt, hvad der kan/skal offentliggøres.

Ovenstående bestemmelse gælder ikke, hvis tredjemand forlanger og får medhold i begæring om aktindsigt i hele/dele af kontrakten i henhold til forvaltningslovens eller offentlighedslovens almindelige regler om aktindsigt.

Ved kontraktens indgåelse skal der, hvis én af parterne ønsker en offentliggørelse af kontrakten, udarbejdes en fælles pressemeddelelse.

Ved eventuelle senere udtalelser til pressen om det af kontrakten omfattede, skal modparten orienteres om udtalelserne, inden udsendelse foretages.

Rammekontrakten vil blive gjort tilgængelig for ordregivers medarbejdere i ordregivers indkøbssystem.

Kontraktshaveren og dennes ansatte er forpligtet til at bevare absolut tavshed over for tredjemand om denne kontrakts indhold. Dette gælder også efter kontraktens udløb.

§ 35 Overdragelse af rettigheder, forpligtelser og fordringer

Leverandørs rettigheder og forpligtelser i henhold til denne kontrakt kan hverken i fuldt omfang eller kun delvist overlades til anden/andre leverandører uden forudgående skriftlig aftale med ordregiver.

Leverandør kan ikke overdrage, sælge eller optage lån på grundlag af de krav, som leverandør har ifølge kontrakten med tilhørende bilag.

Overtrædelse af bestemmelser i dette afsnit vil blive betragtet som væsentlig misligholdelse.

§ 36 Kontraktændringer

Nærværende kontrakt, herunder bilag til kontrakten, kan kun ændres ved skriftlig aftale mellem ordregiver og leverandør. Indførte ændringer, der ikke må forrykke udbudsgrundlaget væsentligt, skal fremgå af ændringsmeddelelser, underskrevet af begge parter.

Prisændringer i henhold til § x Prisregulering betragtes ikke som en kontraktændring.

§ 37 Underskrift

Nærværende kontrakt underskrives i 2 eksemplarer, hvoraf hver part modtager et eksemplar.

Dato: _____ Leverandør: _____	Dato: _____ XXX Kommune: _____
---	--

Bilag 1 - Tilbudsliste

Vedlagt som excel regneark

Bilag 2 – Erklæring om udbudsdirektivets art. 45 og lovbekendtg. nr. 336 af 13. maj 1997

OM BEGRÆNSNING AF SKYLDNERES MULIGHEDER FOR AT DELTAGE I OFFENTLIGE UDBUDSFORRETNINGSER MV.

1. Virksomhedens forhold

Nærværende erklæring afgives på vegne af:

Virksomheden: [Navn]

CVR-nummer: [CVR-nummer]

2. Oplysning om ubetalt, forfalden gæld til det offentlige

Det erklæres hermed, at virksomhedens ubetalte, forfaldne gæld til det offentlige på tilbudstidspunktet udgør:

Kr.: [Beløb]

3. Supplerende oplysninger ved gæld over kr. 100.000

Der er stillet sikkerhed for betaling af den del af gælden, der overstiger kr. 100.000

Ja	Nej

Dokumentation herfor er vedlagt erklæringen, som bilag [indsæt].

Der er den [dato] indgået aftale med inddrivelsesmyndigheden om en afviklingsordning, og denne ordning er overholdt på tilbudstidspunktet.

Ja	Nej

Dokumentation herfor er vedlagt erklæringen, som bilag [indsæt].

Ved gæld til det offentlige forstås skatter, afgifter og bidrag til sociale sikringsordninger.

Ved det offentlige forstås offentlige myndigheder i Danmark eller i det land, hvor virksomheden er etableret.

4. Udbudsdirektivets art. 45

Det erklæres herved, at virksomheden ikke i øvrigt befinder sig under omstændigheder som beskrevet i udbudsdirektivets art. 45, stk. 1, og stk. 2, litra a, b, c og d, hvilket vil sige:

at der ikke er afsagt en endelig dom om a) deltagelse i en kriminel organisation som defineret i artikel 2, stk. 1, i Rådets fælles aktion 98/773/RIA, b) bestikkelse som defineret i henholdsvis artikel 3 i Rådets retsakt af 26. maj 1997 og artikel 3, stk. 1, i Rådets fælles aktion 98/742/RIA, c) svig som omhandlet i artikel 1 i konventionen om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser og d) hvidvaskning af penge som defineret i artikel 1 i Rådets direktiv 91/308/EØF af 10. juni 1991 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvaskning af penge;

at virksomhedens bo ikke er under konkurs, likvidation, skifte eller tvangsakkord uden for konkurs, som har indstillet sin erhvervsvirksomhed eller befinder sig i en lignende situation i henhold til en tilsvarende procedure, der er fastsat i national lovgivning;

at virksomhedens bo ikke er begæret taget under konkursbehandling eller behandling med henblik på likvidation, skifte eller tvangsakkord uden for konkurs eller enhver tilsvarende behandling, der er fastsat i national lovgivning;

at virksomheden ikke ved en retskraftig dom er dømt for en strafbar handling, der rejser tvivl om den pågældendes faglige hæderlighed; og

at virksomheden ikke i forbindelse med udøvelsen af sit erhverv har begået en alvorlig fejl, som de ordregivende myndigheder bevisligt har konstateret, f.eks. som følge af dom, kendelse eller lignende.

Underskriftsforhold

Erklæringen afgives på vegne af virksomheden af nedenstående person, som med sin underskrift

1. bekræfter at være bemyndiget til at afgive erklæringen;
2. på tro og love bekræfter korrektheden af oplysningerne i erklæringen; og
3. giver samtykke til, at ordregiver må kontrollere oplysningerne i erklæringen hos de relevante myndigheder

Navn: _____

Titel: _____

Underskrift: _____

Bilag 3 – Erklæring om tilbudsgivers økonomiske og finansielle formåen

Såfremt tilbudsgiver er et konsortium, skal oplysningerne afgives for hver deltager i konsortiet. Såfremt tilbudsgiver baserer sig på andre enheders formåen, skal tilbuddet tilsvarende indeholde en beskrivelse af de pågældende enheders økonomiske og finansielle formåen.

Bemærk: Oplysningerne skal afgives fra se seneste tre afsluttede regnskabsår.

TILBUDSGIVERS SAMLEDE OMSÆTNING (seneste tre afsluttede regnskabsår)		
Regnskabsår: _____	Regnskabsår: _____	Regnskabsår: _____

TILBUDSGIVERS EGENKAPITAL (seneste tre afsluttede regnskabsår)		
Regnskabsår: _____	Regnskabsår: _____	Regnskabsår: _____

Virksomhedens ledelse eller revisor indestår med sin underskrift personligt for, at ovennævnte oplysninger er korrekte, og at der ikke siden seneste regnskabsafleggelse er sket væsentlige ændringer i tilbudsgivers økonomiske situation.

Bemærk: Såfremt der er sket væsentlige ændringer i tilbudsgivers økonomiske situation siden seneste regnskabsafleggelse, skal tilbudsgiver vedlægge en redegørelse herom.

Virksomhedens navn:	
Virksomhedens adresse:	
CVR.nr. (hvor haves):	
Navn og e-mailadresse på kontaktperson:	
Dato:	Ledelsens/revisors underskrift:

Bilag 4 – Konsortieerklæring

Nedenstående virksomheder erklærer herved at udgøre et konsortium.

Konsortiet er benævnt

_____

(Konsortiets navn)

og består af

_____

(virksomhed 1)

_____

(virksomhed 2)

_____

(virksomhed 3)

_____

(virksomhed 4)

Undertegnede konsortiedeltagere erklærer, at følgende virksomhed

_____

(Navn)

I alle forhold mellem konsortiet og de deltagende medlemskommuner, som konsortiet forpligter sig over for, vil få fuld prokura til at indgå i afklarende drøftelser samt træffe bindende aftaler på konsortiets vegne med ordregiver. Undertegnede konsortium-deltagere erklærer herved, at alle hver især vil hæfte solidarisk, direkte og ubetinget overfor ordregiver for enhver forpligtelse i relation til konsortiets tilbud, såfremt konsortiet tildes prisaftalen.

Virksomhed 1	
Virksomhedens navn:	
CVR-nr.:	
Navn og titel på underskriver:	
Underskrift og dato:	

Virksomhed 2	
Virksomhedens navn:	
CVR-nr.:	
Navn og titel på underskriver:	
Underskrift og dato:	

Virksomhed 3	
Virksomhedens navn:	
CVR-nr.:	

Navn og titel på underskriver :	
Underskrift og dato:	

Virksomhed 4	
Virksomhedens navn:	
CVR-nr.:	
Navn og titel på underskriver:	
Underskrift og dato:	

Bilag 5 - Tidsplan

Afsendelse af bekendtgørelse til Udbud.dk	den dd.mm.åååå
Sidste frist for modtagelse af uddybende spørgsmål	den dd.mm.åååå kl.
Sidste frist for modtagelse af tilbud	den dd.mm.åååå kl. 12.00
Forventet tilbudsvurdering	uge nummer
Forventet beslutning om leverandørvalg	uge nummer

Afsendelse af bekendtgørelse om indgået kontrakt til EU-Tidende senest 48 dage efter indgåelse af kontrakt.

Bilag: 13.1. Ældrerådet - årsberetning 2013

Udvalg: Ældrerådet

Mødedato: 26. marts 2014 - Kl. 14:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 19584/14

Ældrerådet

Årsberetning 2013

Ældrerådet er nedsat af Byrådet i henhold til lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Ældrerådet er en selvstændig forvaltningsenhed, der er omfattet af reglerne om inhabilitet, tavshedspligt og offentlighed i forvaltningen.

Det er ved lov bestemt, at Ældrerådets medlemmer oppebærer diæter og udgiftsgodtgørelse på lige fod med byrådsmedlemmer.

Medlemmer af ældreråd har mulighed for at fraskrive sig modtagelsen af diæter eller udgiftsgodtgørelse, da dette i enkelte tilfælde kan have betydning for størrelsen af de pågældendes sociale ydelser.

Det er op til den enkelte kommune i samarbejde med ældrerådet at fastlægge de nærmere regler for rådets virke. Formålet hermed er, at borgerinddragelsen på ældreområdet kan tilpasses de lokale forhold i den enkelte kommune.

Ældrerådet har repræsentanter i følgende råd og grupper:

DANSKE ÆLDRERÅD

Rådet er en landsorganisation for de lovbefalede ældreråd i kommunerne.

DANSKE ÆLDRERÅDs højeste myndighed er repræsentantskabsmødet. Der afholdes ordinært repræsentantskabsmøde hvert år i april/maj, hvor der vælges medlemmer til bestyrelsen.

DANSKE ÆLDRE RÅDs bestyrelse består af 11 medlemmer fra ældreråd i landets 96 kommuner. København og Frederiksberg er p.t. ikke medlem.

Formanden for Varde Ældreråd blev i maj 2013 valgt som 2. næstformand i bestyrelsen i DANSKE ÆLDRE RÅD.

Der afholdes mindst tre bestyrelsesmøder årligt. I 2013 har der været afholdt 4 bestyrelsesmøder. Formandskabet har afholdt 4 møder.

Regionsældreråd i Region Syddanmark

Ældrerådene i Region Syddanmark har besluttet at oprette et Regionsældreråd. Rådet er sammensat af 2 repræsentanter fra hvert af de 22 ældreråd i Region Syddanmark. Fra Varde Kommune deltager formand og næstformand i Regionsældrerådets møder. Der holdes 1-2 årlige møder.

Formanden for Ældrerådet i Varde kommune er også valgt til forretningsudvalget, der består af 4 medlemmer. Formanden fra Varde er sekretær for forretningsudvalget. Forretningsudvalget afholder normalt møde hvert kvartal og et årligt møde med Regionen.

Styregrupper/følgegrupper/arbejdsgrupper

Rådet har haft 2 medlemmer i en projektgruppe vedrørende Ældreboligcentret Baunbo, Lunde. Formanden deltager i følgegruppe for Trafiksikkerhedsrådet i Varde Kommune. Formanden er medlem af Advisory Board for Living Lab Varde.

Møder

Ældrerådet planlægger møde hver måned, undtagen i juli måned. Der er i 2013 afholdt 11 møder.

Ældrerådet har ønsket at henlægge en del af møderne til kommunens pleje- og ældreboligcentre, for at få kendskab til disse. Møderne er her startet med en orientering fra lederen og en efterfølgende rundvisning på det pågældende center. Ældrerådets møde i marts blev således afholdt på Skovhøj i Oksbøl. I august besøgte rådet det ny opførte plejecenter i Ansager og i oktober det nybyggede plejecenter i Tistrup.

I en del møder har der deltaget fagpersoner fra forvaltningen for at uddybe og svare på spørgsmål vedrørende sager på dagsorden.

Valg til Ældrerådet

Ældrerådet gik i starten af 2013 i gang med at forberede det kommende ældrerådvalg. Rådets vedtægter blev ændret. Antallet af stedfortrædere bliver reduceret fra 13 til 5 stedfortrædere og der skal fremover kun vælges en næstformand. Tidligere har der været både 1. næstformand og 2. næstformand.

Der blev nedsat et valgudvalg på 5 medlemmer, der skulle udarbejde oplæg til afvikling af valget og oplæg til valgregler. Byrådet godkendte valgreglerne og datoen for brevstemmevalg den 5. november 2013. Der blev afholdt opstillingsmøder i hver af de 5 sammenlagte kommuner den 19. august 2013 og der blev opstillet 18 kandidater på en fælles liste for hele Varde Kommune.

Der blev den 5. november 2013 valgt 13 medlemmer og 5 stedfortrædere for funktionsperioden 1.1.2014 til 31.12.2017. Stemmeprocenten var 57,4 %.

På det konstituerende møde blev der valgt formand og næstformand. Nuværende formand og næstformand blev genvalgt.

Dialogmøder

Dialogmøde med Plan, Kultur og Teknik om kommende investeringsplaner.

Deltaget i dialogmøde om Varde Torvs fremtidige anvendelse samt i møde om designmanual for Varde Midtby.

Dialogmøde i september med Udvalget for Social og Sundhed. Følgende emner blev drøftet:

Valg til Ældrerådet - Status på sundhedspolitikken - Rapporten fra

hjemmehjælpskommissionen - Fælles medicinkort - Indlæggelse i eget hjem/forebyggelse af u hensigtsmæssige indlæggelser - Frivillige.

Høring af politikker, strategier, budgetter m.v.

Demensstrategi 2013-2017

Kommunalt tilsyn med plejeboliger 2012-2013

Høring om frivilligcharter

Høring om organisationsjusteringer i Social, Sundhed og Beskæftigelse

Drøftelse af budgetønsker 2014

Budgetforslag 2014 – Udvalget for Social og Sundhed

Budgetønske – Demenskonsulent

Budgetønske – Hygiejnesygeplejerske

Sundhedsplan for Region Syddanmark – høring

Orientering om Budgetforslag 2014 og budgetoverslag 2015- 2017 for Varde Kommune

Tilretning budget 2014 – Udvalget for Social og Sundhed

Budgetoplæg om renovering af Baunbo i Lunde og flytning af aktiviteter fra Den gamle Købmandsgård

Renovering af hovedbygningen på ældreboligcentret Thueslund, Alslev

Forslag til ombygning af ældreboliger på Thueslund i Alslev

Sundhedspolitik for Varde Kommune 2014-2018 – 2. udkast.

Beslutning om anvendelse af fritvalgsbevis

Forslag om forhøjelse af formuegrænse for borgere der har brug for lån til betaling af beboerindskud

Overvejelser om samarbejde om drift af hjælpemiddeldepot

Sundhedspolitikken 2014-2018 i høring

Orienteringssager

Orientering om kriterier for bevilling af hjælpemidler

Orientering om status på midlertidige boliger, plejeboliger og dagshjemspladser

Orientering om præhospital beredskab i Agerbæk-området

Orientering om Sundhedsprofilundersøgelsen ”Hvordan har du det?” 2013

Sundhedsberedskabsplan Varde Kommune 2013-2017

Orientering om projekt ”Vask af tøj ved privat leverandør”

Orientering om høreapparatbehandling fra 1. januar 2013

Orientering om forebyggende hjemmebesøg til 75+årige
Orientering om årsrapport for forebyggende hjemmebesøg i 2012
Aktivitetsbestemt medfinansiering/finansiering på sundhedsområdet 2012
Udvikling i forebyggelige indlæggelser i 2008-2012
Status på sygeplejeklinikkerne
Orientering: EU-projekt på Center for Sundhedsfremme
Forlængelse af forsøget med vask af tøj for visiterede borgere
Status på boliger på ældreområdet
Årsberetning om magtanvendelse på ældreområdet i 2012
Orientering om Hjemmehjælpskommissionens rapport
Præhospital ordning Varde Kommune – evaluering og permanent aftale pr. 1.1.2014
Vederlagsfri fysioterapi – Samordningsprojekt
Afslutning på Partnerskabsprojektet om hjemmesygepleje

Efterretningsager

Drøftelse af proces for Aftalestyring 2014
Udmøntning af budget 2013 – det nære sundhedsvæsen
Nedlæggelse af 8 almene plejeboliger på Helle Plejecenter
Nedbrydning/opførelse af skur samt etablering af p-pladser på Ældrecentret Solhøj,
Regeringens sundhedsudspil – Mere borger, mindre patient
Første udkast til Sundhedspolitik 2014-2018
Status på indsatserne under Det Nære Sundhedsvæsen
Borgermøde om sundhedspolitikken
Orientering vedrørende ældreboliger i Varde Kommune
Orientering vedr. aktivitet på Center for Sundhedsfremme 1. halvår 2013
Orientering vedr. en styrket KOL-indsats
Beslutning om anvendelse af fritvalgsbevis

Temadage, kurser, konference m.v.

Rådet har deltaget i DANSKE ÆLDRE RÅDs årlige repræsentantskabsmøde og ældrepolitisk konference i Nyborg.
Tema for konference: Ældreomsorg i forandring – God vilje er en forudsætning for god omsorg.

Repræsentanter fra Ældrerådet har endvidere deltaget i følgende temadage og konference arrangeret af DANSKE ÆLDRE RÅD i 2013:
Temadag i Kolding - Kommunal visiteret kørsel og regional, kollektiv transport.
Konference i Vingstedcentret - Fra høringspart til medskaber – Borgerinddragelse for alvor?

Endvidere har DANSKE ÆLDRE RÅD afholdt formands- og næstformandsmøde i Middelfart, hvor formand og 2. næstformand deltog.

Repræsentation m.v.

Åbent hus arrangement på de nye plejecentre i Ansager og Tistrup.

Information om Ældrerådet

Ældrerådet har udgivet en pjece for funktionsperioden 2010-2013 om rådets formål, opgaver og sammensætningen.

Formanden og medlemmer af rådet har i årets løb været ude at fortælle om rådets arbejde i pensionistforeninger m.fl.

Yderligere information om Ældrerådet kan endvidere læses på Varde Kommunes hjemmeside, hvor der også findes mødekalender og referater af møderne i Ældrerådet.

Ældrerådet har godkendt denne årsberetning, den 26. marts 2014.

Årsberetningen har været til orientering i Udvalget for Social og Sundhed, den 1. april 2014.

Ældrerådets 13 medlemmer for funktionsperioden 2010 til 2013:

Aage Meldgaard, Nordenskov – formand
Edna Jessen, Oksbøl - 1. næstformand
Per Bonde Nielsen, Varde - 2. næstformand
Rigmor Jensen, Outrup
Inger Pedersen, Ølgod
Merry Brydsø, Alslev
Ingrid Lorentzen, Varde
Tonny Tarbensen, Ølgod
Elin Østergaard Bertelsen, Tistrup
Gerda Møller Nielsen, Nørre Nebel
Anette Mandahl-Barth, Nørre Nebel
Ketty Bundgaard, Agerbæk
Anne-Marie Søndergaard, Årre

Bilag: 14.1. Oversigt over indsatser

Udvalg: Ældrerådet

Mødedato: 26. marts 2014 - Kl. 14:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 27402/14

Indsats	Budget
Hverdagsrehabilitering på plejecentrene	885.894 kr.
Hverdagsrehabilitering i hjemmeplejen	245.759 kr.
Styrket rehabiliteringsindsats med borgerens egne mål	498.661 kr.
Hjælpe midler i rehabiliteringen	500.995 kr.
Træning på centrene som daglig aktivitet	225.000 kr.
Vedligeholdende holdtræning	268.111 kr.
Genoptræning af borgere med inkontinens	94.973 kr.
Støtte ved lægebesøg	99.000 kr.
Bedre indflytning på plejehjem	386.856 kr.
Etablering af et uddannelsesakademi	1.200.840 kr.
Bedre indsats målrettet personer med demens og deres pårørende	599.067 kr.
Demensdaghjem til lette og middelsvært demente	742.346 kr.
Demensdaghjem til svært demente	810.706 kr.
Mere liv på plejecentrene	2.756.305 kr.
Koordinering af de frivilliges indsats	321.306 kr.
Udendørsaktiviteter for kørestolsbrugere	14.000 kr.
Hjælp til øget digitalisering	234.000 kr.
Revision	15.000 kr.
I alt	9.899.716 kr.

Indsats: Styrke hverdagsrehabiliteringsindsatsen

Indsats	Budget			Ansvarlige	Status
Hverdagsrehabilitering på plejecentrene	Beskrivelse	Beregning	Udgift	<ul style="list-style-type: none"> • Lilian Bertelsen • Vibeke Bilstoft • Jeanette Christensen • Ann-Christina Dahlgaard • Rikke Mizrahi <p>Dok. nr. projektplan 27395-14</p>	Status 1. april:
	Ergoterapeut	2 stillinger x 37 timer x 39 uger x 204,20 kr./timen	589.321 kr.		
	Opnormering af nuværende ansat ergoterapeut	7 timer/uge x 39 uger x 204,20 kr./timen	55.747 kr.		
	Timer til privat plejecenter (graduering ud fra antal pladser)	10 timer/uge x 39 uger x 204,20 kr./timen	79.638 kr.		
	Fysioterapeut	15 timer/uge x 39 uger x 202,50 kr./timen	118.463 kr.		
	Kørselsgodtgørelse	Estimeret ud fra nuværende terapeut (lav kørselstakst)	22.725 kr.		
	Opstartsudgifter – oprettelse af arbejdspladser		20.000 kr.		
	Samlet udgift i alt		<u>885.894 kr.</u>		

Indsats: Styrke hverdagsrehabiliteringsindsatsen

Indsats	Budget			Ansvarlige	Status
Hverdagsrehabilitering i hjemmeplejen	Beskrivelse	Beregning	Udgift	<ul style="list-style-type: none"> • Lilian Bertelsen • Kari Stork • Bente B. Jørgensen • Private leverandører <p>Dok. nr. projektplan 27446-14</p>	<p>Status 1. april: Ergoterapeuter starter op d. 1. april. Introduktionsforløb er planlagt.</p>
	Opnormering af nuværende to ergoterapeut stillinger	16 timer/uge x 39 uger x 204,20 kr./timen	127.421 kr.		
	Timer til private leverandører	10 timer/uge graderet ud fra leverede timer x 39 uger x 204,20 kr./timen	79.638 kr.		
	Kørsel	Estimeret ud fra faktisk kørsel hos trænende terapeut (lav takst)	38.700 kr.		
	<u>Samlet udgift i alt</u>		<u>245.759 kr.</u>		

Indsats: Styrke hverdagsrehabiliteringsindsatsen

Indsats	Budget			Ansvarlige	Status
Styrket rehabiliteringsindsats med borgerens egne mål	Beskrivelse	Beregning	Udgift	<ul style="list-style-type: none"> • Anette Førgaard • Lilian Bertelsen • Kari Stork • Bente B. Jørgensen • Private leverandører <p>Dok. nr. projektplan 27465-14</p>	Status 1. april:
	Indsatsen: Færden	15 timer ATA/uge x 387,46 kr./time x 39 uger	226.664 kr.		
	Indsatsen: Forandringsprocesser	15 timer ATA/uge x 387,46 kr./time x 39 uger	226.664 kr.		
	Indsatsen: Funktions og ADL-udredning	3 timer ATA/uge x 387,46 kr./time x 39 uger	45.333 kr.		
	I alt	33 timers ATA/uge x 387,46 kr. x 39 uger	498.661 kr.		

Indsats: Styrke hverdagsrehabiliteringsindsatsen

Indsats	Budget			Ansvarlige	Status
Hjælpemidler i rehabiliteringen	Beskrivelse	Beregning	Udgift	<ul style="list-style-type: none"> • Anne Grethe Andersen • Lilian Bertelsen <p>Dok. nr. projektplan 27491-14</p>	<p>Status 1. april: Indkøb af hjælpemidler til denne indsats skal registreres særskilt i forhold til regnskabet.</p>
	Hjælpemidler	Anslået	199.800 kr.		
	Løntimer	37 timer/ugen x 39 uger x 204,20 kr./timen	294.661 kr.		
	Opstart af indsatsen	32 timer x 204,20 kr./timen	6.534 kr.		
	I alt		500.995 kr.		

Indsats: Styrke hverdagsrehabiliteringsindsatsen

Indsats	Budget	Ansvarlige	Status
<p>Træning på centrene som daglig aktivitet</p>	<p>Der afsættes en pulje på 225.000 kr., som plejecentrene kan søge til at indkøbe træningsredskaber.</p>	<p>Dok. nr. projektplan 27504-14</p> <p>Træningsområdet skal stå til rådighed, hvis plejecentrene har brug for vejledning i forbindelse med indkøb af træningsredskaber.</p> <p>Timerne hertil tages fra de 15 timer fysioterapeut timer, som træningsområdet får tilført i forbindelse med hverdagsrehabiliteringen på plejecentrene.</p>	<p>Status 1. april: Beløbet på 225.000 kr. fordeles på de fire centerområder efter en fordelingsnøgle med antal pladser.</p>

Indsats: Styrke genoptræningsindsatsen

Indsats	Budget			Ansvarlige	Status
Vedligeholdende holdtræning	Beskrivelse	Beregning	Udgift	<ul style="list-style-type: none"> • Lilian Bertelsen • Anette Førgaard <p>Dok. nr. projektplan 27515-14</p>	Status 1. april:
	Fysioterapeut	33 timer/ugen x 202,50 kr./timen x 39 uger	260.618 kr.		
	Opstart af vedligeholdende træning	37 timer x 202,50 kr./timen	7.493 kr.		
	I alt		268.111 kr.		

Indsats: Styrke genoptræningsindsatsen

Indsats	Budget			Ansvarlige	Status
Genoptræning af borgere med inkontinens	Beskrivelse	Beregning	Udgift	<p>Lilian Bertelsen har ansvaret for indsatsen.</p> <p>Genoptræningsindsatsen på inkontinensområdet skal koordineres med de øvrige indsatser på inkontinensområdet. Pt. er en arbejdsgruppe ved at se på inkontinensområdet i Varde Kommune. Arbejdsgruppen består af;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kirsten Myrup • Lilian Bertelsen • Lise Egholm • Dorte Jensen • Bente B. Jørgensen • Ann-Christina Dahlgaard • Anne Grethe Andersen • Elin Vestergaard • Jane S. Pedersen • Anette Filtenborg <p>Dok. nr. projektplan 27525-14</p>	Status 1. april:
	Individuel undersøgelse	48 borgere x 1 time	48 timer/året		
	Holdtræning	72 træningsgange x 1 time	72 timer/året		
	Individuel træning og vejledning	48 borgere x 1 time	48 timer/året		
	Afsluttende undersøgelse og vejledning	48 borgere x 1 time	48 timer/året		
	Forberedelse til holdtræning	6 hold x 3 timer	18 timer/året		
	Dokumentation	48 borgere x 2 timer	96 timer/året		
	Øvrig viden, udvikling, kompetenceudvikling og samarbejde.		102 timer/året		
	I alt		432 timer/året		
	Beskrivelse	Beregning	Udgift		
	Lønudgift	432 timer/året x 202,50 kr./timen	87.480 kr.		
	Opstart af træning til inkontinente	37 timer x 202,50 kr./timen	7.493 kr.		
	I alt		94.973 kr.		

Indsats: Øge serviceniveauet på praktisk hjælp

Indsats	Budget			Ansvarlige	Status
Støtte ved lægebesøg	Beskrivelse	Beregning	Udgift	Ann-Christina Dahlgaard og Helle Marquertsen (Borgerservice) er ved at se på området. Ann-Christina melder tilbage på opgaven, når der er nyt. Dok. nr. projektplan 27536-14	Status 1. april:
	Kørselsudgift				
	I alt	Estimeret beløb	99.000 kr.		

Indsats: Styrke den sociale dimension i plejen

Indsats	Budget			Ansvarlige	Status
Bedre indflytning på plejehjem	Beskrivelse	Beregning	Udgift	<ul style="list-style-type: none"> • Vibeke Bilstoft • Jeanette Christensen • Ann-Christina Dahlgaard • Rikke Mizrahi <p>Dok. nr. projektplan 27541-14</p>	Status 1. april
	Indflytning (lønudgift)	15 timer pr. indflytning x 144 indflytninger x 179,10 kr./timen	386.856 kr.		

Indsats: Kompetenceudvikling af medarbejderne

Indsats	Budget			Ansvarlige	Status
Etablering af et uddannelsesakademi	Beskrivelse	Beregning	Udgift	<ul style="list-style-type: none"> • Thorkild Sloth Pedersen • Vibeke Bilstoft • Jeanette Christensen • Ann-Christina Dahlgaard • Bente B. Jørgensen • Kari Stork • Lise Egholm • Lilian Bertelsen • Anette Filtenborg <p>Dok. nr. projektplan 27563-14</p>	<p>Status 1. april: Der arbejdes videre med følgende kursusforløb både før og efter sommerferien.</p> <ul style="list-style-type: none"> - KRAP - Demens 2 - Palliativ pleje <p>En arbejdsgruppe ser på hvordan indsatserne omkring tidlig opsporing og ernærings screening kan tænkes sammen – og efterfølgende hvilke kompetenceudviklings forløb der er behov for.</p> <p>Muligheder for samarbejde omkring forløb med de nærliggende kommuner.</p>
	Etablering af akademiet	Anslået	1.023.000 kr.		
	Koordination og planlægning i ældreområdet	39 timer/måned x 4 måneder (efteråret) x 240 kr./timen	37.440 kr.		
	Projektledelse af akademiet (planlægning og etablering)	15 timer/ugen x 39 uger x 240 kr./timen	140.400 kr.		
	I alt		1.200.840 kr.		

Indsats: Bedre indsats målrettet personer med demens eller deres pårørende

Indsats	Budget			Ansvarlige	Status
Bedre indsats målrettet personer med demens og deres pårørende	Beskrivelse	Beregning	Udgift	<ul style="list-style-type: none"> • Anette Førgaard • Kari Stork • Bente B. Jørgensen • Demenskonsulent? <p>Dok. nr. projektplan 27807-14</p>	Status 1. april:
	Struktur og sammenhæng	20 timers ATA tid/ugen x 387,49 kr./timen x 39 uger	302.242 kr.		
	Aflastning af pårørende i eget hjem	18 timers ATA tid/ugen x 414,28 kr./timen x 39 uger	290.825 kr.		
	Beskrivelse af indsatserne	25 timer x 240 kr./timen	6.000 kr.		
	I alt		599.067 kr.		

Indsats: Bedre indsats målrettet personer med demens eller deres pårørende

Indsats	Budget			Ansvarlige	Status
Demensdagjem til lette og middelsvært demente	Beskrivelse	Beregning	Udgift	<ul style="list-style-type: none"> • Social og Sundhed • Vibeke Bilstoft • Jeanette Christensen • Ann-Christina Dahlgaard • Karin Viuff • Kari Stork <p>Dok. nr. projektplan 27812-14</p>	Status 1. april:
	Leje af lokaler	3.000 kr. x 8 mdr.	24.000 kr.		
	Cykler til aktiviteter		40.000 kr.		
	Cykelhelme og veste		3.000 kr.		
	Etableringsomkostninger		50.000 kr.		
	Pulje til aktiviteter		10.000 kr.		
	Lønudgifter	24 timer/uge x 34 uger x 179,10 kr./timen	146.146 kr.		
	Kørsel	10 borgere x 2 dage/ugen x 34 uger x 30 km x 23 kr./km	469.200 kr.		
	I alt		742.346 kr.		

Indsats: Bedre indsats målrettet personer med demens eller deres pårørende

Indsats	Budget			Ansvarlige	Status
Demensdaghjem til svært demente – udvidelse af åbningstid	Beskrivelse	Beregning	Udgift	<ul style="list-style-type: none"> • Ann-Christina Dahlgaard • Vibeke Biltoft • Betty Nielsen • Kari Stork <p>Dok. nr. projektplan 27824-14</p>	Status 1. april:
	Ekstra åbent lørdag	24 timer x 39 lørdage x 260,95 kr./timen	244.249 kr.		
	Ekstra åbent fem helligdage om året	24 timer x 5 helligdage x 260,95 kr./timen	31.314 kr.		
	Aftenåbent en dag om ugen	24 timer x 39 dage x 228,70 kr./timen	214.063 kr.		
	Kørsel	12 borgere x 1 dag/ugen x 39 uger x 30 km x 23 kr./km	321.080 kr.		
	I alt		810.706 kr.		

Indsats: Flere sociale aktiviteter

Indsats	Budget			Ansvarlige	Status
<p>Mere liv på plejecentrene</p>	Beskrivelse	Beregning	Udgift	<ul style="list-style-type: none"> • Jeanette Christensen • Vibeke Bilstoft • Ann-Christina Dahlgaard • Rikke Mizrahi <p>Dok. nr. projektplan 27827-14</p>	<p>Status 1. april: Puljen til aktiviteter fordeles mellem de fire centerområder efter en fordelingsnøgle med antal faste pladser.</p>
	Pkt. 1-4: Lønudgifter	179,10 kr./timen x 39 uger x 419 faste pladser x ca. 45 min/borger	2.195.005 kr.		
	Pkt. 5: Fleksjobbere	50 timer x 39 uger x 134 kr./timen	261.300 kr.		
	Pulje til aktiviteter		300.000 kr.		
	I alt		2.756.305 kr.		

Indsats: Flere sociale aktiviteter

Indsats	Budget			Ansvarlige	Status
Koordinering af de frivilliges indsats	Beskrivelse	Beregning	Udgift	<ul style="list-style-type: none"> • Jeanette Christensen • Vibeke Bilstoft • Ann-Christina Dahlgaard • Kari Stork • Bente B. Jørgensen • Rikke Mizrahi <p>Dok. nr. projektplan 27842-14</p>	Status 1. april:
	Koordinator på plejecentrene	2 timer/ugen x 12 plejecentre x 39 uger x 179,10 kr./timen	167.638 kr.		
	Koordinator i hjemmeplejen og Blaabjerg	2 timer/ugen x 11 områder x 39 uger x 179,10 kr./timen	153.668 kr.		
	I alt		321.306 kr.		

Indsats: Flere sociale aktiviteter

Indsats	Budget			Ansvarlige	Status
Udendørsaktiviteter for kørestolsbrugere	Beskrivelse	Beregning	Udgift	<ul style="list-style-type: none"> • Ann-Christina Dahlgaard • Vibeke Biltoft • Jeanette Christense <p>Dok. nr. projektplan 27848-14</p>	Status 1. april:
	Køreposer	14 plejecentre x 5 poser x 200 kr.	14.000 kr.		
	I alt		14.000 kr.		

Indsats: Andet

Indsats	Budget			Ansvarlige	Status
Hjælp til digitalisering øget	Beskrivelse	Beregning	Udgift	Thorkild Sloth Pedersen Kari Stork Borgerservice Kan hjemmeplejen tænkes ind i arbejdet, da de allerede kommer ved målgruppen. Vigtigt at få det formidlet ud, så medarbejderne i kommunen ved, hvem de skal henvende sig til – så vi får fat i den rigtige målgruppe. Dok. nr. projektplan 27852-14	Status 1. april:
	Lønudgift	2 stillinger x 15 timer x 39 uger x 200 kr./timen	234.000 kr.		
	Kørsel	Estimeret	15.000 kr.		
	I alt		249.000 kr.		
	Med egenbetaling	7 borgere/ugen x 39 uger x 55 kr.	- 15.015 kr.		
	I alt		234.000 kr.		

Bilag: 14.2. Tilskudsbrev vedr. udmøntning af puljen "Løft af Ældreområdet"

Udvalg: Ældrerådet

Mødedato: 26. marts 2014 - Kl. 14:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 34470/14

Varde Kommune
Erik Buhl Nielsen
Bytoften 2
6800 Varde

Puljestyring

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 33 92 93 00

Direkte tlf. 41 85 12 00

Åbningstid kl. 10-14

E-mail Pulje@sm.dk
www.sm.dk

5. marts 2014

Pulje: LÆO
J.nr.: 4455-0038
Init.: dpcje

Ansøgningen om støtte til Løft af ældreområdet er imødekommet. Tilskuddet udgør i 2014 i alt 9.900.000 kr.

Ansøgningen indstilles til støtte, idet den lever op til kriterierne for puljen og bl.a. har særligt fokus på hverdagsrehabilitering, at etablere et uddannelsesakademi samt sikre en bedre indsats målrettet personer med demens og deres pårørende. I ansøgningen tilkendegives bl.a., at der søges om midler, der ligger ud over det vedtagne kommunale budget på ældreområdet. Dertil kommer, at ansøgningen i øvrigt lever op til ministeriets generelle retningslinjer for tildeling af tilskud fra puljen "Løft af Ældreområdet" samt de specifikke krav til denne pulje.

Det forudsættes, at kommunens administration af de ansøgte midler holder sig inden for rammerne af den sociale lovgivning og de forvaltningsretlige principper, herunder princippet om ligebehandling.

Det skal dog bemærkes, at tilskuddet gives under forudsætning af, at der indsendes et nyt budget, idet:

- Lønniveauet ikke må være højere end aftalt i kommunale overenskomster. Specificer evt. med en note til budgettet på det relevante budgetår.
- Kilometertakst skal afregnes efter den lave takst, idet kørselsudgifterne ikke må være højere end tilsvarende udgifter i staten.

Frist for indsendelse er tre uger fra dags dato. Første udbetaling foretages når Puljestyling har modtaget og godkendt endeligt budget.

Tilskuddet skal registreres med art. 8.6 Statstilskud (jvf. reglerne i Budget- og regnskabssystem for kommuner og regioner).

Ministeriet skal desuden modtage udbetalingsblanketten indenfor 3 måneder fra modtagelse af tilskudsbrevet. Overholdes fristen ikke, bortfalder tilskuddet automatisk.

Krav til tilskud

Af vedlagte bilag ”Betingelser for tilskudsmodtagere” fremgår de generelle krav, som altid skal overholdes. Bilaget indeholder informationer om:

- Udbetaling af tilskuddet
- Ændring i aktiviteter og formål
- Regnskab og tilbagebetaling
- Afrapportering
- Løn, forsikring og kilometergodtgørelse

De mere specifikke krav til projektet står her i brevet.

Tilskudsperioden

Tilskuddet skal anvendes i perioden 01-01-2014 - 31-12-2014, og må kun bruges til at dække de udgifter, som er nævnt i budgettet for ansøgningen.

Tilskuddet kan ikke anvendes til:

- Aktiviteter i udlandet
- Aktiviteter for udlændinge, som ikke er bosiddende i Danmark
- Anskaffelse af fast ejendom
- Dækning af underskud
- Støtte til enkeltpersoners underhold
- Aktiviteter der fuldt ud er finansieret fra anden side

Udmøntning af puljen for 2015

Der blev i forbindelse med Aftale om Finanslov for 2014 afsat 1 mia. kr. årligt til et permanent løft af indsatsen på det kommunale ældreområde.

Fordelingen af de afsatte midler i 2015 sker ligeledes på baggrund af en objektiv fordelingsnøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet. Ministeriet forventer at genudmelde puljen for 2015 i juni 2014, således at midlerne kan udmøntes pr. 1. januar 2015. Kommunen skal igen for 2015 udfylde og indsende et ansøgningsskema, hvoraf det fremgår, hvilke indsatser kommunen ønsker at iværksætte for det ansøgte beløb i 2015.

Herefter gøres der status på anvendelsen af midlerne med henblik på en vurdering af, hvordan midlerne fremover skal fordeles.

Rapporter, regnskaber og løbende kommunikation med ministeriet

Når ministeriet har modtaget eventuelt øvrigt materiale og udbetalingsanmodning, kan udbetalingen af midler igangsættes, dog under hensyntagen til godkendt budget mv.

I løbet af projektperioden skal indsendes rapport og regnskab (vejledninger ses på portalens forside.) Rapport og regnskab skal indsendes via portalen. På siden Min tilskudssag kan du under Indsend ekstra information vælge hvilken type information, der ønskes indsendt. Herefter kan skrives en besked og vedhæftes filer, som ønskes indsendt. Når der vælges send, kan det indsendte ses under Tidligere indsendt information. På siden Min tilskudssag vil desuden kunne ses, om fristen for enten rapport eller regnskab er overskredet.

I tilfælde af, at der ønskes en væsentlig ændring i projektet og/eller projektets budget skal der søges om tilladelse gennem portalens mulighed for at indsende Øvrige henvendelser til ministeriet. Det er adgang hertil fra siden Min tilskudssag.

Revision

Krav til revision fremgår af bekendtgørelse nr. 97 af 27. januar 2014 om regnskab og revision m.v. af regnskaber for modtagere af tilskud fra puljer under Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold.

Revision af tilskud på over 500.000 kr. omfatter både finans- og forvaltningsmæssig revision. Revisionen af regnskabet skal udføres af en kommunal revision eller registreret revisor

Ved skift af revisor skal vi have en skriftlig begrundelse for, hvorfor I skifter. Samtidig skal I sende en ny udbetalingsblanket.

I skal give revisor de oplysninger og den bistand, som er nødvendig for, at revisoren kan udføre sin opgave og revidere regnskabet. Hvis revisoren ønsker at foretage yderligere undersøgelser, har I pligt til at hjælpe.

Revisionen skal foretages i overensstemmelse med god offentlig revisionskik, jf. § 3 i lov om revisionen af statens regnskaber m.v. Revisionen foretages ved stikprøvevise undersøgelser.

Revisorens opgave er at:

- Revidere og påtegne regnskabet
- Foretage de undersøgelser og forespørgsler, som revisor mener er nødvendige

Påtegningen skal indeholde informationer om hvorvidt:

- At tilskudsbetingelserne er opfyldt
- At tilskuddet er anvendt sparsommeligt
- At tilskuddet er anvendt til det formål, der er nævnt i ansøgningen
- At regnskabet er rigtigt - det vil sige uden væsentlige fejl og mangler
- Der er eventuelle forbehold

Bliver revisor opmærksom på lovovertrædelser eller tilsidesættelser af forskrifter af væsentlig betydning i forbindelse med tilskuddets forvaltning, skal revisor straks give besked herom. Revisor skal sikre, at der inden 3 uger gives besked til Puljestyrening. I modsat fald er det revisors pligt at orientere Puljestyrening.

På ministeriets puljeportal kan I læse mere om de krav, der stilles til revisionen.

Kan ansvaret for tilskuddet overdrages?

Hvis I ønsker at overdrage ansvaret for tilskuddet til en anden person end den, der er registreret som tilskudsansvarlig på nuværende tidspunkt, skal I sende en skriftlig begrundelse for overdragelsen.

Hvilke frister skal overholdes?

- Vi skal have en elektronisk afrapportering senest den 31-12-2014. I skal anvende skabelonen, som vil være at finde på ministeriets puljeportal.
- Vi skal have et revideret regnskab inkl. evt. revisionsbemærkninger senest den 30-04-2015.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til:

Mette de Bang for faglige spørgsmål

Arne Egegård Jensen for administrative spørgsmål

Med venlig hilsen

Henrik Thorning
Kontorchef

Udbetalingsblanket

Puljestyring

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 33 92 93 00

Direkte tlf. 41 85 12 00

Åbningstid kl. 10-14

E-mail Pulje@sm.dk

www.sm.dk

Ministeriet skal modtage udbetalingsblanketten indenfor 3 måneder fra modtagelse af tilskudsbrevet. Overholdes fristen ikke, bortfalder tilskuddet automatisk.

Tilskudsmodtager

Angiv projektets CVR.nr.

CVR-nummer							

Angiv bankoplysninger:

Reg.nr.

Kontonummer

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Evt. mærke der skal følge udbetalingen:

Som tilskudsansvarlig bekræfter du med din underskrift, at du:

- accepterer de vilkår og betingelser, som er nævnt i tilskudsbrevet inkl. bilag,
- kender den ansøgning, der ligger til grund for tilskuddet.

_____

Dato

_____

Tilskudsansvarliges underskrift

_____

Dato

_____

Bogholderi, underskrift, stempel

5. marts 2014

Pulje: LÆO

J.nr.: 4455-0038

Init.: dpcje

Bilag: 15.1. Ansøgning til Velfærdsteknologipuljen - Vasketoiletter

Udvalg: Ældrerådet

Mødedato: 26. marts 2014 - Kl. 14:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 23427/14

Ansøgning til Velfærdsteknologipuljen

Vasketoiletter

Beskriv kort teknologien

Etablering af 30 vaske-/skylle-toiletter i Varde Kommune fordelt således:

- 10 toiletter i borgerens eget hjem (plejebolig?)
- 17-18 toiletter i boliger på plejecentre, fordelt på 2-3 team
- 2-3 toiletter på personaletoaletter (fordelt på de samme team)

Da teknologien og implementeringen heraf er velafprøvet og veludviklet, er projektets hovedformål:

- at optimere den organisatoriske implementering, herunder få erfaringer med fysisk installation,
- at give feedback på visitationens stillingtagen til hvordan visitationskriterierne skal udformes i fremtiden, samt ikke mindst
- at skabe en positiv holdning hertil hos borgerne.

Det foreslås, at borgerne udvælges med afsæt i Socialstyrelsen anbefalinger, og i tæt samarbejde med visitationen og udførerorganisationen.

[Læs mere på Socialstyrelsens hjemmeside](#) (resume af anbefalinger i bilag 1)

Potentiale

Livskvalitet – hvordan, hvis overhovedet, forbedre teknologien brugerens livskvalitet?

For borgere med behov for hjælp til toiletbesøg kan et vasketoilet være et vigtigt redskab til øget selvhjulpethed og værdighed. Samtidig reduceres behovet for personlig hjælp.

Socialstyrelsens pilotforsøg konkluderer:

- Alle de interviewede borgere mener, at vasketoiletet gør ordentligt rent
- De fleste borgere fremhæver, at vasketoiletet er nemt at betjene
- Flere borgere udtrykker, at det er rart ikke længere at være afhængig af andres hjælp ved toiletbesøg
- Hovedparten af de interviewede borgere ville anbefale vasketoiletet til andre

Arbejds miljø – hvordan, hvis overhovedet, forbedre teknologien arbejdsmiljøet?

Socialstyrelsen konklusioner på pilotdrift er:

Ca. 8 ud af 10 medarbejdere oplever en forbedring, eller at situationen er uændret, i relation til hvor fysisk belastende det er at hjælpe borgerne ved toiletbesøg.

4 ud af 10 medarbejdere synes, at det er rart ikke længere at skulle klare borgerens nedre hygiejne.

Omkring halvdelen af medarbejderne mener, at de i høj eller nogen grad har de nødvendige kompetencer til at betjene vasketoiletet og hjælpe borgeren. 4 ud af 10 mener, at de kun i ringe grad eller slet ikke har disse kompetencer.

Langt de fleste opfatter vasketoiletterne som en nyttig opfindelse, og hovedparten vil anbefale dem til andre, men understreger samtidigt nødvendigheden af træning af både medarbejdere og borgere, samt at der udvælges borgere, der magter teknologien.

Arbejdskraftbesparende – hvordan, hvis overhovedet, medvirker teknologien til besparelse i arbejdskraft?

Socialstyrelsen konklusioner på pilotdrift er:

Omkring halvdelen af medarbejderne vurderer, at de, mens borgeren er på toilettet, kan bruge tiden på andre visiterede ydelser.

Omkring en tredjedel af medarbejderne er enige i, at der er ventetid forbundet med brugen af vasketoiletterne, mens en fjerdedel svarer hverken-eller. Kun en femtedel er uenige i udsagnet om, at der er ventetid.

Teknologisk niveau – I hvilket omfang er teknologien nyskabende? Er der f.eks. tale om kendt teknologi måske anvendt på en ny måde, eller er det helt nyskabende? Er teknologien kompliceret eller ukendt i sin anvendelse ("High-tech" eller "Low-tech")?

Teknologien er velafprøvet og veludviklet.

Socialstyrelsen konklusioner på pilotdrift er:

Omkring halvdelen af medarbejderne mener, at de i høj eller nogen grad har de nødvendige kompetencer til at betjene vasketoiletet og hjælpe borgeren. 4 ud af 10 mener, at de kun i ringe grad eller slet ikke har disse kompetencer.

Pris

Anfør herunder hvad teknologien koster. Husk at anføre såvel indkøb, etablering, evt. drift/vedligehold osv.

Pris	Antal	Selvfinansiering	I alt
Vasketoilet kr. 7000	30	0	210.000

Inst. (gsn) kr. 4000	30	0	120.000
Sum			330.000

Tilbagebetaling

Visse velfærdsteknologier medfører en besparelse i driften. Idéen med tilbagebetaling er, at en virksomhed får "startkapital" fra Velfærdsteknologipuljen, men tilbagebetaler til puljen over en periode, når besparelsen udmønter sig.

Er der et tilbagebetalingspotentiale i teknologien?	Hvor lang tid vil en tilbagebetaling tage?
Ikke i pilotdriften	-

Velfærdsteknologivurdering – VTV

Udarbejdes senere.

Bilag 1: Socialstyrelsen anbefalinger på baggrund af afprøvning i 4 kommuner:

På baggrund af projektets erfaringer kan der peges på en række anbefalinger til andre kommuner, der ønsker at arbejde videre med vasketoiletter. Blandt de vigtigste anbefalinger og overvejelser kan nævnes:

- Erfaringen fra projektet er, at man bør gå til vasketoiletterne som et hjælpemiddel, man på linje med andre hjælpemidler kan trække på i kommunen. Hvis man som kommune ønsker at arbejde videre med vasketoiletter, handler det i første omgang om, at vasketoiletterne skal gøres til en del af det sortiment af hjælpemidler, visitationen kan trække på.
- Det er afgørende, at vasketoiletet kun tildeles borgere, der magter og er motiveret til at benytte hjælpemidlet. Dette kræver en grundig visitationsproces. Det er derfor mest hensigtsmæssigt at vasketoiletterne løbende indgår i visitationens overvejelser, snarere end at man fra start vælger at udbrede vasketoiletterne til en større gruppe af borgere uden en forudgående individuel vurdering.
- Som alle andre hjælpemidler vil vasketoiletet være relevant for nogle borgere, men ikke for andre. Hvor vasketoiletet er relevant for borgeren indeholder vasketoiletet et stort potentiale, både i forhold til borgerens selvhjulpethed og værdighed, i forhold til medarbejdernes fysiske arbejdsmiljø samt i forhold til kommunens økonomi.
- Omvendt er der mange andre borgere, der ikke vil kunne bruge vasketoiletet optimalt. Her vil der ikke være et tidsmæssigt potentiale. Tværtimod er der en risiko for, at medarbejderne skal bruge tid på at vente hos borgeren, ligesom det kan være en dårlig oplevelse for både medarbejdere og borgere, hvis borgeren ikke kan betjene vasketoiletet.
- Det afgørende for en succesfuld brug af vasketoiletterne er, at der er foretaget en grundig individuel visitation. Det er helt afgørende, at den kommunale visitation både har et indgående kendskab til borgerens funktionsniveau og et dybdegående kendskab til de typer af vasketoiletter, som kommunen kan tilbyde borgeren. Vasketoiletet indeholder kun et tidsmæssigt potentiale, hvis der skabes det rigtige match mellem borgeren og vasketoiletet.
- Projektet peger på, at det er vigtigt, at borgeren har et rimeligt stabilt funktionsniveau, er motiveret til at prøve noget nyt og har et kognitivt funktionsniveau, der gør, at borgeren kan betjene og være tryk ved vasketoiletet.
- Et vasketoilet kan ikke installeres hos alle borgere i eget hjem, hvor teknologien måtte være relevant. Vasketoiletet og toiletsædeløfteren stiller krav til de fysiske forhold på borgerens badeværelse. Det drejer sig blandt andet om afstanden fra toilet til væg. Ligeledes er afstanden fra toilet til bruser afgørende, idet der er regler om afstanden mellem elektriske apparater og vand.
-

Bilag: 17.1. Bemærkninger til notat fra Udbudsportalen om potentialeafklaring

Udvalg: Ældrerådet

Mødedato: 26. marts 2014 - Kl. 14:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 169902/13

Bemærkninger til notat fra Udbudsportalen om potentialeafklaring

Indledning

Den 1. april 2013 trådte nye regler for udbud og frit valg af hjemmepleje i kraft. Hensigten med de nye regler er, at kommunerne i langt højere grad end tidligere får mulighed for at bruge udbud som et redskab i effektiviseringen af hjemmeplejen. Varde Kommune har fået foretaget en vurdering af potentialet i dette. Analysen peger på, at der er et ganske stort potentiale. Der kan dog rejses en række spørgsmål ved den gennemførte analyse. En konkret erfaring fra en anden kommune tyder dog på, at der for Varde Kommune er et økonomisk potentiale i at udbyde hjemmeplejen.

Om potentialeafklaringen

Udbudsportalen i KL har tilbudt kommunerne at få gennemført en afdækning af potentialet ved at gøre brug af de nye regler for udbud. Varde Kommune har fået foretaget en sådan potentialeafklaring.

I beregningen af besparelspotentialet ved den nye lovgivning vurderes det, at prisen kommunerne betaler for at få leveret én times hjemmehjælp kan sænkes med 20 kr. i gennemsnit som følge af priskonkurrence. Muligheden for at sænke timeprisen vil dog variere fra kommune til kommune. Tallet stammer fra et skøn i 2003, da reglerne om frit valg blev indført. Nogle kommuner havde før loven om brugernes frie valg af hjemmehjælp udliciteret hjemmeplejen – helt eller delvist. Erfaringerne fra dengang var, at den private hjemmehjælp blev indført, kostede 20 kr. mindre pr. time. En besparelse på 20 kr. pr. time vil indebære en reduktion med 401.000 kr. i Varde Kommune (side 37).

I potentialeafklaringen anføres det, at Varde Kommune vil kunne sænke timeprisen med 11 kr. for praktisk hjælp (side 29), med 68 kr. for personlig pleje i dagtimer på hverdage (side 30) og pr. time, og med 22 kr. for personlig pleje på øvrige tider (side 31). Årsagen til dette er, at Varde Kommunes timepriser ligger over gennemsnittet for sammenlignelige kommuner. I rapporten (side 37) fører dette til følgende konklusion:

”Såfremt Varde Kommune bare får prisen på begge ydelser ned på gennemsnitsniveauet for de sammenlignelige kommuner genererer det en effektiviseringsgevinst på 793.042 kr.”

Videre argumenteres der for, at hvis Varde Kommune kan opnå samme pris som de billigste kommuner, så vil man kunne opnå en gevinst på 2,2 mio. kr. (side 38).

Der argumenteres videre for, at der vil kunne opnås en tilsvarende besparelse ved udbud af plejecentre og ved udbud af sygeplejen. Ved et samlet udbud af hjemmeplejen og sygeplejen vil der således kunne opnås en gevinst på ca. 8,9 mio. kr. (side 42). Ved udbud af et gennemsnitligt plejecenter, svarende til 35 pladser, kan der opnås en besparelse på op imod 3,4 mio. kr. Dog medgiver man, at vurderingen fra Udbudsrådet (note 3) er, at den forholdsmæssige besparelse ved udbud af plejehjem vil være lidt mindre end i hjemmeplejen (side 40). Alt i alt er der således et kolossalt stort økonomisk potentiale for Varde Kommune ved at gennemføre udbudsforretninger på ældre- og sundhedsområdet.

Forbehold overfor potentialeafklaringen

Man kan stille en række spørgsmål ved rapportens konklusioner og argumentation. I det følgende nævnes nogle af disse.

A. Markedsforholdene

En forudsætning, for at der kan opnås besparelser ved udlicitering, er, at der er et marked for levering af ældrepleje. Et marked forudsætter, at der er kunder og at der er leverandører (købere og sælgere). Kunderne er der: Der er mange modtagere af ældrepleje. Men det er uvist, hvor mange leverandører der vil være i lokalområdet. Rapporten indeholder en figur over leverandører på det regionale marked (side 16). Det kan oplyses, at ingen af de otte firmaer, der er nævnt i figuren, i dag leverer hjemmehjælp i Varde Kommune, og at kun én af dem leverer i Esbjerg Kommune. Det må derfor vurderes, at det er uvist, hvorvidt der kan skabes en stærk konkurrence på det lokale marked for levering af hjemmehjælp.

B. Timepriser I

Af tabel 4 (side 28) fremgår det, at Billund Kommune er den billigste i landet for så vidt angår *personlig pleje* med en timepris på 347 kr. både for timer leveret på hverdage og på øvrige tidspunkter. I Varde Kommune er prisen hhv. 507 kr. (hverdage) og 578 kr. (øvrige tider).

Imidlertid er Billund Kommunes priser ikke sammenlignelige med Varde Kommunes. Af to grunde: I Billunds priser er der ikke indregnet moms (note 1), og timeprisen er et gennemsnit for både hjælp, der leveres til borgere i eget hjem og hjælp leveret til beboere i plejecentre. Da det er billigere at levere hjælp i plejecentre på grund af, at der ikke bruges tid til transport mellem besøgene hos modtagerne af hjælp og fordi der ikke er omkostninger ved transport bliver timeprisen kunstig lav med den beregningsmetode, Billund Kommune anvender.

C. Timepriser II

Tabel 13 (side 31) viser en oversigt over timepriser på *personlig pleje på øvrige tidspunkter* i Varde og en række andre kommuner. Hvis Billund Kommune holdes udenfor beregningen (jf. ovenstående) er Varde Kommunes pris 40 kr. dyrere sammenlignet med nabokommuner 40 kr. pr. time – ikke 69 kr., som det fremgår af tabellen.

Herning Kommune optræder som ”ikke oplyst”. Det skyldes givetvis, at Herning Kommune deler øvrige tider op i flere kategorier end andre kommuner (note 2). Der er tale om timepriser, som vil placere Herning Kommune, som den dyreste. Om Varde Kommune vil være dyrere end gennemsnittet for nabokommunerne, hvis Herning Kommune indgår i beregningen, er tvivlsomt.

D. Plejecentre

Varde Kommunes plejecentre er forholdsvis billige pr. plads. Rapportens argumentation om, at der kan besparelse ved at udlicitere plejecentre, som svarer til besparelsen ved at udlicitere hjemmeplejen, synes derfor tvivlsom.

Endvidere er det svært at se logikken i at bruge samme beregningsforudsætninger for udbud af hjemmeplejen og et eller flere af plejecentrene, da tildelingen af midler til henholdsvis hjemmeplejen og plejecentrene er opbygget på to vidt forskellige måder, og der ikke er sammenhæng mellem de to tildelingsberegninger.

Hertil kommer, at da beregningsforudsætningerne må anses for ikke at være korrekte for hjemmeplejen (jf. A og B ovenfor), så vil beregningsforudsætningen for plejecentrene heller ikke være korrekt.

Konklusionen er, at beregningsforudsætningerne fra oplægget fra Udbudsportalen kan ikke anvendes til at afklare, om der vil være økonomiske gevinster ved et udbud af et eller flere plejecentre.

E. Sygeplejen

I rapporten antages det – uden argumentation, at der kan opnås samme besparelse ved at udlicitere sygeplejen som ved at udlicitere hjemmeplejen (side 42). Det må vurderes, at der ikke er belæg for at trække paralleller mellem hjemmeplejen og sygeplejen, da de to indsats er organiseret uafhængigt af hinanden i Varde Kommune.

F. Øvrige forhold

Rapporten tager ikke højde for, at der er de transaktionsomkostninger forbundet med at gennemføre udbudsforretninger. Med transaktionsomkostninger menes udgifter ved at gennemføre udbud (løn og eventuelle udgifter til konsulentbistand), dalende effektivitet i forbindelse med ændringerne (før, under og i startfasen efter et udbud). Transaktionsomkostninger bør modregnes i opgørelsen af gevinsten ved udbud. Hertil kommer at rapporten heller ikke forholder sig kvalitetsdimensionen. En del af forklaringen på, at Varde Kommunes hjemmepleje er dyrere end gennemsnittet, *kan* være, at vi prioriterer højere end andre at have en godt uddannet arbejdsstyrke (flere assistenter). Dette vægtes ikke nødvendigvis lige så højt hos private leverandører, for hvem det måske vægter højere at levere ydelserne så billigt som muligt. Med andre ord kan en høj pris være et udtryk for en høj kvalitet. Og omvendt: Forfølges et mål om lav(este) pris, kan det indebære et fald i kvaliteten af den leverende ældrepleje.

Forskning og erfaringer

AKF (note 4) gennemførte i 2011 en forskningsbaseret gennemgang af danske og internationale undersøgelser om effekten af udliciteringer af offentlige opgaver (note 5). Konklusionerne herfra er bl.a.,

- at der mangler dokumentation for effekten på pris og kvalitet – specielt på de bløde velfærdsområder,
- at de relative fordele ved brug af private aktører svinder over tid,
- at der ikke er de private aktører i sig selv, men konkurrencesituationen, der skaber besparelser.

Ud fra denne undersøgelse, som foretager en samlet vurdering af forskningsresultater, der er udgivet på dansk eller et af de andre nordiske sprog eller på engelsk i perioden 2000 til 2011 er der ikke belæg for at konkludere, at der vil være besparelser ved at udlicitere hjemmehjælpen.

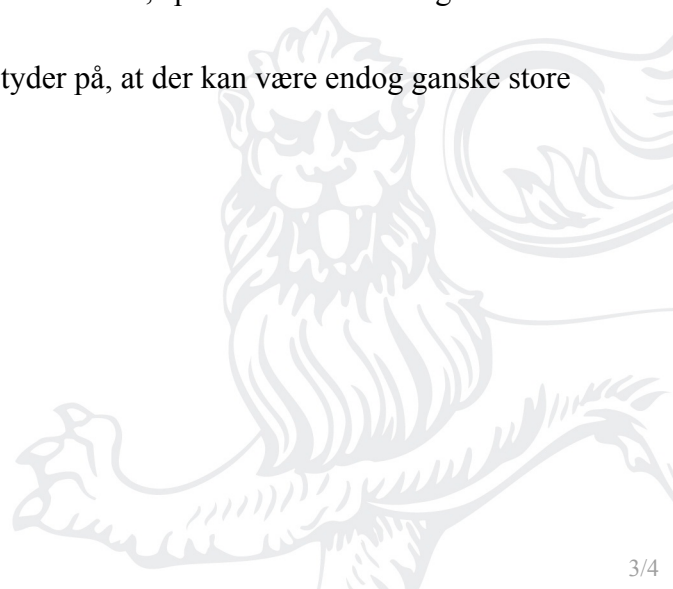
Kolding Kommune har i 2013 gennemført udbud af den del af hjemmeplejen, som udføres af private leverandører. Beregninger foretaget af Varde Kommune viser, at hvis vi kunne opnå samme pris for hjemmeplejeydelserne, som Kolding Kommune har opnået, ville vi kunne opnå en besparelse på ca. 20 mio. kr., hvis vi udliciterede al hjemmepleje. Også her må der tages forbehold for kvalitetsdimensionen. Hertil kommer, at der kan rejses spørgsmål ved, om priser på hjælp, der udføres af private, kan overføres til den øvrige del af hjemmeplejen, idet praktisk bistand typisk udgør en stor del af private leverandørers opgaver, hvorfor opgaverne stiller færre krav til uddannelsesniveaue hos medarbejderne end hjemmeplejeopgaverne i gennemsnit gør, hvorfor lønudgifterne vil være lavere.

Selv med disse forbehold peger erfaringerne fra Kolding i retning af, at der kan være betydelige gevinster forbundet med udlicitering.

Samlet vurdering

Potentialeafklaringen, som Udbudsportalen har gennemført for Varde Kommune, peger på, at der kan være gevinster forbundet med at gennemføre udbud af hjemmeplejen. Rapporten peger også på, at der kan være gevinster ved at udlicitere andre dele af ældreområdet (plejecentre og sygeplejen). Der kan imidlertid stilles spørgsmål ved rapportens konklusioner, specielt for så vidt angår udbud af plejecenter og sygeplejen.

En nylig erfaring med en udbudsforretning i Kolding tyder på, at der kan være endog ganske store gevinster ved at gennemføre udbud af hjemmeplejen.

Noter

Note 1:

Hvilket er en fejl, da der priser der offentliggøres på Tilbudsportalen, skal inkludere moms.

Oplysningen om, at Billunds pris er ekskl. moms stammer fra notat udarbejdet af Ringkøbing-Skjern Kommune.

Note 2:

Herning opererer med priser for dagtimer i weekends (ca. 530 kr.), med priser for ydelser leveret om natten (895 kr.), og med priser for aftentimer (godt 700 kr.). Oplysningerne stammer fra Herning Kommunes hjemmeside.

Note 3:

Der henvises til Udbudsrådets konklusion i en rapport udgivet i 2009 med titlen ”Effektanalyse af konkurrenceudsættelse af pleje- og omsorgsopgaver i kommunerne”. Rapporten er udarbejdet af RAMBØLL. Rapporten bygger kun på tre kommuners erfaringer med at udbyde 1-3 større plejecentre hver. Rapporten tager ikke stilling til, om de tre ovenfor nævnte kommuner har haft et højt omkostningsniveau før udbud og dermed haft nemmere ved at opnå effektiviseringsgevinsterne.

Note 4:

Amternes og Kommunernes Forskningsinstitut er i dag en del af KORA.

Note 5:

O.H. Petersen, U.H. Hjelmar, K. Vrangbæk og L. la Cour, Effekter ved udlicitering af offentlige opgaver. En forskningsbaseret gennemgang af danske og internationale undersøgelser, Kbh. 2011. Undersøgelsen omhandler i alt 3.893 studier, hvoraf 80 på baggrund af en vurdering af den forskningsmæssige kvalitet er blevet udvalgt til en nærmere gennemgang. 37 af studierne handler om danske forhold.

Bilag: 17.2. endelig udgave Potentialeafklaring for Varde Kommune (2).pdf

Udvalg: Ældrerådet

Mødedato: 26. marts 2014 - Kl. 14:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 132844/13

+

Potentialeafklaring for hjemmeplejen Varde Kommune

Juli 2013

Forord

Potentialeafklaringen er udarbejdet af Udbudsportalen i KL i regi af projektet ”Strategisk forankring af konkurrenceudsættelse”.

Projektet ”Strategisk forankring af konkurrenceudsættelse” er igangsat af KL, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen i Erhvervs- og Vækstministeriet samt Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Formålet med projektet er, at bidrage til at sikre et politisk ejerskab og en strategisk forankring af konkurrenceudsættelse i kommunernes topledelse.

Som led i projektet tilbydes vederlagsfri assistance til et fremadrettet strategisk arbejde med konkurrenceudsættelse af kommunale serviceopgaver, herunder udarbejdelse af en potentialeafklaring.

Potentialeafklaringen er et oplæg til politisk drøftelse og en analyse af, om en konkret opgave i en kommune er udbudseget, og hvilket potentiale, der er. Gennem potentialeafklaring belyses det, hvordan der ved et udbud kan tages hånd om relevante problemstillinger ved en eventuel konkurrenceudsættelse.

**Udbudsportalen i KL,
juli 2013**

Potentialeafklaringen kort

Baggrund og formål

Den 1. april 2013 trådte nye regler for udbud og frit valg i kraft. De nye regler giver i langt højere grad end tidligere kommunerne mulighed for at bruge udbud som redskab i effektiviseringen af hjemmeplejen.

Potentialet i de nye regler er beregnet til 132 mio. kr. for kommunerne under et. Potentialet vil variere for den enkelte kommune.

Formålet med denne potentialeafklaring er at afdække, om det er muligt for Varde Kommune at realisere kommunens relative andel af det beregnede potentiale ved at gennemføre et udbud af hjemmeplejen.

I forlængelse af ovenstående er det hensigten, at potentialeafklaringen danner grundlag for en politisk beslutning om, hvordan de nye regler skal anvendes i Varde Kommune.

Potentialeafklaringens konklusioner og anbefaling

Potentialeafklaringen indeholder konkret en drøftelse af fordele og udfordringer ved 3 mulige scenarier for Varde Kommune:

1. Udbud af hjemmeplejen
2. Udbud af hjemmeplejen sammen med et plejecenter
3. Udbud af hjemmeplejen sammen med hjemmesygeplejen

Scenarium 1 belyser den situation, hvor det som udgangspunkt kun er den del af opgaverne, der i dag løses af private leverandører, der udsættes for priskonkurrence.

Det er forventningen, at Varde Kommune ved udbuddet kan opnå en effektiviseringsgevinst, der mindst svarer til kommunens andel af det beregnede potentiale.

I **scenarium 2** er udbuddet udvidet i forhold til scenarium 1, idet andre dele af ældreområdet, konkret et plejecenter, er inddraget i udbuddet.

Dette scenarium medfører et større potentiale end scenarium 1, da der er tale om en markant større volumen.

Det er forventningen, at Varde Kommune opnår en effektiviseringsgevinst ved udbuddet, der er noget større end ved udbud af hjemmeplejen alene.

Scenarium 3 er også scenarium 1 i en større skala, idet udbuddet af hjemmeplejen også her medtager andre dele af ældreområdet, nemlig hjemmesygeplejen.

Det er forventningen, at Varde Kommune effektiviseringsgevinst ved et sådant udbud ville overstige kommunens andel af det beregnede potentiale markant.

Udbudsportalen i KL anbefaler, at Varde Kommune vælger scenarium 3.

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	5
1.2	Nye regler for udbud og frit valg.....	5
1.3	Afgrænsning af potentialeafklaringen	6
2	Organisering af ældreområdet.....	8
2.2	Levering af hjemmepleje i Varde Kommune	8
2.2.1	Den Kommunale Hjemmepleje	9
2.2.2	Madservice	10
2.3	Ældreområdet i øvrigt	10
2.3.1	Hjemmesygeplejen.....	10
2.3.2	Plejecentrene.....	11
3	Markedsanalyse.....	13
3.2	Hvorfor er de private leverandører billigere?	13
3.1	Det lokale leverandørmarked	14
3.2	Det regionale og nationale leverandørmarked.....	15
3.3	Et leverandørperspektiv.....	16
3.3.1	Resume af DI's rundspørge	17
3.4	Erfaringer med offentligt-privat samarbejde	18
3.4.1	Erfaringer med offentligt-privat samarbejde inden for hjemmepleje.....	18
3.4.2	Erfaringer med offentligt-privat samarbejde om drift af ældrecentre	20
3.4.3	Erfaringer med udbud af hjemmeplejen og et plejecenter.....	20
4	Virksomhedsoverdragelse.....	22
4.1	Virksomhedsoverdragelsesloven	22
4.2	3 forskellige situationer og virksomhedsoverdragelse.....	23
4.2.1	Kommunen fastholder sin leverandørrolle, når hjemmeplejen udbydes	23
4.2.2	Kommunen trækker sig som leverandør, når hjemmeplejen udbydes	24
4.2.3	Et plejecenter udbydes sammen med hjemmeplejen.....	24
4.3	Medarbejdertilfredshed ved udlicitering.....	24
4.4	Kontinuitet for medarbejderne	26
5	Økonomi – den indirekte vej	28
5.2	Økonomi - hjemmeplejen.....	28
5.3	Økonomi - hjemmesygeplejen	31
5.4	Økonomi - plejecentrene	32
6	Konklusion og anbefaling.....	34
6.2	Kommunale idealtyper.....	34
6.3	3 scenarier for Varde Kommune.....	35
6.4	Scenarium 1: Udbud af hjemmeplejen.....	36
6.4.1	Bemærkninger til scenariet	39
6.5	Scenarium 2: Udbud af hjemmeplejen sammen med et plejecenter.....	39
6.5.1	Bemærkninger til scenariet	41
6.6	Scenarium 3: Udbud af hjemmeplejen sammen med hjemmesygeplejen	41
6.7	Anbefaling.....	43

1 Indledning

Denne potentialeafklaring er en del af Varde Kommunes grundlag for beslutningen om, hvorvidt og hvordan der skal ske et udbud af hjemmeplejen.

Potentialeafklaringen er udarbejdet af konsulenter fra Udbudsportalen i KL i samarbejde med Varde Kommune. Desuden har der været bidrag fra KL's økonomiske sekretariat, KL's juridiske kontor, KL's kontor for Social og Sundhed samt Dansk Industri (DI).

1.2 Nye regler for udbud og frit valg

De nye regler for frit valg og udbud på ældreområdet trådte i kraft den 1. april 2013¹.

I forhold til det frie valg er der ingen ændringer. Kommunen vil stadig være forpligtet til at tilvejebringe et frit valg af leverandører for de borgere, der er visiteret til hjemmepleje, jf. § 83 i Serviceloven. Det frie valg betyder, at borgerne skal kunne vælge mellem minimum 2 leverandører, hvoraf den kommunale leverandør kan være den ene.

De nye regler giver imidlertid kommunerne langt bedre mulighed for at benytte udbud som et redskab i organiseringen af en effektiv ældrepleje. Fremover kan kommunalbestyrelsen nemlig tilvejebringe det frie valg gennem udbud efter de almindeligt gældende udbudsregler (Udbudsdirektivet). De nuværende særregler på fritvalgsområdet ophører dermed.

Lovforslaget følger af Moderniseringsaftalen 2013, som indgår i Aftalen om kommunernes økonomi for 2013. Lovforslaget indgår i Finansloven for 2013. Potentialet i de nye regler er beregnet til 132 mio. kr.

Kommunen kan også med hjemmel i de nye regler fortsætte med godkendelsesmodellen, som den kendes i dag, eller tilvejebringe det frie valg ved udstedelse af fritvalgsbeviser til borgerne. Men hverken et fortsat brug af godkendelsesmodellen eller udstedelse af fritvalgsbeviser, som det eneste redskab i tilvejebringelsen af det frie valg, vil realisere det økonomiske potentiale, der forventes at være. Potentialet realiseres kun gennem udbud.

Udbudsportalen i KL driver frem til udgangen af 2013 et projekt, der har til formål at sikre en politisk forankring og et strategisk arbejde med konkurrenceudsættelse i kommunerne. Projektet er finansieret af globaliseringsmidler.

Inden for projektets rammer tilbyder Udbudsportalen i KL gratis assistance til en afklaring af, hvad de kommende regler for frit valg og udbud på ældreområdet har af potentialer.

---

¹ Lovændringerne som vedtaget kan findes her: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=145955>

Knap 40 kommuner har valgt at takke ja til den gratis assistance, herunder Varde Kommune. For så vidt angår Varde Kommune er det aftalt, at der udarbejdes en potentialeafklaring i sommeren 2013.

1.3 Afgrænsning af potentialeafklaringen

Det er Udbudsportalen i KL's afsæt, at potentialeafklaringen:

- ✓ **Omhandler potentialet for kommunen i at tilvejebringe det frie valg gennem udbud, evt. suppleret med fritvalgsbeviser.**

Potentialeafklaringen omhandler således ikke kommunens fortsatte brug af godkendelsesmodellen og heller ikke udstedelsen af fritvalgsbeviser, når de benyttes som det eneste redskab i tilvejebringelsen af det frie valg.

- ✓ **Indeholder anbefalinger i forhold til spørgsmålet, om kommunen forventes at kunne realisere det beregnede potentiale ved at udbyde hjemmeplejen, evt. kombineret med et udbud af andre dele af ældreområdet.**

Konkret vil potentialeafklaringen resultere i en række forskellige scenarier med forskellige potentialer.

Potentialeafklaringen vil være centreret omkring en beskrivelse af følgende 4 emner:

Figur 1: Potentialeafklaringens indhold

På baggrund af drøftelser i Økonomiafdelingen i Varde Kommune er der endvidere sat følgende rammer og præmisser for potentialeafklaringen:

Kommunens rolle som leverandør

Det er Varde Kommunes ønske, at bevare den kommunale udførerrolle. Årsagen til dette er et hensyn til leveringssikkerheden og fastholdelse af viden.

Antallet af private leverandører

Det er Varde Kommunes ønske, at leverancen af personlig pleje og praktisk hjælp i kommunen udbydes og at kommunen skal fortsætte som en af leverandørerne. Samtidigt skal der i udbuddet tages hensyn til stordriftsfordele.

Indeholdt i udbuddet - hjemmeplejen

Det er Varde Kommunes ønske, at et eventuelt udbud af fritvalgsområdet (Servicelovens § 83) alene omfatter praktisk hjælp og personlig pleje. Årsagen til dette er, at der ikke vurderes at være nogle synergieffekter ved at udbyde madservice sammen med resten af hjemmeplejen. Da der allerede er etableret en udmærket ordning for madservice på baggrund af udbud.

Indeholdt i udbuddet - ældreområdet

Det er Varde Kommunes ønske, at et af kommunens plejecentre eller hjemmesygeplejen kan indgå i et evt. udbud af fritvalgsområdet såfremt det forventes, at give markant skarpere priser eller tiltrække flere relevante leverandører, givet det sikrere kundegrundlag.

Fritvalgsbeviser udstedes ikke

Det er Varde Kommunes ønske, at undlade brugen af fritvalgsbeviser. Årsagen hertil er, at brugen af fritvalgsbeviser kan være forbundet med nogle udfordringer af økonomisk og styringsmæssig karakter. I øvrigt vil den øgede valgfrihed formentlig resultere i nogle højere priser.

2 Organisering af ældreområdet

Når det skal vurderes, hvorledes en konkurrenceudsættelse optimalt skrues sammen, er det væsentligt at have en god indsigt i opgaven og i snit- og samarbejdsflader til andre opgaver.

Nedenfor beskrives organiseringen af ældreområdet i Varde Kommune. Hjemmeplejeområdet har potentialeafklaringens primære fokus. Tilstødende opgaver på ældreområdet beskrives kort med henblik på at belyse sammenhængen mellem disse og hjemmeplejeområdet.

I Varde Kommune hører ældreområdet under Social- og Sundhedsudvalget. Udvalget sekretariatsbetjenes af Social-, Sundhed- og Beskæftigelsesforvaltningen, som ledes administrativt af en direktør. Der er tilknyttet et sekretariat til direktøren.

Området er organiseret og styret efter BUM-modellen med bestiller og udførere. Med fokus på ældreområdet og udførerdelen drejer det sig om hjemmeplejen og plejecentrene, som hører ledelsesmæssigt under ældre- og handicapchefen imens hjemmesygeplejen og genoptræningen hører ledelsesmæssigt under Sundhedschefen.

Driftsvirksomhederne varetager kommunens forskellige udførerroller på ældreområdet og står således for af leverance af personlig pleje, praktisk hjælp, træning og sygepleje.

Visitationen og bevillingsdelen er placeret i afdelingen Social- og handicap, som har reference direkte til direktøren. Afdelingen varetager kommunens myndighedsrolle på ældreområdet.

2.2 Levering af hjemmepleje i Varde Kommune

Kommunerne har jf. Servicelovens § 83 pligt til at levere hjemmepleje til borgere i eget hjem.

Hjemmepleje udgøres af:

- 1) personlig hjælp og pleje [Personlig pleje]
- 2) hjælp og støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet og [Praktisk hjælp]
- 3) madservice

De forskellige ydelser indenfor personlig pleje er bl.a. personlig hygiejne, medicingivning, og hjælp til at indtage mad og drikke. Praktisk hjælp omfatter hjælp til rengøring og tøjvask mv.

Den Kommunale Hjemmepleje i Varde Kommune leverer den kommunale personlige pleje og praktiske hjælp. Udover den kommunale leverandør er der godkendt 1 leverandør til personlig pleje og 6 private leverandører til levering af praktisk hjælp. Heraf leverer 1 leverandør begge ydelser.

Den resterende del af hjemmeplejen, dvs. madservice, leveres af de private virksomheder Hotel Outrup og Det Danske Madhus.

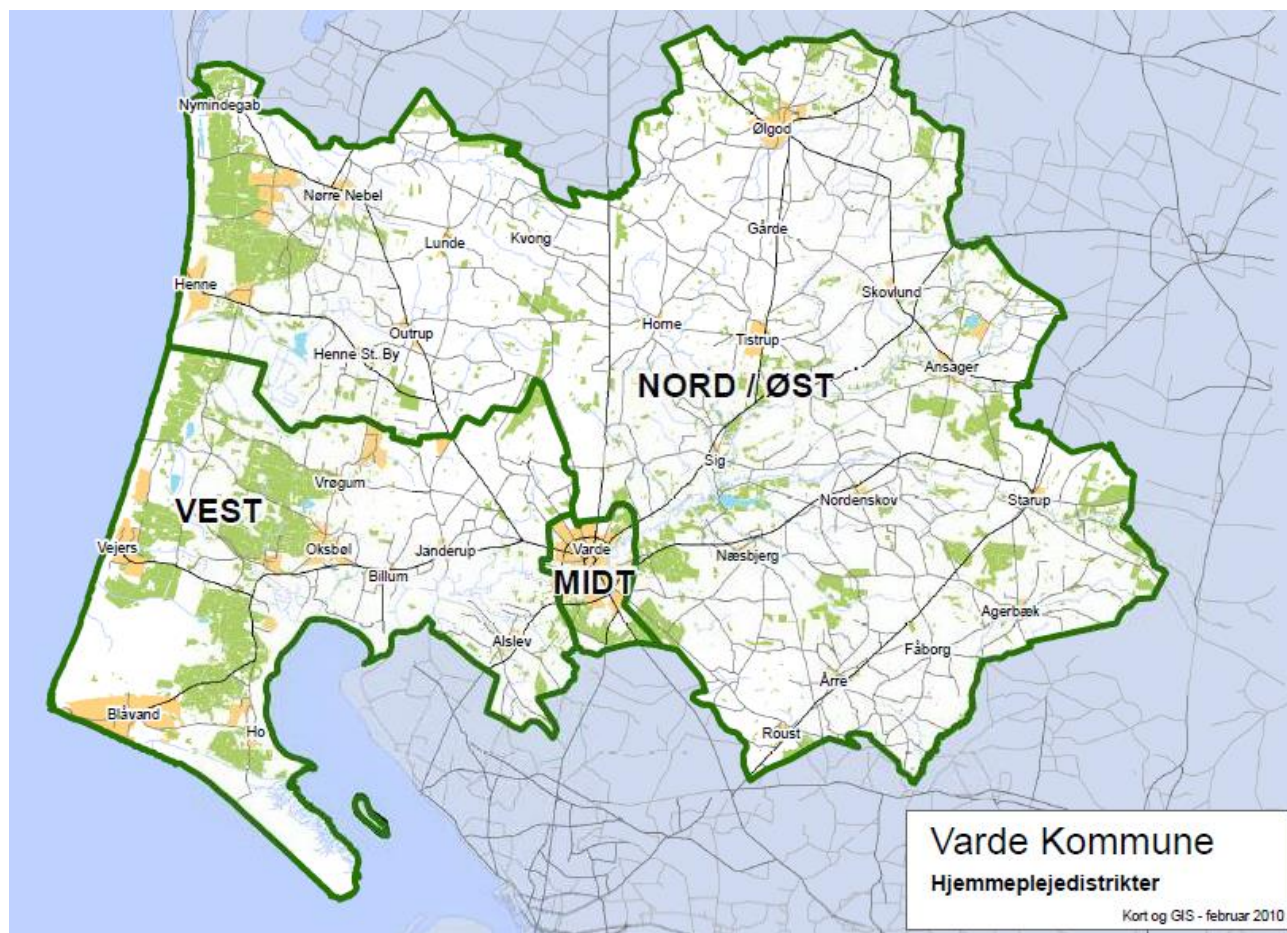
Der er derudover igangsat et projekt omkring tøjvask med det private firma Berendsen Textil Service A/S. Projektet skal afdække om der er en effektiviseringsgevinst ved at indgå i et partnerskab med en privat virksomhed om leverance af dele af hjemmeplejens ydelser.

2.2.1 Den Kommunale Hjemmepleje

Hjemmeplejen i Varde Kommune er geografisk opdelt i 2 distrikter: distrikt Midt/Vest og distrikt Nord/Øst. Ledelsesmæssigt er hjemmeplejen organiseret med 2 ligestillede distriktsledere, der hver især har økonomi- og personaleansvar for henholdsvis døgntjenesten og distriktet. De 2 distrikter løser hjemmeplejeopgaver indenfor eget geografiske område, dog arbejder distrikterne sammen i ydervagter efter behov.

Nedenfor illustreres de 2 distrikter, der leverer i 3 geografier, da Midt/Vest har en selvstændig afregning i Varde By

Figur 2: Varde Kommunes hjemmeplejedistrikter

Arealmæssigt er distrikt Nord/Øst større end distriktet Midt/Vest, men der er nogenlunde lige mange visiterede borgere i hvert distrikt², hvilket skyldes at sidstnævnte distrikt dækker over Varde by.

Tabellen nedenfor angiver, hvor mange borgere i gennemsnit der i 2012 var visiteret til hjemmeplejeydelser.

Table 1: Antal borgere visiteret til hjemmeplejeydelser

Leverandør	Gns. antal borgere visiterede til personlig pleje	Gns. antal borgere visiterede til praktisk hjælp
Varde Kommune	641	697
Private leverandører	45	313

Kilde: Varde Kommune

2.2.2 Madservice

Varde Kommune har intet kommunalt produktionskøkken. Mad til hjemmeboende borgere, dvs. madservice, leveres udelukkende af private leverandører. Aftalerne med de private leverandører er indgået på baggrund af et udbud.

2.3 Ældreområdet i øvrigt

2.3.1 Hjemmesygeplejen

Hjemmesygeplejen i Varde Kommune er geografisk opdelt på 3 distrikter: Tistrup, Varde og Nordenskov. Hvert distrikt har tilknyttet en leder med ansvar for personale og økonomi.

De 3 distrikter arbejder sammen i ydervagter efter behov.

Hjemmesygeplejersken kommer vederlagsfrit hjem til borgere, som er blevet henvist til behandling og sygepleje af lægen. Desuden yder hjemmesygeplejersker behandling, råd og vejledning til ældre og kronisk syge. Hjemmesygeplejen kan f.eks. omfatte sårpleje, medicinadministration, plejeopgaver m.v..

Der er oprettet sygeplejeklinikker på Poghøj i Oksbøl, på Aktivitetscentret i Ølgod og på Lerpøthus Varde. Borgene skal selv komme hen til klinikken.

Sygeplejen og hjemmeplejen har en fast fællesmødeplade på medarbejderniveau. Herudover trækker hjemmeplejen på sygeplejen til rådgivning og sparring om de konkrete borgere. Endeligt delegeres så mange af sundhedsydelse som muligt fra sygeplejen til hjemmeplejen med henblik på lavest mulige effektive omsorgsniveau. Samarbejdet mellem de 2 enheder koordineres af ledelsen.

---

² Ved et udtræk i uge 6 2013, havde distriktet Midtvest 482 visiterede borgere og distriktet Nordøst havde 430 visiterede borgere.

2.3.2 Plejecentrene

Varde Kommune har 472 plejeboliger (412 faste og 56 midlertidige pladser) fordelt på 12 plejecentre. 65 af de faste pladser er til demensramte. Plejecentrene er fordelt på 3 centerområder: Nord/Vest, Syd/Øst og Midt.

Tabellen nedenfor angiver, hvor mange pladser det enkelte plejecenter har, herunder pladser til demensramte og midlertidige ophold. Derudover er daghjemsplasser angivet.

Table 2: Størrelse på Varde Kommunes plejecentre

Plejecenter	Faste pladser	Midlertidige pl. o.l.	Pladser i alt	Heraf demens-pladser	Daghjems-pladser	Beliggenhed (centeromr.)
Aktivitetscenteret i Ølgod	35	8	43		19	Nord/Vest
Ansager Områdecenter	25		25			Syd/Øst
Plejecenteret Carolineparken	55	20	75			Midt
Helle Plejecenter	37	8	45		14	Midt
Tistruplund	23	1	24			Midt
Lyngparken	88	7	95	18	18	Syd/Øst
Plejecenteret Sognelunden	25		25			Syd/Øst
Møllegården	21		21			Nord/Vest
Plejecenter Poghøj	25	5	30			Nord/Vest
Skovhøj	13	1	14	14	12	Nord Vest
Vinkelvejcentret	31	2	33	33	4	Nord Vest
Blåbjerg Pleje - og aktivitetscenter	38	4	42			
I alt	416	56	472	65	67	

Kilde: Varde Kommune

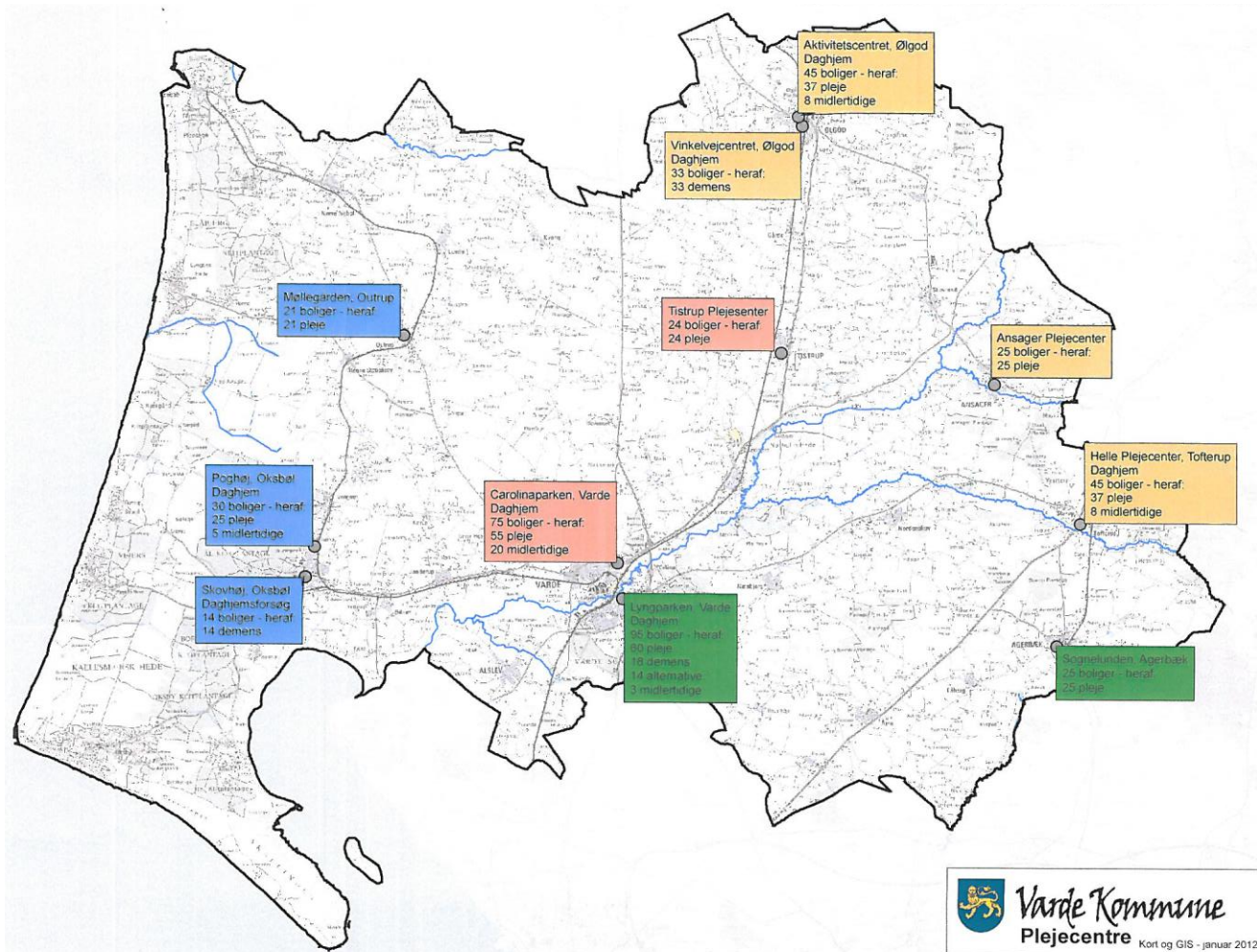
Note: 12 af de ikke-faste pladser på Carolineparken vedrører træningscenteret. Søgården indgår i Lyngparken er et alternativt plejehjem med 14 pladser, heraf 4 midlertidige, der er startet op pr. 1. april 2013.

Den gennemsnitlige størrelse for et plejecenter i Varde Kommune er 29 faste pladser. 3 af plejecentrene afviger markant fra den gennemsnitlige pladsstørrelse. Det drejer sig på den ene side om Plejecenteret Carolineparken og Lyngparken, som har henholdsvis 55 og 88 faste pladser og således er noget større end de andre plejecentre. Og på den anden side om Skovhøj, som alene har 13 faste pladser og dermed er det mindste plejecenter i kommunen. 3 af centrene har et demensafsnit.

Den geografiske placering af plejecentrene fremgår af kortet nedenfor. Bemærk, at oplysningerne på kortet ikke er opdateret med hensyn til antallet af pladser jf. tabellen ovenfor.

Figur 4: Den geografiske placering af Varde Kommunes plejecentre

Kilde: Varde Kommune

Som det fremgår af figur 3 er Varde Kommunes plejecentre spredt over hele kommunen. 2 af plejecentrene – de 2 største – ligger i Varde by.

I Varde Kommune ligger desuden Blåbjerg Pleje- og Aktivitetscenter, der drives af Danske Diakonhjem. Pleje- og Aktivitetscenteret har 38 pladser, som Varde Kommune visiterer til. Der indgået driftsoverenskomst mellem kommunen og Blåbjerg Pleje- og aktivitetscenter, hvorfor der sker afregning på samme måde som for de kommunalt drevne plejecentre.

3 Markedsanalyse

En væsentlig forudsætning for at en konkurrenceudsættelse bliver en succes er, at der er eller kan skabes en god konkurrencesituation.

Nedenfor belyses dels, hvilke private leverandører Varde Kommune i dag samarbejder med, og hvorvidt disse ville være potentielle leverandører efter et udbud, dels hvorledes leverandørsituationen ser ud på regionalt og nationalt plan.

Det private marked inden for praktisk hjælp og personlig pleje udvikler sig hastigt i disse år. Der findes i dag mange lokale virksomheder på fritvalgsområdet, men flere og flere større danske og udenlandske virksomheder, der kan favne både personlige pleje, praktisk hjælp og madservice, viser samtidig interesse for at komme ind på markedet.

I de skandinaviske lande findes store virksomheder som Attendo, Aleris, Carema, Forenede Care og Norlandia, hvoraf flere allerede er trådt ind på det danske marked. Fx driver Forenede Care et plejecenter i Syddjurs Kommune og fra maj 2013 også et i Holbæk Kommune.

3.2 Hvorfor er de private leverandører billigere?

Udbudsportalen i KL's umiddelbare svar på ovenstående spørgsmål er, at det heller ikke altid er tilfældet. Altså: de private leverandører kan ikke nødvendigvis løse hjemmeplejeopgaven billigere end kommunen! Men en række faktorer giver formentligt det private leverandørmarked bedre forudsætninger for at løse opgaven til en mere konkurrencedygtig pris end kommunen.

Udbudsportalen i KL fremhæver følgende faktorer:

- Stordriftsfordele
  - de private leverandører har muligheden for at levere ydelser i flere kommuner og at løse opgaver for private
- Mersalg
  - de private leverandører kan sælge tillægsydelser til de visiterede borgere

Både stordriften og mersalget giver muligheden for optimal udnyttelse af arbejdskraften/ressourcerne.

I forlængelse af ovenstående skal det nævnes, at nylige sager på rengøringsområdet har skabt et fokus på og en uro for social dumping³.

---

³ Betegnelsen social dumping bruges til at beskrive de forhold på arbejdsmarkedet, hvor udenlandske virksomheder opererer i Danmark uden at iagttage danske love og regler eller hvor udenlandske medarbejdere beskæftiges i Danmark uden de fornødne tilladelser eller under vilkår, der er lovstridige for danske medarbejdere.

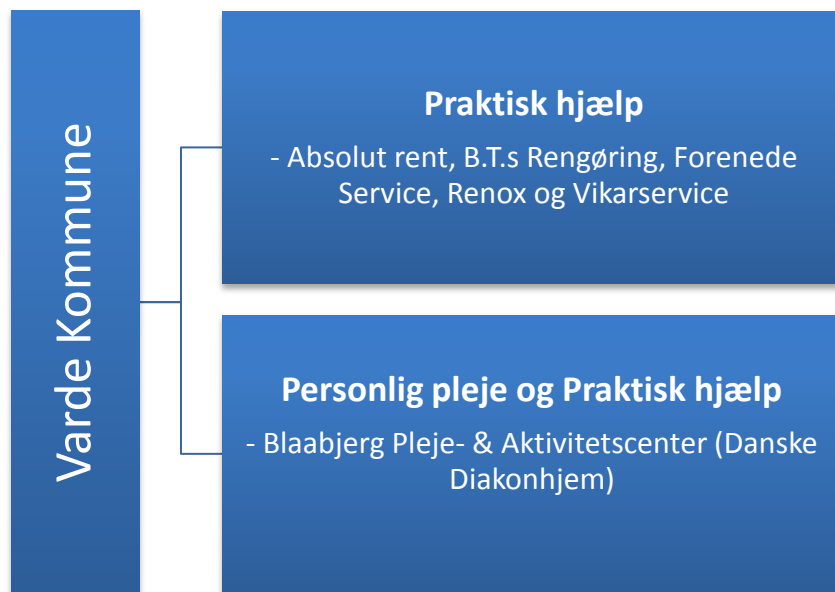
<http://arbejdstilsynet.dk/da/arbejds miljoemner/andre-emner/social-dumping.aspx> d. 12.03.2013

Social dumping kan forebygges ved at regulere rammerne for løn, arbejdsvilkår mv. via kontrakten mellem kommunen og den private leverandør.

3.1 Det lokale leverandørmarked

Varde Kommune har 6 godkendte private leverandører til personlig pleje og/eller praktisk hjælp, jf. figuren nedenfor.

Figur 5: Private leverandører på det lokale marked

Kilde: Varde Kommune

Borgerne har valgt at få leveret personlig pleje og praktisk hjælp af alle godkendte leverandører, jf. nedenstående tabel, der også viser, hvor mange visiterede timer de enkelte leverandører leverer.

1 af leverandørerne leverer både personlig pleje og praktisk hjælp, mens 5 af leverandørerne udelukkende leverer praktisk hjælp.

Blaabjerg Pleje- og Aktivitetscenter – Danske Diakonhjem – som er kommunens eneste private leverandør af personlig pleje har en driftsoverenskomst med Varde Kommune.

Som det fremgår af figuren nedenfor er der stor forskel på, hvor mange timer der blev visiteret til den enkelte private leverandør i 2012.

Table 3: De godkendte leverandørers visiterede timer i 2012.

Leverandør	Personlig pleje – antal visiterede timer	Praktisk hjælp – antal visiterede timer
Private leverandører:		
Absolut rent		391,4
B.T.s Rengøring		42,0
Blaabjerg Pleje- og Aktivitetscenter (Danske Diakonhjem)	10.039,4	2.277,0
Forenede Service		195,6
Renox		2.032,7
Vikarservice		5.094,6
I alt private leverandører	10.039,4	10.033,4
Kommunale leverandører:		
Fritvalg Nord/øst	74.553,5	11.232,8
Fritvalg Midt/Vest	69.568,0	11.786,8
I alt kommunale leverandører	144.121,5	23.019,60
I alt private og kommunale leverandører	154.160,9	33.053,0

Kilde: Varde Kommune

Danske Diakonhjem har med lidt over 12.000 visiterede timer hjemmepleje, klart den største markedsandel af de private leverandører. B.T.s Rengøring fik alene visiteret lidt over 40 timer i 2012.

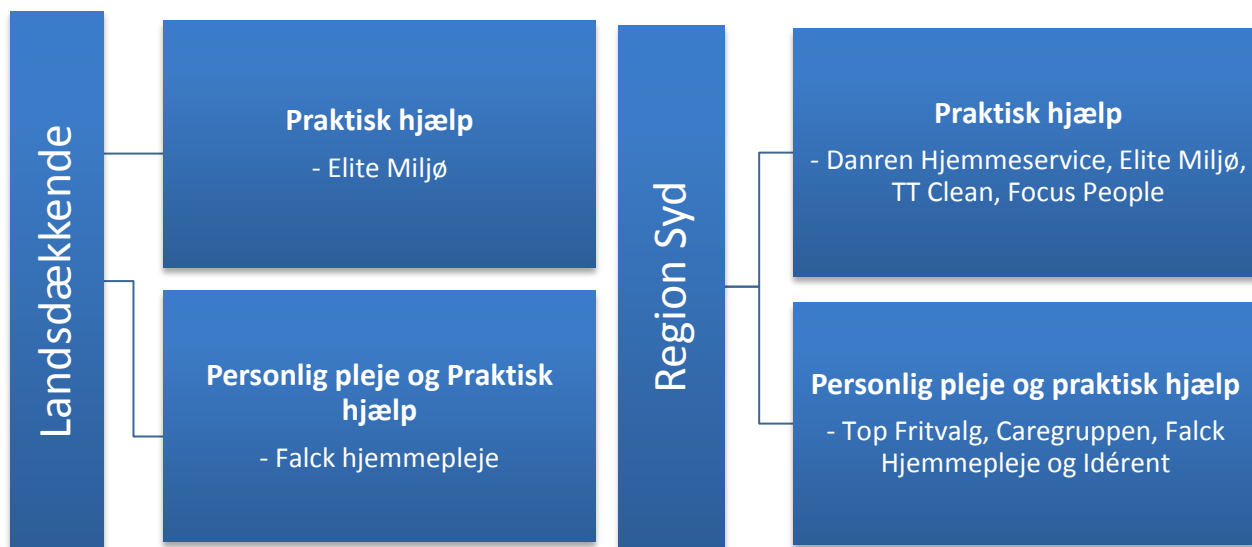
I Varde Kommune har de private leverandører en markedsandel på 6,5 pct. af den personlige pleje og 30,4 pct. af den praktiske hjælp målt på antal visiterede timer i 2012. Til sammenligning har de private leverandører en markedsandel på 5 pct. af den personlige pleje og 45 pct. af den praktiske hjælp på landsplan.

I Varde Kommune har de private leverandører altså en markedsandel, der stort set svarer til landsgennemsnittet på personlig pleje, men en lang lavere markedsandel end landsgennemsnittet for så vidt angår praktisk hjælp målt i visiterede timer.

3.2 Det regionale og nationale leverandørmarked

Nedenfor er det illustreret, hvor mange leverandører, der opererer nationalt og regionalt (i minimum 3 kommuner i regionen) ud fra Varde Kommunes perspektiv.

Figur 6: Private leverandører på det nationale, regionale og lokale marked

Kilde: Fritvalgsdatabasen, juli 2013

Oversigten viser, at der er et velfungerende regionalt marked i forhold til både den personlige pleje og praktiske hjælp.

3.3 Et leverandørperspektiv

DI Service har i september 2012 formuleret nogle konkrete politiske anbefalinger i relation til udbud af hjemmeplejen.

Den primære anbefaling til kommunerne er, at de udbyder hovedleverandørrollen for henholdsvis praktisk hjælp og personlig pleje i hvert distrikt. Dette vil give de private og selvejende leverandører mulighed for at opnå en større markedsandel. Udbud efter en sådan model vil, ifølge DI, gøre det attraktivt for virksomhederne at investere i udviklingen af løsninger⁴.

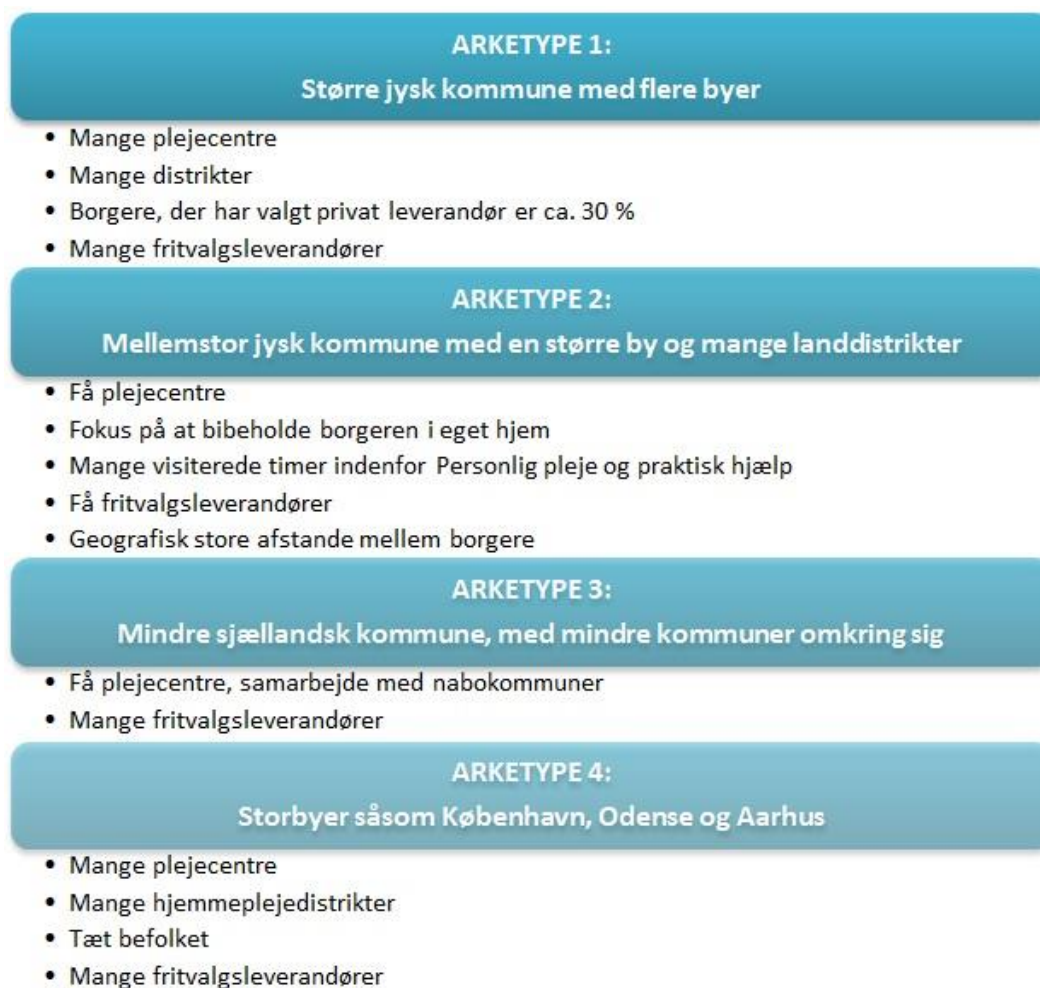
DI har i øvrigt primo 2013 forhørt deres medlemmer via en elektronisk rundspørge, hvad der skal til for at gøre et udbud af hjemmeplejen attraktivt at byde på⁵. I rundspørgen tages der udgangspunkt i 4 kommunale arketyper, som forsøger at skildre variationen i kommunernes forudsætninger.

Arketyperne er defineret af Udbudsportalen i KL og kan beskrives som følger:

⁴ <http://di.dk/Shop/Publikationer/Produktside/Pages/Produktside.aspx?productId=9497> d. 28.01.2013

⁵ 11 virksomhedsrepræsentanter har deltaget i rundspørgen.

Figur 7: Kommunale arketyper

Nedenfor gives et resume af rundspørgen.

3.3.1 Resume af DI's rundspørge

Som udgangspunkt mener leverandørerne at alle udbud er interessante, hvis der er muligheder for de private leverandører. I sidste ende er det udbudsmaterialet, der er afgørende for, om udbuddet er interessant for leverandøren.

Af generelle betragtninger fra leverandørerne kan nævnes, at enkelte af dem vil være interesseret i udbud, der udelukkende omfatter praktisk hjælp – uanset kommunetype. De resterende finder udbud, der samler praktisk hjælp og personlig pleje, mest attraktive.

I øvrigt fremhæver virksomhederne nogle forhold, der gør sig gældende i større eller mindre grad inden for den enkelte arketype af kommune.

Her gengives alene de forhold, som leverandørerne har nævnt gør sig gældende for arketype 2, idet det er denne arketype Varde Kommune vil blive kategoriseret under.

Ad arketype 2

- Udbuddet af hjemmeplejen kan med fordel suppleres med rehabiliterings- og hjemmesygeplejeydelser. I øvrigt bør der ikke undtages for mange hjemmeplejeydelser, når hjemmeplejen udbydes. 75 pct. af leverandørerne mener, at tøjvask og indkøb skal være en del af udbuddet.
- Udbud, der vedrører omkring 200 borgere, vil som udgangspunkt være interessant for leverandørerne.
- Kommunen bør ikke opdeles i distrikter. Men ved distriktsopdeling bør der være fokus på antallet af borgere og afstanden mellem dem. Rene landdistrikter opfattes af leverandørerne som urentable, hvis oplandet er for stort og langt væk fra en by, hvilket vil afspejle sig i prisen. Udbydes hjemmeplejen sammen med et plejecenter bliver landdistrikter også rentable.
- Omkring 50 pct. mener, at et plejecenter (20-50 pladser) bør være omfattet af udbuddet.
- Størstedelen af leverandører mener, at hovedleverandørrollen bør være omfattet af udbuddet, altså at kommunen skal trække sig som leverandør. Samtlige leverandører mener dog at hele eller dele af kommunens nuværende markedsandel bør være omfattet. Hovedleverandørrollen kan evt. opdeles distriktvist. Leverandørerne tenderer til at være uenige i, at udbuddet er interessant, hvis kommunen forsætter som hovedleverandør og med udgangspunkt i sin nuværende markedsandel

3.4 Erfaringer med offentligt-privat samarbejde

Reglerne om frit leverandørvalg betyder, at samtlige kommuner skal have et samarbejde med en eller flere private virksomheder om levering af personlig pleje, praktisk hjælp og madservice.

Greve Kommune har gennemført et udbud på fritvalgsområdet, mens de resterende 97 kommuner tilvejebringer det frie valg i hjemmeplejen ved brug af godkendelsesmodellen⁶. Ved brug af godkendelsesmodellen kan borgeren, efter at være blevet visiteret til hjælp, vælge mellem de leverandører, som er godkendt til at udføre opgaven i kommunen.

Kommunen er til gengæld frit stillet med hensyn til at vælge, om kommunen selv vil stå for personlig pleje og praktisk hjælp, sygepleje mv. i kommunens plejecentre, eller om kommunen vil samarbejde om opgaverne med en privat leverandør.

3.4.1 Erfaringer med offentligt-privat samarbejde inden for hjemmepleje

Brugen af godkendelsesmodellen har nogle udfordringer. Først og fremmest ligger det i godkendelsesmodellen, at priserne afregnes på baggrund af den kommunale timepris. Der har således ikke været en afprøvning af markedet med en priskonkurrence til følge.

For en række kommuner er det desuden en udfordring at få private leverandører til at lade sig godkende, fordi leverandørerne – især i de tyndtbefolkede områder – ikke kan opstille en holdbar

---

⁶ Holbæk Kommune har dog i 2012 gennemført et udbud af hjemmeplejen i et af kommunens distrikter.

business case på grund af det usikre kundegrundlag. Det gælder specielt i forhold til den personlige pleje, der er mere kompleks og stiller flere krav til medarbejdernes kompetencer end den praktiske hjælp.

På landsplan leverede de private leverandører i forlængelse heraf kun 5 pct. af timerne inden for personlig pleje i 2011, mens det tilsvarende tal var 45 pct. inden for praktisk hjælp.

Andre kommuner oplever omvendt overvældende interesse for opgaven hos de private leverandører, hvilket er en administrativ og tilsynsmæssig stor opgave, ligesom det kan være en udfordring i forhold til det faglige samarbejde om borgerne.

Et udbud af hjemmeplejen kan tage hånd om udfordringerne. Jf. nedenstående punkter udsættes opgaven for priskonkurrence, det er muligt at begrænse antallet af leverandører, og gennem sammensætningen af udbuddet kan det gøres attraktivt for leverandørerne at byde på opgaven:

1. Kommunen får testet priserne på kommunens opgaveløsning i konkurrence med private leverandører. På den måde kan kommunen sikre, at kommunen får ydelserne leveret bedst og billigst.
2. Hvis antallet af leverandører begrænses til 1 (eller 2), vil den leverandør, som vinder udbuddet, få mulighed for at opnå forretningsmæssige fordele og kan dermed give kommunen en bedre pris.
3. Ydelserne bliver grundigt beskrevet og alle relevante krav bliver fastlagt i kontrakten. Kommunen tager aktivt stilling til de ydelser, som leverandøren skal levere. Eventuelle overflødige delopgaver og uhensigtsmæssigheder kan skæres bort.
4. Udbud af kontrakten skaber tydelighed og gennemsigtighed omkring ydelser, kvalitet og service.
5. Der kan arbejdes med at skabe større fokus på effekt gennem kommunens kvalitetskrav, opfølgning og kontraktstyring.

Som et konkret eksempel fra nyere tid kan Greve Kommune nævnes.

Byrådet i Greve Kommune valgte på årets sidste møde i 2012 at sende hjemmeplejen i den nordlige del af kommunen i udbud i 2013. Baggrunden er en forventning om, at et udbud kan give grundlag for yderligere kvalitetsudvikling af hjemmeplejen og en årlig besparelse på 1 mio. kr.

Udbuddet vil blive gennemført sådan, at visiterede borgere i det nordlige område af kommunen fremover kan vælge mellem 2 leverandører af hjemmepleje. De 2 leverandører vil enten være den kommunale leverandør og en privat leverandør eller 2 private leverandører.

Efter udbuddet vil der være færre leverandører at vælge imellem i den nordlige del af kommunen end der er i dag. Til gengæld vil der hos den enkelte leverandør være mere at vælge imellem. Det skyldes, at kommunen har valgt, at de private, udover praktisk hjælp og personlig pleje, også skal løse nogle typer

af sygepleje- og rehabiliteringsopgaver. Derudover skal de tilbyde forskellige muligheder for tilkøb af ydelser.⁷

3.4.2 Erfaringer med offentlig-privat samarbejde om drift af ældrecentre

Som det fremgår af kapitel 5 (om økonomi), er det for usikkert entydigt at fastslå, at det er billigere at lade private drive plejecentre, selvom en række erfaringer peger i den retning.

Kommunernes hidtidige inddragelse af private leverandører i driften af plejecentre har dog heller ikke kun været økonomisk motiveret. Kommunerne er også motiveret af, at de private ”plejeøjne” kan bidrage til kvalitetsudvikling og videndeling, skabe synergieffekter og øge fleksibiliteten og variationen i kommunens tilbud.⁸

Syddjurs Kommune er en af de kommuner, der har de nyeste erfaringer, efter at kommunen i 2011 udbød plejecentret Søhusparken.

Formålet med udbuddet i Syddjurs Kommune var at få en privat samarbejdspartner ind, der kunne være med til at sikre den gode service og til en god pris. Opgaven blev udbudt som et servicepartnerskab, der indebærer en samarbejdsform, hvor den kommunale institution og den valgte partner samarbejder og udnytter hinandens viden til beboernes bedste.

Det blev Forenede Care, der vandt opgaven, og virksomheden har drevet plejecentret siden 1. februar 2012.

3.4.3 Erfaringer med udbud af hjemmeplejen og et plejecenter

Når det kan give god mening at udbyde et eller flere plejecentre sammen med hjemmeplejen, skyldes det, at leverandøren på den måde kan opnå en base i form af et plejecenter og dermed et fast kunde- og indtjeningsgrundlag, som kan gøre det rentabelt at have et usikkert antal borgere at levere hjemmepleje til. Det må alt andet lige forventes at føre til, at leverandøren kan skærpe prisen på hjemmeplejeydelserne.

Derved kan det at pulje et plejecenter og ydelserne i hjemmeplejen i ét samlet udbud både føre til lavere priser og gøre det attraktivt for private leverandører at byde ind i kommuner, der med de hidtidige regler har haft svært ved at tiltrække private leverandører og dermed tilvejebringe borgerne et frit valg.

Som et konkret nyligt eksempel kan Holbæk Kommune nævnes.

Holbæk Kommune valgte som tidligere nævnt at sende et plejecenter samt et hjemmeplejedistrikt i udbud i 2012. Holbæk Kommune har indgået en kontrakt med Forenede Care som pr. 1. maj 2013 skal

---

7

<http://www.greve.dk/Om%20kommunen/Nyheder/2012/12/Hjemmepleje%20i%20nord%20i%20udbud.aspx?q=udbud>

⁸ ”Kommunale erfaringer med private leverandører i ældreplejen”, KL, 2013 –

http://www.kl.dk/ImageVault/Images/id_59249/scope_0/ImageVaultHandler.aspx

stå for Plejecentret Kastanjely i Svinninge og Hjemmeplejen Øst. Sammenlagt forventer Holbæk Kommune en økonomisk gevinst på op mod 5 mio. kr. årligt.⁹

Baggrunden for udbuddet var at få flere forskellige modeller i spil for at udvikle den kommunale service. Leverandøren skal leve op til de politisk vedtagne kvalitetsstandarder, men har ellers fået relativt frie hænder til at finde nye måder at levere servicen på.¹⁰

Gribskov Kommune er lige nu i gang med det største kommunale udbud på velfærdsområdet, der er set i Danmark. Baggrunden for udbuddet er, at kommunen på linje med næsten alle andre kommuner står over for en markant demografisk udfordring og samtidig er underlagt begrænsede økonomiske rammevilkår.

Formålet med udbuddet er at få inddraget den private sektor i nytænkningen og innovationen på området med henblik på fx færre indlæggelser blandt ældre borgere, øget hjælp til selvhjælp gennem den rette indsats og højere værdighed og livskvalitet for borgere med fysisk handicap ved anvendelse af fx velfærdsteknologiske løsninger i botilbud.

Udbuddet forventes at indeholde følgende portefølje:¹¹

- Hjemmepleje, hjemmesygepleje, træning og relaterede ydelser for borgere i eget hjem
- Genoptræning efter sundhedsloven
- Socialpædagogisk støtte til borgere med handicap og stærkt nedsat funktionsniveau i eget hjem
- Deltagelse i et udviklingspartnerskab med Gribskov Kommune og andre samarbejdspartnere

---

⁹<http://www.holbaek.dk/Service/Nyheder/2013/Kommunikationssekretariatet/HolbaekFaarNyLeverandoerPaaAeldreomraadet.aspx> d. 06.02.2013

¹⁰ <http://dknyt.dk/sider/i-artikel.php?id=65325> d. 10.02.2013

¹¹[http://www.gribskov.dk/gribskov/Serviceydelser.nsf/0/58639a86ce682309c1257b0b0037581b/\\$FILE/Visioner%20og%20forventede%20omfang%20v.%20Mette%20Bierbaum%20\(Centerchef\).pdf](http://www.gribskov.dk/gribskov/Serviceydelser.nsf/0/58639a86ce682309c1257b0b0037581b/$FILE/Visioner%20og%20forventede%20omfang%20v.%20Mette%20Bierbaum%20(Centerchef).pdf) d. 10.02.13

4 Virksomhedsoverdragelse

Der gælder en række regler for information og inddragelse af medarbejdere i forbindelse med gennemførelse af et udbud og en efterfølgende udlicitering. Nedenfor skitseres, hvilke regler der gælder ved en konkurrenceudsættelse for så vidt angår medarbejderne, i hvilke situationer der vil være tale om virksomhedsoverdragelse af medarbejdere, og hvad effekten af en overdragelse kan være i forhold til medarbejdertilfredshed.

I tilfælde, hvor medarbejdere påvirkes af en udlicitering eller skal overdrages til en ny leverandør, skal kommunen sikre information af ledelse og berørte medarbejdere samt inddrage samarbejdsudvalgene efter gældende regler og retningslinjer. Kommunen skal bl.a. være opmærksom på, at SU/MED skal inddrages, inden der træffes endelig beslutning om udbud af opgaven, og at de i øvrigt skal inddrages løbende i processen.

Generelt er det en god idé, at kommunen informerer både medarbejdere, der er direkte og indirekte berørte af udbuddet. Det anbefales derfor, at kommunen tidligt i processen fastlægger en informationsstrategi, der sikrer, at medarbejderne løbende bliver informeret om udbudsprocessen og eventuelle følger heraf.

4.1 Virksomhedsoverdragelsesloven

Forud for et udbud skal kommunen vurdere, om medarbejderne er omfattet af Lov om virksomhedsoverdragelse (VOL). Hvis loven finder anvendelse, har medarbejderne ret og pligt til at følge med opgaven og overgå til ansættelse hos den/de eksterne leverandør/leverandører.

Kort fortalt er der 3 betingelser for, at loven finder anvendelse:

- overførslen skal indebære et arbejdsgiverskifte,
- overførslen skal ske ved aftale, og
- overførslen skal vedrøre en virksomhed eller en del heraf, dvs. der skal ske overførsel af en økonomisk enhed, der har bevaret sin identitet

VOL regulerer vilkårene for medarbejdernes overgang til en ny leverandør og kommunens informationspligt over for de berørte medarbejdere. Loven beskytter bl.a. medarbejderne mod afskedigelse med begrundelse umiddelbart i udliciteringen og sikrer, at den enkelte medarbejder tager sine individuelle løn- og ansættelsesvilkår med sig over til den nye leverandør.

Medarbejderen bevarer som udgangspunkt disse rettigheder i den periode, der resterer i den kommunale kollektive overenskomst. Den eksterne leverandør vil kunne ændre i vilkårene i samme omfang, som kommunen kunne have gjort. For leverandøren gælder det her, at denne skal respektere de varsler, der gælder ved gennemførelse af ændringer i løn- og arbejdsvilkårene. Når overenskomstperioden er udløbet, er det udgangspunktet, at medarbejderen overgår til leverandørens kollektive overenskomst.

Loven pålægger kommunen en pligt til at indlede forhandlinger med lønmodtagerrepræsentanten, hvis der i forbindelse med overdragelsen sker væsentlige vilkårsændringer for medarbejderne. Det kan fx være en væsentlig ændring i arbejdsopgaverne eller arbejdstid, eller væsentlig ændring i løn- og

ansættelsesforhold i øvrigt. Medarbejderen er ikke forpligtet til uden varsel at tåle sådanne vilkårsændringer, og kan efter omstændighederne afslå at blive overdraget til den eksterne leverandør og fratræde med det individuelle opsigelsesvarsel.

Kommunen har desuden en informationspligt over for medarbejderne. Det betyder, at kommunen i rimelig tid inden overdragelsen skal informere repræsentanter for medarbejderne om:

- dato for overdragelsen,
- årsagen til overdragelsen,
- overdragelsens juridiske, økonomiske og sociale følger og
- eventuelle foranstaltninger for medarbejderne, fx omlæggelse af arbejdstid

De nærmere krav til leverandørerne med hensyn til overtagelse af medarbejdere fastlægges som led i udarbejdelse af udbudsmaterialet.

Kommunen skal være opmærksom på, at tjenestemænd ikke er omfattet af VOL, og ikke har pligt til at følge med over til en privat leverandør. Kommunen vil derfor skulle finde en ordning for eventuelle tjenestemænd, fx i form af en udlånsaftale.

I øvrigt skal det bemærkes, at medarbejdernes løn- og ansættelsesvilkår ikke er et konkurrenceparameter, som leverandørerne kan konkurrere på i forbindelse med en udlicitering. Løn- og ansættelsesvilkår fastlægges nemlig i kontrakten. Kommunen kan derimod godt lade forhold som samarbejde og processen for overdragelse af medarbejdere indgå i tilbudsvurderingen.

4.2 3 forskellige situationer og virksomhedsoverdragelse

Hvorvidt der skal ske virksomhedsoverdragelse af de kommunale medarbejdere i forbindelse med udliciteringen afhænger af, hvilke opgaver der udliciteres, og hvad kommunens rolle fremadrettet vil være.

Generelt kan man tale om 3 forskellige situationer:

- Kommunen fastholder sin leverandørrolle, når hjemmeplejen udbydes
- Kommunen trækker sig som leverandør, når hjemmeplejen udbydes
- Et plejecenter udbydes sammen med hjemmeplejen

Nedenfor skitseres kort de forpligtelser, kommunen har over for de berørte medarbejdere/medarbejderrepræsentanter i de forskellige situationer.

4.2.1 Kommunen fastholder sin leverandørrolle, når hjemmeplejen udbydes

Fortsætter kommunen som leverandør, vil de kommunale medarbejdere som udgangspunkt ikke skulle overdrages til nye leverandører i forbindelse med udliciteringen. Det må nemlig forventes, at de borgere, der allerede har valgt den kommunale leverandør, ikke vælger en ny ekstern leverandør, og at den kommunale opgaveløsning og volumen derfor er uændret.

Opstår der en situation, hvor en række borgere efter endt udbud vælger at overgå fra kommunen til en privat leverandør, således at kommunen evt. må reducere i antallet af medarbejdere, opstår spørgsmålet om, hvorvidt medarbejderne har krav på at blive overdraget til den private leverandør efter reglerne i VOL.

Svaret afhænger af de faktiske forhold. Dog vil det kræve, at størstedelen af de borgere, som en medarbejder er tilknyttet, skal vælge en ny leverandør. Hvis der alene er en mindre procentdel af borgere, der skifter til en ekstern leverandør, vil medarbejderen ikke være omfattet af VOL.

Ovenstående gælder også, hvis en gruppe af borgere skifter fra en privat leverandør til kommunen. Dvs. at kommunen kan blive forpligtet til at overtage en medarbejder fra en privat virksomhed, hvis opgavevolumen skifter som følge af det frie leverandørvalg. Dette kan være tilfældet, hvis en leverandør opsiger kontrakten (hvis kontrakten giver mulighed for det), eller hvor leverandøren misligholder kontrakten, så kommunen kan opsige samarbejdet og borgerne skal vælge ny leverandør. Situationen kan i øvrigt også opstå med den nuværende organisering, hvis der er private godkendte leverandører.

4.2.2 Kommunen trækker sig som leverandør, når hjemmeplejen udbydes

Ønsker kommunen ikke fremadrettet at være leverandør, vil de kommunalt ansatte medarbejdere være omfattet af VOL's bestemmelser, hvis de er fuldt eller væsentligst beskæftiget med den udbudte opgave. Hvis udbuddet alene omfatter et distrikt, vil vurderingen bygge på, hvorvidt der er medarbejdere, der primært er tilknyttet borgere i det udbudte distrikt.

Hvis der er tale om virksomhedsoverdragelse efter VOL, vil medarbejderne efter endt udbud skulle fordeles til de private leverandører. Fordelingen kan imidlertid først ske, når borgerne har valgt leverandør, og der er klarhed om, hvordan opgaven fordeles mellem leverandørerne. Udbudsprocessen kan imidlertid tilrettelægges, så medarbejderne ved kontraktstart har vished for, hvem der bliver deres nye arbejdsgiver.

4.2.3 Et plejecenter udbydes sammen med hjemmeplejen

Hvis et plejecenter udbydes sammen med hjemmeplejen, vil medarbejderne på plejecentret være omfattet af VOL, hvis de er fuldt eller væsentligst beskæftiget med det arbejde, der skal overdrages til den private leverandør. Dette vil typisk være tilfældet for de fleste medarbejdere på et plejecenter. Undtagelsen kan fx være ledere eller grupper af medarbejdere (fx sygeplejersker), der er tilknyttet andre plejecentre end det udbudte.

I forhold til de kommunale medarbejdere i hjemmeplejen, vil håndteringen af medarbejderne afhænge af, hvorvidt kommunen fortsætter som leverandør eller ej.

4.3 Medarbejdertilfredshed ved udlicitering

Set i et medarbejderperspektiv kan en udlicitering føre til usikkerhed om fremtiden, og rejse en række spørgsmål om bl.a. løn- og ansættelsesforhold, jobsikkerhed samt trivsel og arbejdsmiljø. Selvom medarbejdere ofte er berørte ved udliciteringer af serviceopgaver, er der relativt få analyser af

konsekvenserne for medarbejderne. Dette gælder navnlig på ældreområdet, hvor erfaringerne med udlicitering er begrænsede.

Gribskov Kommunen hører til en af de få kommuner, der har erfaringer med at udlicitere ældreplejen (plejecentre). På 2 plejecentre i kommunen er der gennemført et studie af medarbejderforholdene. Studiet sammenholder medarbejderforholdene før 1999 og efter udliciteringen i 2011.

Resultaterne viser bl.a., at medarbejdernes løn ikke er blevet forringet som følge af udliciteringen, men at lønnen i langt højere grad end tidligere bygger på et lavere fast timetal kombineret med merarbejde. Der er sket en forskydning fra 37-timers fuldtidsansættelser til deltidsansættelser, primært i form af 28-timers deltidsansættelse. Deltidsansættelsen kan for mange kombineres med mulighed for merarbejde. De mere negative følger af udliciteringen er et stigende arbejdspress som følge af større plejetyngde og stigende krav til medarbejdernes fleksibilitet. Herudover har overgangen fra den offentlige FOA/KL-overenskomst til den private FOA/DI-SBA-overenskomst ført til en forringelse af medarbejdernes arbejdsforhold i forhold til barsel, ferie og barns sygdom.¹²

Da studiet fra Gribskov alene omhandler 2 plejecentre, kan det være vanskeligt at sige, hvorvidt det vil være generelt gældende. På andre serviceområder er der lavet studier, der omfatter flere kommuner og medarbejdere, jf. nedenfor.

I 2012 undersøgte Udbudsrådet medarbejderforhold i forbindelse med udlicitering af rengøringsopgaver.¹³ 9 cases/kommuner indgik i undersøgelsen. Undersøgelsen viser, at medarbejdertilfredsheden efter en udlicitering generelt er steget i 3 cases, faldet i 3 cases og uændret i 1 case. I 1 case var det ikke muligt at måle medarbejdertilfredsheden. Medarbejderne har oplevet såvel forbedringer som forringelser som følge af udliciteringen.

Af forbedringer nævner medarbejderne bl.a.:

- Højere uddannelses- og kompetenceniveau som følge af uddannelse og kompetenceudvikling
- Nye muligheder, fx nye arbejdsopgaver eller forfremmelser
- Tættere kontakt til nærmeste leder

Af forringelser nævner medarbejderne bl.a.:

- Højere arbejdstakt, dvs. at medarbejderne skal arbejde hurtigere
- Ændrede arbejdstider, fx fra dagstimer til morgen- eller eftermiddagstimer
- Forringede løn-, pensions- og barselsvilkår

De ændrede lønvilkår skyldes bl.a., at medarbejderne er gået fra fast løn til timeløn. På rengøringsområdet har dette bl.a. betydning for rengøringspersonale på skoler, der i skolernes sommerferie ikke har arbejdstimer og derfor må søge offentlig forsørgelse. Samme sæsonudsving vil

---

¹² KORA: Fra fuldtid til deltid – medarbejderkonsekvenser ved udlicitering, OPP-nyt 2. halvår 2012.

http://kora.dk/media/140726/opp-nyt_2012_2_final.pdf

¹³ Udbudsrådet: Effekterne af konkurrencen om kommunal rengøring, 2012.

ikke opleves på ældreområdet, hvor behovet for arbejdskraft må anses som mere eller mindre konstant over året.

Undersøgelsen viser også, at medarbejderne i udgangssituationen ikke er positivt indstillede over for ufrivilligt at skulle skifte arbejdsgiver. Utilfredsheden skyldes bl.a. en usikkerhed om og mangel på information om ændringerne, udsigten til nye arbejdsforhold og en ny arbejdsgiver, samt følelsen af at blive omgået i en beslutningsproces.

På længere sigt viser 4 ud af 5 målte cases derimod, at medarbejderne opnår samme eller højere niveau af tilfredshed med jobbet. Tilfredsheden skyldes bl.a. mere varierede arbejdsopgaver og mulighed for flere timer og højere timeløn, bedre styring af opgaverne, og tættere kontakt til nærmeste leder, jf. også ovenstående.

En undersøgelse¹⁴ foretaget af det daværende Udliciteringsråd i 2006 viser samme tendens som Udbudsrådets undersøgelse. Udliciteringsrådets undersøgelse tager udgangspunkt i 5 brancher; bustransport, catering, ældrepleje, rengøring og vaskerier, og er en måling på, hvordan en udlicitering påvirker medarbejdernes tilfredshed med deres arbejdsituation, trivsel, arbejdsmiljø og personaleforhold, såsom løn- og ansættelsesforhold¹⁵.

Undersøgelsen viser, at medarbejderne i udgangspunktet er negative over for at skulle overgå til en ny leverandør, og helst vil undgå det. Denne undersøgelse viser imidlertid også, at den gruppe af medarbejdere, som stadig er ansat hos de private arbejdsgivere, de overgik til, i det store og hele er lige så tilfredse med deres nuværende job og ansættelsesforhold som med deres tidligere ansættelse. Medarbejdernes tilfredshed må betegnes som høj, idet 74 procent svarer, at de er meget tilfredse eller tilfredse med deres arbejde alt i alt.

4.4 **Kontinuitet for medarbejderne**

Medarbejderne kan desuden opleve en usikkerhed i forhold til det faktum, at de kan risikere at skulle overgå til en ny arbejdsgiver, når kontrakten udløber og skal genudbydes. For at sikre stabilitet og kontinuitet i ansættelsesforholdet kan kommunen overveje en kontraktlængde af en vis varighed, fx 3-6 år. Hensynet til borgerne kan også tale for et relativt langt kontraktforhold, selvom borgerne formentlig ikke vil opleve samme ændringer som medarbejderne, da det personale de møder, som udgangspunkt vil være det samme. Leverandørerne vil typisk også være interesserede i så lang en kontraktperiode som muligt for at sikre deres indtægtsgrundlag og komme godt i gang med opgaven.

På den anden siden kan kommunen have et ønske om, at "se leverandøren an" og ikke være bundet i en lang årrække, såfremt samarbejdet ikke kører optimalt. De modsatrettede hensyn i forhold til et langvarigt, stabilt samarbejde og muligheden for at ændre eller komme ud af kontrakten, kan bl.a.

---

¹⁴ Udliciteringsrådet: Undersøgelse af medarbejdertilfredshed ved udlicitering, 2006.

¹⁵ Undersøgelsen blev foretaget for Udliciteringsrådet, HTS-A Arbejdsgiver- og Erhvervsorganisationen, 3F, HK/Privat, RBF, Sanitørerne under DFF-S, Branchearbejdsmiljørådet for transport og engros samt Branchearbejdsmiljørådet for service og tjenesteydelser.

håndteres ved, at en del af kontraktperioden gøres til en option på forlængelse, som kommunen først undervejs i kontraktperioden skal beslutte, om den vil benytte.

Kommunen skal dog være opmærksom på, at meget lange kontrakter kan være i strid med hensynet til åbningen af konkurrence, der ligger til grund for udbudsreglerne. Desuden begrænser en lang kontrakt kommunens mulighed for at teste markedet i forhold til pris, kvalitet, velfærdsteknologi mv.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har fastsat en tommelfingerregel om, at kontrakter ikke bør løbe i mere end 3-5 år af hensyn til konkurrencen på det pågældende område. Længere kontrakter er dog set på de blødere områder og kan accepteres ud fra særlige forhold ved den konkrete opgave. Holbæk Kommunes udbud af et hjemmeplejedistrikt samt et plejecenter i 2012 er med en kontraktlængde på 6 år samt option på op til 2 års forlængelse, som kommune har mulighed for at vælge til.

5 Økonomi – den indirekte vej

I et økonomisk perspektiv er et udbud en succes, hvis udbuddet fører til, at en opgave løses på en mere effektiv måde. Det vil sige, at opgaven løses på det samme kvalitetsniveau med lavere omkostninger (til forskel fra en besparelse, hvor der sker en serviceforringelse for at nedbringe omkostningerne).

Økonomiske nøgletal og kommunens timepriser på hjemmehjælpsområdet kan bidrage til at tegne billedet af, hvilken form for udbud, der må formodes at rumme det største økonomiske potentiale.

Social- og Sundhedsudvalget i Varde Kommune blev i 2013 bevilget ca. 785 mio. kr. Til sundhedsområdet blev der afsat godt 200 mio. kr. Resten dækker sociale opgaver og beskæftigelse. Ældreområdet alene tegner sig for ca. 367 mio. kr. af budgettet.

5.2 Økonomi - hjemmeplejen

Nedenfor er Varde Kommunes timepriser sammenlignet med timepriserne på landsplan og i forskellige grupper af kommuner. Timepriserne er angivet inkl. moms.

Det er væsentligt at være opmærksom på, at der knytter sig en række forbehold, når man sammenligner de kommunale timepriser. Eksempelvis kan det variere, hvad en visiteret time indeholder.

Table 4: Varde Kommunes timepriser sammenlignet med timepriserne på landsplan

Kategori	Pris pr. time / enhed i Varde Kommune	Varde Kommunes placering på landsplan i forhold til den billigste kommune	Kommune med billigste pris pr. time / enhed	Kommune med dyreste pris pr. time / enhed
Praktisk hjælp	399,92	36	Dragør: 331,25	Samsø: 576,00
Personlig pleje, hverdagstimer	506,50	79	Billund: 347,00	Solrød: 610,00
Personlig pleje, øvrige tider	577,88	40	Billund: 347,00	Kalundborg: 815,00

Kilde: Fritvalgsdatabasen, juli 2013

Sammenligningen af Varde Kommunes timepriser med de øvrige timepriser i landet viser, at kommunen med hensyn til praktisk hjælp og personlig pleje i øvrig tid befinder sig blandt den billigste halvdel af kommunerne. Varde Kommune ligger dog i den ”dårlige ende” af de billige kommuner. Kommunen ligger således nummer 36 på landsplan i forhold til den billigste kommune for så vidt angår praktisk hjælp og nummer 40 med hensyn til personlig pleje i øvrig tid. For personlig pleje i hverdagstimer ser billedet anderledes ud. Her ligger Varde Kommune blandt de dyreste af kommunerne med en placering som nummer 79 efter den billigste kommune.

Tabel 5-8: Varde Kommunes timepris på **praktisk hjælp** sammenlignet med andre kommuner

Nabokommuner		Kommuner med lignende indbyggertal		
Kommune	Timepris i kr.	Kommune	Indbyggertal	Timepris i kr.
Vejen	342,50	Kalundborg	49.377	372,00
Billund	347,00	Hvidovre	49.422	400,00
Esbjerg	379,58	Varde	49.849	399,92
Ringkøbing-Skjern	397,50	Faaborg-Midtfyn	51.612	412,50
Herning	398,10	Lyngby-Taarbæk	51.751	416,00
Varde	399,92			

Kommuner med lignende areal			Kommuner med lignende andel +65-årige		
Kommune	Areal i km ²	Timepris i kr.	Kommune	Andel i pct.	Timepris i kr.
Aalborg	1133	353,75	Faxe	19,29	358,99
Viborg	1414	395,00	Ringkøbing-Skjern	19,33	397,50
Herning	1318	398,10	Varde	19,33	399,92
Varde	1233	399,92	Lyngby-Taarbæk	19,49	416,00
Tønder	1179	432,00	Slagelse	19,42	441,50

Kilde: Fritvalgsdatabasen og Danmarks Statistik, juli 2013

Sammenligningen viser, at Varde Kommunes timepris på praktisk hjælp ligger over 12 kr. højere end gennemsnittet for nabokommunerne. Når Varde Kommune sammenlignes med kommuner, der har en tilsvarende andel +65-årige, et lignende areal eller et lignende indbyggertal ligger kommunen meget tæt på gennemsnittet.

Gennemsnittet for samtlige 14 kommuner (dvs. ekskl. Varde), der er nævnt i tabellerne ovenfor, er 389 kr. Varde kommune har altså en timepris på praktisk hjælp, der ligger knap 11 kr. højere end gennemsnittet af de sammenlignelige kommuners timepris.

Tabel 9-12: Varde Kommunes timepris på **personlig pleje i hverdagstimerne** sammenlignet med andre kommuner

Nabokommuner	
Kommune	Timepris i kr.
Billund	347,00
Ringkøbing-Skjern	397,50
Esbjerg	407,08
Vejen	408,75
Herning	445,96
Varde	506,50

Kommuner med lignende indbyggertal		
Kommune	Indbyggertal	Timepris i kr.
Hvidovre	49.422	400,00
Lyngby-Taarbæk	51.751	470,00
Kalundborg	49.377	488,00
Faaborg-Midtfyn	51.612	495,00
Varde	49.849	506,50

Kommuner med lignende areal		
Kommune	Areal i km ²	Timepris i kr.
Tønder	1179	432,00
Herning	1318	445,96
Aalborg	1133	477,50
Viborg	1414	496,25
Varde	1233	506,50

Kommuner med lignende andel +65 årige		
Kommune	Andel i pct.	Timepris i kr.
Faxe	19,29	368,13
Ringkøbing-Skjern	19,33	397,50
Lyngby-Taarbæk	19,49	470,00
Slagelse	19,42	501,71
Varde	19,33	506,50

Kilde: Fritvalgsdatabasen og Danmarks Statistik, juli 2013

Lige meget hvilken af de ovenstående grupper af kommuner, der kigges på, ligger Varde Kommunes timepris på personlig pleje i hverdagstimer højere end gennemsnittet for gruppen. Mest udtalt er det for så vidt angår nabokommuner, hvor Varde Kommunes timepris ligger knap 88 kr. højere end gennemsnittet.

Gennemsnitsprisen for samtlige af de 14 kommuner (dvs. ekskl. Varde), der er nævnt i tabellerne ovenfor, er 438 kr. for personlig pleje i hverdagstimerne. Varde Kommunes timepris ligger altså godt 68 kr. over gennemsnittet af de sammenlignelige kommuners priser.

Tabel 13-16: Varde Kommunes timepris på **personlig pleje på øvrige tider** sammenlignet med andre kommuner

Nabokommuner	
Kommune	Timepris i kr.
Billund	347,00
Esbjerg	481,25
Vejen	555,00
Varde	577,88
Ringkøbing-Skjern	583,75
Herning	Ikke oplyst

Kommuner med lignende indbyggertal		
Kommune	Indbyggertal	Timepris i kr.
Hvidovre	49.422	556,25
Varde	49.849	577,88
Faaborg-Midtfyn	51.612	586,25
Lyngby-Taarbæk	51.751	600,00
Kalundborg	49.377	815,00

Kommuner med lignende areal		
Kommune	Areal i km ²	Timepris i kr.
Tønder	1179	466,00
Aalborg	1133	531,25
Varde	1233	577,88
Viborg	1414	612,50
Herning	1318	Ikke oplyst

Kommuner med lignende andel +65 årige		
Kommune	Andel i pct.	Timepris i kr.
Faxe	19,29	465,49
Varde	19,33	577,88
Ringkøbing-Skjern	19,33	583,75
Lyngby-Taarbæk	19,49	600,00
Slagelse	19,42	621,98

Kilde: Fritvalgsdatabasen og Danmarks Statistik, juli 2013

En sammenligning af timeprisen på personlig pleje i øvrig tid giver næsten det samme billede - Varde Kommune ligger over gennemsnittet indenfor alle af de ovenstående grupper af kommuner med undtagelse af kommuner med et lignende indbyggertal. Igen er afstanden til gennemsnitstimeprisen størst, når der kigges på nabokommuner. Her ligger Varde Kommunes timepris knap 69 kr. over gennemsnittet.

Gennemsnitsprisen for samtlige af de 13 kommuner (dvs. ekskl. Varde), der er nævnt i tabellerne, er knap 556 kr. Varde Kommune har altså en timepris, der ligger godt 22 kr. over gennemsnittet af de andre sammenlignelige kommuners priser.

5.3 Økonomi - hjemmesygeplejen

Hjemmesygeplejen i Varde Kommune har i 2013 fået bevilget ca. 31 mio. kr. hvoraf knap 3 mio. kr. er afsat til ”den nære sundhed”. Delegerede sygeplejeydelser er budgetlagt til ca. 13 mio. kr.

5.4 Økonomi - plejecentrene

Udbudsrådet offentliggjorde i 2009 en rapport, der dokumenterede, at de samlede omkostninger til drift af et konkurrenceudsat plejecenter er 15-20 pct. lavere end omkostningerne til driften af et tilsvarende kommunalt plejecenter, der ikke er blevet konkurrenceudsat.¹⁶

Rapporten bygger dog kun på 3 kommuners erfaringer, så tallene kan ikke umiddelbart generaliseres, da potentialet ved at udbyde et plejecenter afhænger af en række lokale forhold – fx plejecenterets størrelse og kompleksiteten i plejen.

Varde Kommune har 416 faste plejeboliger fordelt på 12 centre i kommunen (35 boliger i snit pr. sted). Plejecentrene har tilsammen et driftsbudget på knap 164 mio. kr.

Nedenfor fremgår antallet af faste boliger på det enkelte plejecenter, plejecentres budget i 2013 og det årlige budget pr. bolig i 2013. Fællesudgifter dækker over fx beklædning, rengøring, husleje osv.

Tabel 17: Oversigt over boliger, udgifter mv. opdelt på plejecenter

Plejecenter	Antal faste pladser	Afregning - demenstillæg til alm. faste pl., antal	Budget 2013 1.000 kr.	Budget 2013 pr. fast plads 1.000 kr.
Aktivitetscenteret i Ølgod	35	8	12.966	301
Ansager Områdecener	25		10.514	420
Plejecenteret Carolineparken	55	20	24.988	333
Helle Plejecenter	37	8	17.834	396
Tistruplund	23	1	8.181	340
Lyngparken	88	18	29.739	280
Plejecenteret Sognelunden	25	0	6.622	265
Møllegården	21	0	6.208	296
Plejecenter Poghøj	25	5	10.043	335
Skovhøj*	13	2	5.100	340
Vinkelvejcentret*	31	2	13.923	422
Blåbjerg Pleje- og Aktivitetscenter	38	4	18.551	441
Fællesudgifter, Nord/Vest			4.934	
Fællesudgifter, Syd/Øst			665	
Fællesudgifter, Midt			675	
I alt	416	68	164.669	340

Kilde: Varde Kommune

Note: Plejecenteret Carolineparken er angivet incl. Træningsafdelingen. Fordeling i fællesudgifter er med i alt rækken.

¹⁶ ”Effektanalyse af konkurrenceudsættelse af pleje- og omsorgsopgaver i kommunerne”, Udbudsrådet, 2009.

Der kan være en lang række forhold, der har betydning for det enkelte plejecenters udgiftsniveau. Traditionelt er store plejecentre billigere at drive end små, og almindeligvis vil plejecentre med demensafsnit og lignende være mere omkostningstunge.

6 Konklusion og anbefaling

De ændrede regler for frit valg og udbud indgår i Moderniseringsaftalen 2013, der er en del af aftalen om kommunernes økonomi for 2013. Potentialet i de nye regler er beregnet til 132 mio. kr.

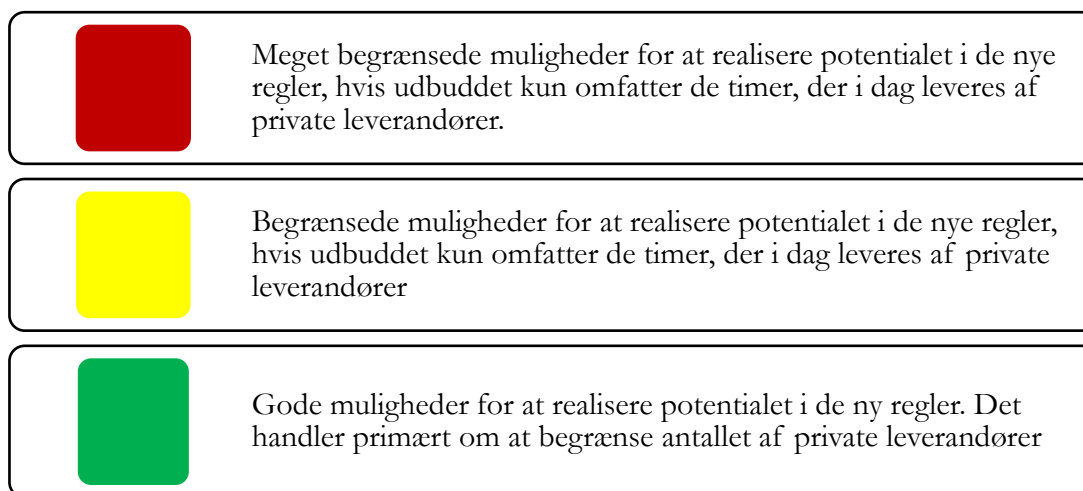
I beregningen af potentialet indgår bl.a., at det for alle landets kommuner under et vil være muligt at sænke timeprisen pr. hjemmeplejetime med 20 kr. i gennemsnit som følge af priskonkurrence.¹⁷ Formuleret anderledes svarer de 132 mio. kr. til at alle privat leverede hjemmeplejetimer blev sænket med 20 kr.

Hvorvidt det er muligt at realisere et fald i timeprisen på 20 kr. vil variere fra kommune til kommune. Det vil bl.a. afhænge af kommunens nuværende timepriser, markedssituationen og tilrettelæggelsen af udbuddet.

6.2 Kommunale idealtyper

På idealtipeplan kan man tale om 3 forskellige kommuner i relation til muligheden for at indhente potentialet:

Figur 8: Idealtyper

Idealtipebetragtningen tager udgangspunkt i en vurdering af flere forhold:

Hvordan ser befolkningstæthed/geografien ud?

Store landområder med spredte småbyer og en hovedby => rød

Landkommune med spredte småbyer og en større hovedby => gul

Bykommune med få eller ingen landområder / Storbykommune med landområder => grøn

¹⁷ Da reglerne om frit valg blev indført i 2003, skønnes det, at prisen pr. hjemmehjælpstime steg med 20 kr. i de kommuner, der havde udbudt opgaven, men som konsekvens af de nye regler valgte at overgå til godkendelsesmodellen og dermed afregne de private leverandører efter den kommunale timepris.

Hvor mange private leverandører er der?

Der er så få private leverandører, at det ikke er muligt at tilvejebringe borgerne et frit valg inden for alle ydelser => rød

Borgerne har i dag et frit valg inden for alle ydelser, men antallet af private leverandører er begrænset, og det er svært at tiltrække nye leverandører => gul

Der er et velfungerende marked med flere godkendte leverandører inden for alle ydelser => grøn

Hvor stor markedsandel har de private leverandører?

De private leverandører har en markedsandel, der samlet set ligger markant under landsgennemsnittet på fem pct. på personlig pleje og 45 pct. på praktisk hjælp => rød

De private leverandører har en markedsandel, der samlet set ligger omkring landsgennemsnittet på fem pct. på personlig pleje og 45 pct. på praktisk hjælp => gul

De private leverandører har en markedsandel, der samlet set ligger markant over landsgennemsnittet på fem pct. på personlig pleje og 45 pct. på praktisk hjælp => grøn

Hvordan ser timepriserne ud?

Kommunen har timepriser, der ligger blandt den laveste tredjedel af timepriserne på landsplan inden for personlig og/eller praktisk hjælp => rød

Kommunen placerer sig i den tredjedel af kommunerne med timepriser omkring gennemsnittet inden for personlig og/eller praktisk hjælp => gul

Kommunen har timepriser, der ligger blandt den øverste tredjedel af timepriserne på landsplan inden for personlig og/eller praktisk hjælp => grøn

Der vil formentlig ikke være mange af Danmarks kommuner, der kan beskrives som en af idealtyperne, jf. ovenstående. Altså nogle kommuner, som over hele linjen kan kategoriseres som rød, gul, eller grøn.

Varde Kommune kategoriseres nedenfor.

6.3 3 scenarier for Varde Kommune

I Varde Kommune leverede de private leverandører af personlig pleje og praktisk hjælp 20.072 timer i 2012.

Hvis disse timer blev leveret efter et udbud og dermed priskonkurrence, og ikke efter en godkendelsesmodel med en kommunalt fastsat timepris, ville det give Varde Kommune en årlig effektiviseringsgevinst på 401.440 kr., hvis det antages, at timeprisen derved ville være 20 kr. lavere.

Spørgsmålet er så, om det forventes at være muligt for Varde Kommune at sænke timeprisen med 20 kr. (gns.) ved at skabe priskonkurrence om de privat leverede timer.

Som idealtipe er det på baggrund af potentialeafklaringen Udbudsportalen i KL's vurdering, at Varde Kommune har følgende farvekoder:

Figur 9: Varde Kommunes farvekoder

Befolkningstæthed/geografi	
Antal private leverandører (praktisk hjælp)	
Antal private leverandører (personlig pleje)	
Privat leverandørandel (praktisk hjælp)	
Privat leverandørandel (personlig pleje)	
Timepriser (praktisk hjælp)	
Timepriser (personlig pleje)	

Dette betyder, at Varde Kommune ligger tættest på den gule idealtipe (ud fra en form for gennemsnitlig betragtning), dvs. den idealtipe, der har begrænsede muligheder for at indhente det beregnede potentiale.. Heri ligger, at Varde Kommune ikke nødvendigvis kan forvente at realisere effektiviseringsgevinsten på 401.440 kr. ved alene at skabe priskonkurrence på de privat leverede timer i hjemmeplejen.

Det er imidlertid Udbudsportalen i KL's vurdering, at Varde Kommune kan realisere kommunens andel af det beregnede potentiale ved at udbyde hjemmeplejen.

Nedenfor – ved gennemgangen af scenarium 1 – konkretiseres argumenterne for denne vurdering.

Det er endvidere vurderingen, at Varde Kommune kan realisere en effektiviseringsgevinst, der overstiger kommunens andel af det beregnede potentiale betydeligt ved at udbyde andre dele af ældreområdet sammen med hjemmeplejen.

I scenarium 2 og 3 nedenfor redegøres for forventningen til indhentning af effektiviseringsgevinst, hvis Varde Kommune henholdsvis inddrager henholdsvis et plejecenter og sygeplejen i udbuddet.

6.4 Scenarium 1: Udbud af hjemmeplejen

Når Varde Kommune vælger at fortsætte som leverandør, må det forventes, at det kun vil være den del af timerne, der i dag leveres af private leverandører, der vil blive udsat for priskonkurrence. Det forventes ikke, at de borgere, der i dag har valgt en kommunal leverandør, vil vælge om, blot fordi kommunen gennemfører et udbud.

Hvis der anlægges et snævert perspektiv på udbuddet vil således omhandle 20.072 timer. Af de 20.072 timer vedrører ca. 10.039 personlig pleje, mens de resterende timer – 10.033 – vedrører praktisk hjælp. Der inddrages 1 privat leverandør i udbuddet.

Som nævnt er det Udbudsportalen i KL's forventning, at Varde Kommune kan realisere et potentiale på 401.440 kr. ved et udbud af hjemmeplejen. Det vurderes også sandsynligt, at Varde Kommune kan realisere et potentiale, der er større end 401.440 kr.

Forklaringen hænger primært sammen med timeprisernes niveau.

Timepriserne i Varde Kommune ligger over de gennemsnitslige timepriser for de sammenlignelige kommuner. Afstanden til gennemsnitstimeprisen er for så vidt angår praktisk hjælp 11 kr. og for personlig pleje er den 68 kr.

Tillægges nabokommunerne særlig vægt skal det bemærkes, at Varde Kommunes timepris for praktisk hjælp og personlig pleje ligger henholdsvis 22 og knap 88 kr. højere end gennemsnittet for nabokommunerne.

”Worst-case” for Varde Kommune vurderes at være den situation, hvor priserne er status quo efter et udbud. Her vil der ikke blive realiseret en effektiviseringsgevinst.

Imidlertid vurderes der at være god grund til at se situationen fra en mere optimistisk.

Såfremt Varde Kommune bare får prisen på begge ydelser ned på gennemsnitsniveauet for de sammenlignelige kommuner genererer det en effektiviseringsgevinst på 793.042 kr.¹⁸, hvilken er tæt på at være dobbelt så stor som kommunens andel af det beregnede potentiale, 401.440 kr.

Lidt mere vovet kan man argumentere for et ”best-case”, hvor Varde Kommune opnår samme timepris, som den kommune, der har den laveste timepris, af de sammenlignelige kommuner – for hver ydelse.

For så vidt angår praktisk hjælp er det nabokommunen Vejen Kommune med en timepris på 342,50 kr., der ligger i bunden timeprismæssigt. Såfremt Varde Kommunes timepris på praktisk hjælp blev reduceret med 57 kr. til 342,50 kr. ville det betyde en effektiviseringsgevinst på 576.095 kr.

Med hensyn til personlig pleje er det nabokommunen Billund Kommune, der ligger lavest med 347 kr. i timen. Hvis Varde Kommunes timepris blev reduceret med 160 kr. til 347 kr. ville det betyde en effektiviseringsgevinst på 1.601.284 kr.

Samlet set ville ”best-case” således generere en effektiviseringsgevinst på næsten 2,2 mio. kr. inkl. moms.

“Best-case” forudsætter dog, at der bliver skabt optimal konkurrence på prisen. Og selvom det umiddelbart er vurderingen, at opgaven har en volumen, der gør den interessant for det private marked

---

¹⁸ Svarende til 11 kr. x 10.033 timer + 68 kr. x 10.039 timer.

(og tillige at der vil være leverandører, der kan løfte opgaven), skal det bemærkes, at der alene er en privat leverandør, der har haft ønske om at levere personlig pleje i Varde Kommune indtil nu – på trods af en forholdsvis god afregningspris. Denne leverandør er i øvrigt etableret i kommunen, idet den driver et af plejecentrene på baggrund af en driftsoverenskomst.

Muligvis skildrer “best-case” da en mindre realistisk situation.

Det er Udbudsportalen i KL’s vurdering, at der kan indhentes en årlig effektiviseringsgevinst i intervallet 401.440 – 2,2 mio. kr. – i figuren nedenfor illustreres dette ved at Varde Kommunes forventede effektiviseringsgevinst, som symboliseres af den blå cirkel, afgrænses af den stiplede røde linje, som angiver kommunens andel af det beregnede potentiale.

Figur 10: Illustration af forventet effektiviseringsgevinst, scenarium 1

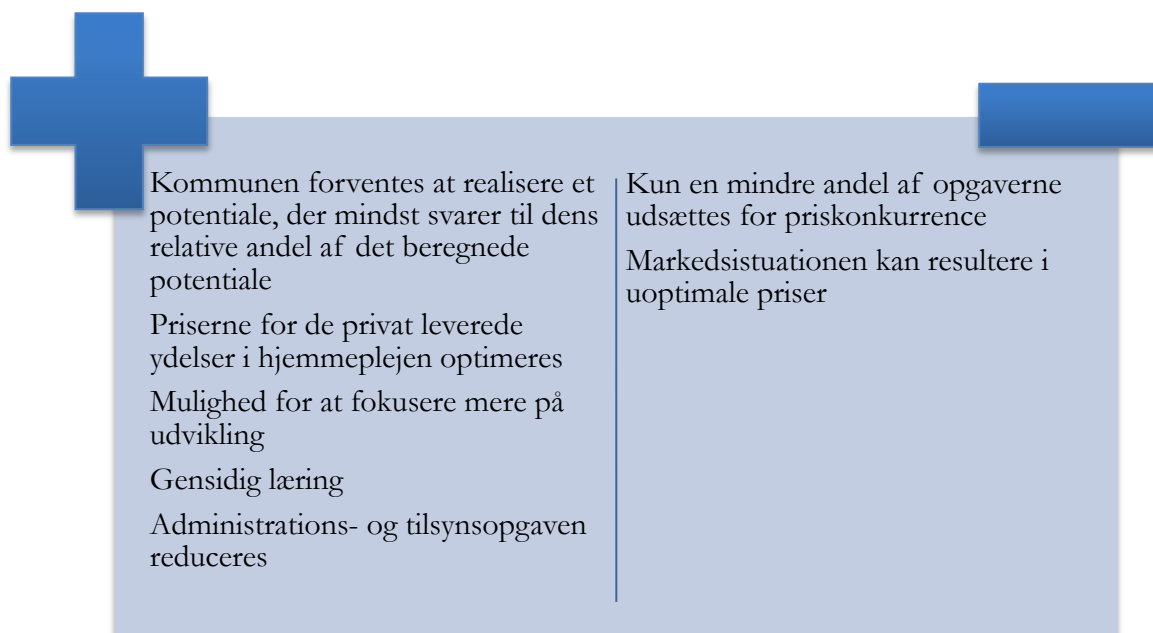

Af andre potentialer end økonomiske ved at vælge et færre antal leverandører kan nævnes muligheden for at sætte et større fokus på udvikling i samarbejdet med private leverandører og gensidig læring. Færre leverandører med hver især en større andel af markedet – afhængig af hvor mange borgere der vælger dem, eller hvor mange borgere de har i forvejen - betyder forventeligt, at leverandørerne er indstillet på et udviklings samarbejde med kommunen. Dette navnlig, hvis leverandørerne kan se frem til en relativ lang kontraktperiode. Man kan således benytte udbudsprocessen til at signalere, at et udviklingsfokus er vigtigt for kommunen og samtidig forpligte de private leverandører på at levere nogle timer på et formaliseret samarbejde.

Afslutningsvist skal det nævnes at en reduktion i antallet af private leverandører også forventes at nedbringe udgifter og ressourceforbrug til administrations- og tilsyn. Dette mindreforbrug er ikke medregnet i potentialet. Omvendt er transaktionsomkostninger i forbindelse med afholdelse af udbudsforretning heller ikke medtaget.

Fordele og udfordringer ved scenariet kan opsummeres som følger:

Figur 11: Fordele og udfordringer, scenarium 1

6.4.1 Bemærkninger til scenariet

Med henblik på at øge den andel af markedet der konkurrenceudsættes, kan det overvejes i forbindelse med udbuddet at bede borgerne på ny om at vælge leverandør. Således er det principielt muligt for de private leverandører at sætte sig på en større andel af markedet end den, der i dag ligger hos de private.

Erfaringer viser dog, at de fleste borgere vil forblive hos den kommunale leverandør. I øvrigt vil det betyde, at borgeren bliver ”forstyrret”.

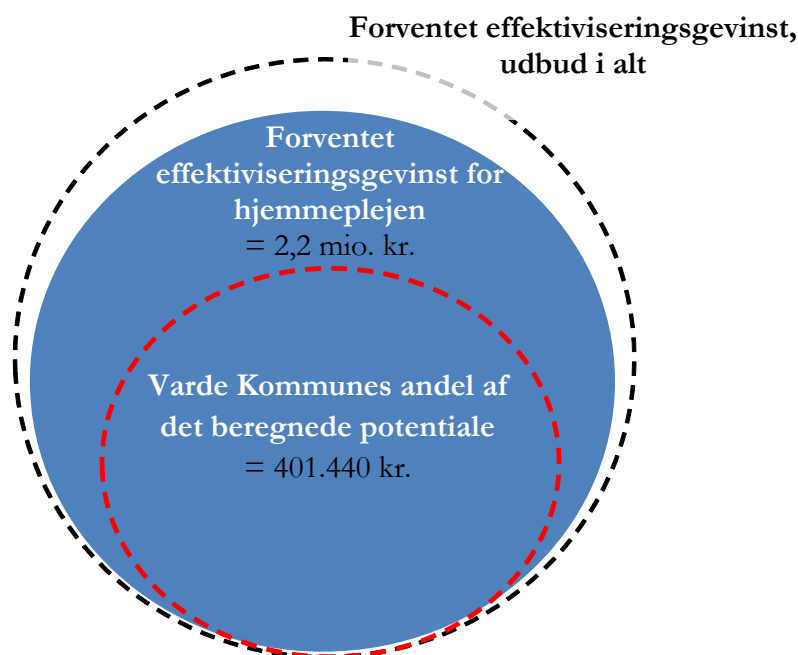
6.5 Scenarium 2: Udbud af hjemmeplejen sammen med et plejecenter

Med et plejecenter sikres leverandøren en ”base” og dermed et sikkert kunde- og indtjeningsgrundlag, jf. at borgerne her ikke kan vælge andre leverandører. Der er et velfungerende marked på dette område, og både aktører på lokalt regionalt og nationalt plan vil kunne løfte opgaven.

Det er vurderingen, at dette scenarium skaber optimale forudsætninger for at en privat leverandør kan byde ind med de skarpest mulige priser. Det er derfor forventningen, at priserne på hjemmeplejeydelserne kan optimeres, så de ligger tæt på, hvad der svarer til ”best-case” i scenarium 1. Eller sagt på en anden måde er det forventningen, at potentialet for hjemmeplejen overstiger det beregnede potentiale betydeligt og ligger tæt på 2,2 mio. kr. I figuren nedenfor er dette illustreret ved forskellen på den blå cirkel og den cirkel der er afgrænset af en rød stiplede linje.

Hertil kommer, at langt flere timer udsættes for priskonkurrence i form af timerne på plejecentret. Dette vil betyde, at der realiseres et potentiale på mere end 2,2 mio. kr. I figur 12 er det samlede potentiale illustreret ved den sorte stiplede linje.

Figur 12: Illustration af forventet effektiviseringsgevinst, scenarium 2

Størrelsen på det samlede potentiale afhænger bl.a. af, hvor mange timer der er i spil i alt, hvilket igen afhænger af, hvilket plejecenter, der vælges.

Forudsat, at plejehjemmet opnår den samme procentvise besparelse som hjemmeplejen, dvs. knap 24 pct.¹⁹ vil der realiseres en effektiviseringsgevinst på knap 3,4 mio. kr. forudsat at der er tale om et gennemsnitligt plejehjem i kommunen²⁰.

En effektiviseringsgevinst på 24 pct. i forbindelse med udbud og drift af et plejecenter vurderes imidlertid at være behæftet med meget usikkerhed – bl.a. sammenholdt med Udbudsrådets konklusioner i deres analyse om 15-20 pct. besparelser på plejecenterdriften ved udbud.

Det er Udbudsportalen i KL's forventning, at der kan genereres en effektiviseringsgevinst i relation til plejecenterdriften på 2 mio. kr., svarende til 15 pct.

Det samlede potentiale vil ud fra ovenstående beregning være 4,2 mio.kr.

Af andre potentialer end økonomiske kan - som i scenarie 1 - nævnes muligheden for at sætte et større fokus på udvikling. Det gælder både i relation til hjemmeplejen men også i relation til det udbudte

¹⁹ Varde Kommunes nuværende udgift til de privat leverede timer er ca. 9 mio. kr., svarende til det leverede antal timer ganget med den respektive timepris. En effektiviseringsgevinst på 2,2 mio. kr. svarer til knap 24 pct.

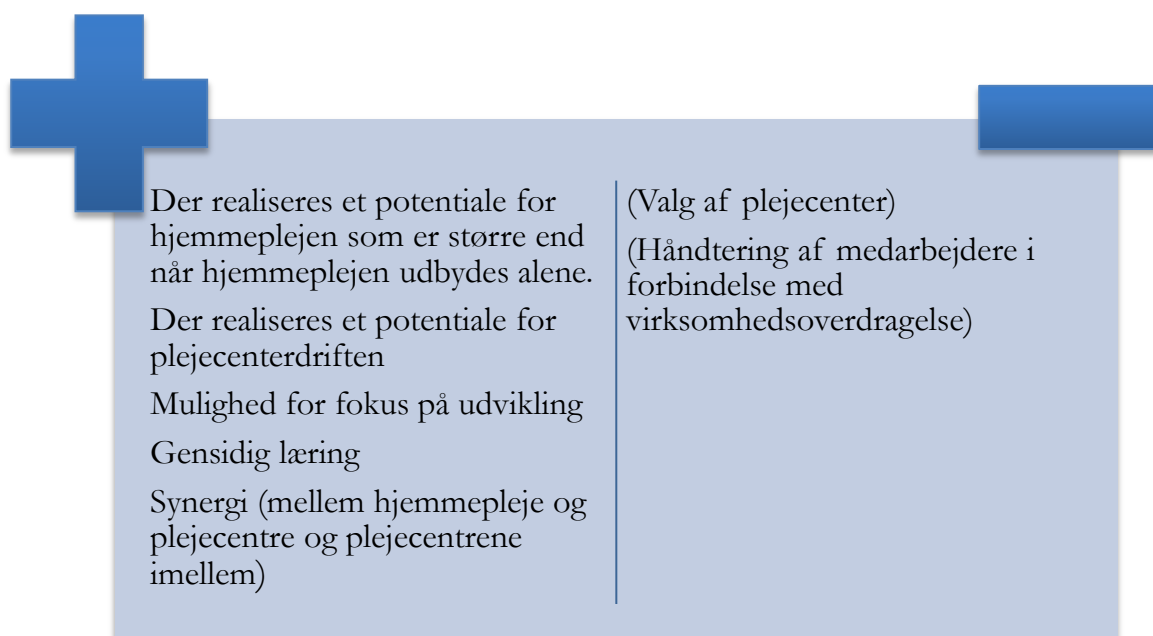
²⁰ De 12 plejecentre har tilsammen et budget på ca. 164 mio. kr. – svarende til knap 14 mio. kr. i gennemsnit. 24 pct. af de 14 mio. kr. er knap 3,4 mio. kr.

plejecenter. Der er efterhånden flere gode erfaringer med samarbejde med private om driften af plejecentre, jf. også kapitel 3. I en række kommuner har man både kommunal og privat drift af plejecentre. Og nogle af de fordele, der nævnes i den forbindelse er gensidig læring mellem plejehjemspersonalet i henholdsvis den kommune og private enhed. En udbudsproces er en god anledning til at få sat et sådan fokus på dagsordenen.

Udvælgelsen af et plejecenter bør være genstand for grundige overvejelser. Eksempelvis bør både størrelse, beliggenhed og økonomi have en betydning for valget. I øvrigt skal drøftes om det skal være et plejecenter med et demensafsnit, hvilket gør plejeopgaven mere kompleks. I vurderingen bør synergi og samarbejde mellem de enkelte plejecentre også indgå.

Fordele og udfordringer ved scenariet kan opsummeres som følger:

Figur 13: Fordele og udfordringer, scenarium 2

6.5.1 Bemærkninger til scenariet

Med henblik på at øge potentialet kan det overvejes at medtage flere plejecentre i udbuddet. Dette er særligt en fordel, hvis mere end 1 privat leverandør ønskes inddraget. Udbudsteknisk er der intet til hinder for at skrue et udbud sammen således at samtlige private leverandører skal drive et plejecenter ved siden af leverancerne til hjemmeplejen.

6.6 Scenarium 3: Udbud af hjemmeplejen sammen med hjemmesygeplejen

Ligesom i scenarium 2 skildrer dette scenarium en situation, hvor leverandøren gives en sikkert kunde- og indtjeningsgrundlag, jf. at borgerne i forhold til sygepleje ikke har frit valg af leverandør.

Der er et velfungerende marked på dette område, og i alt fald vil der på regionalt og nationalt plan være leverandører, der kan løfte opgaven.

Det er vurderingen, at der skabes optimale forudsætninger for at en privat leverandør kan byde ind med de skarpest mulige priser, hvorfor forventningen er en effektiviseringsgevinst på 2,2 mio. kr. for hjemmeplejen – og i lighed med scenarium 2.

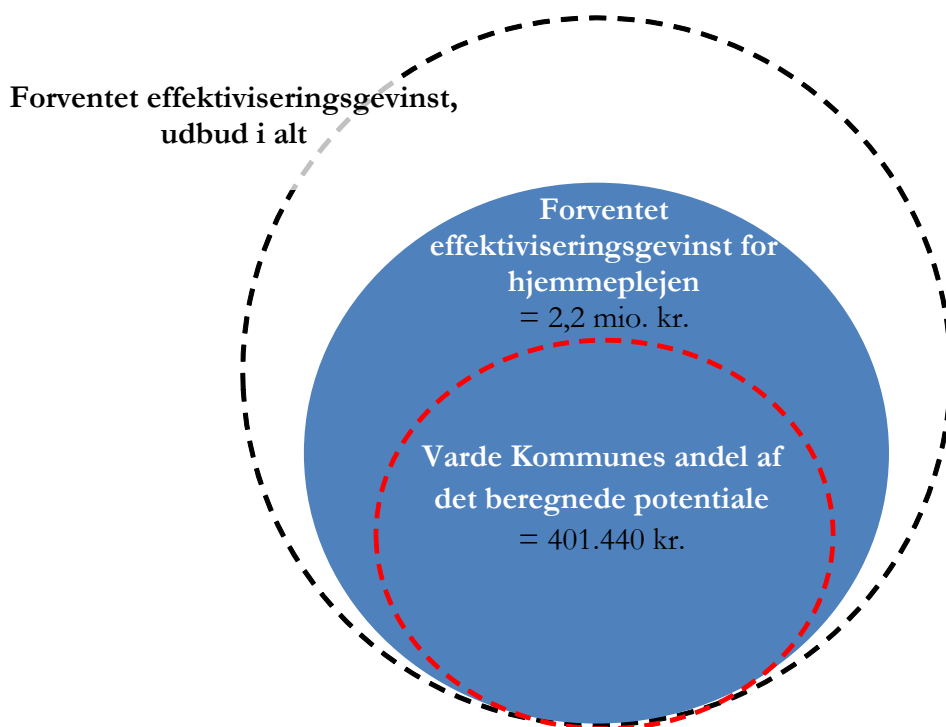
Og også ved dette scenarium er der tale om en yderligere effektiviseringsgevinst, givet at der er tale om en større volumen – nogle flere timer. I figuren er effektiviseringsgevinsten symboliseret ved afstanden mellem den sorte stiplede linje, som symboliserer effektiviseringsgevinsten i alt og den blå cirkel, som angiver forventet effektiviseringsgevinst for hjemmeplejen.

Forudsat at hjemmesygeplejen opnår den samme procentvise besparelse som hjemmeplejen, nemlig 24 pct., vil der blive indhentet en effektiviseringsgevinst på ca. 6,7 mio. kr.²¹

Samlet vil udbuddet efter ovenstående beregning realisere en effektiviseringsgevinst på ca. 8,9 mio.kr.

Scenarium 3 kan illustreres ved nedenstående figur.

Figur 14: Illustration af forventet effektiviseringsgevinst, scenarium 3

I relation til andre fordele ved udbuddet skal nævnes, at de delegerede sygeplejeydelser varetages af hjemmeplejen og ofte leveres i forbindelse med hjemmeplejens øvrige besøg i hjemmet. Dette betyder umiddelbart, at der vil være et rationalt i at holde opgaverne samlet.

Fordele og udfordringer ved scenariet kan opsummeres som følger:

²¹ Svarende til 24 pct. af sygeplejens budget på ca. 28 mio. kr. (de 3 mio. kr., der er afsat til ”det nære sundhed” er fratrukket)

Figur 15: Fordele og udfordringer, scenarium 3

6.7 **Anbefaling**

I relation til en vurdering af, hvorvidt og hvorledes Varde Kommune kan realisere et potentiale på 401.440 kr., svarende til kommunes andel af det beregnede potentiale i Moderniseringsaftalen anbefaler Udbudsportalen i KL:

- **at Varde Kommune udbyder hjemmeplejen sammen med sygeplejen – jf. scenarium 3**